

Szczegółowe zestawienie uwag i wniosków zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych

prowadzonych na podstawie zapisów art. 6 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 6 grudnia 2006 r. oraz w ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w zakresie udziału społeczeństwa w opracowywaniu aktualizacji dokumentu Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego zgodnie z art. 54 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r.

<i>Lp</i>	<i>Treść informacji (uwagi, wniosku)</i>	<i>Zgłaszający</i>	<i>Data zgłoszenia</i>	<i>Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie</i>
1.	Urząd Miasta Racibórz nie wnosi uwag do Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2020".	Urząd Miasta Racibórz	19.05.2009	Nie wniesiono uwag.
2.	Potwierdzam udział i gotowość przekazania opinii do projektu Strategii Województwa Śląskiego na II Regionalnym Forum Rozwoju, dnia 8 czerwca 2009 r.	Hutnicza Izba Przemysłowo-Handlowa	22.05.2009	Nie wniesiono uwag.
3.	Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego, opracowana w 2000 roku jako najważniejszy dokument nakreślający kierunki rozwoju województwa, wymaga aktualizacji. W ciągu czterech lat, które upłynęły od momentu jej uchwalenia, w sytuacji regionu oraz w jego otoczeniu zaszło wiele zmian. Przeprowadzenie prac związanych z aktualizacją pozwala określić nowe zadania samorządu województwa wobec szans i wyzwań, jakie przynosi członkostwo Polski w Unii Europejskiej. Aktualizacja strategii pomoże też jeszcze silniej włączyć województwo śląskie w proces integracji europejskiej odpowiadając duchowi czasów. W ocenie Górnośląskiego Związku Metropolitalnego dokument porusza główne problemy w skali regionalnej i krajowej, uwzględnia odniesienia do Unii Europejskiej, przedstawia przekrojowe podejście do problematyki rozwoju województwa z uwzględnieniem zmian zachodzących w poszczególnych miastach, obszarze metropolitalnym jak i całości województwa. W przedstawionych zapisach uwzględniono – jako planowane przedsięwzięcia – obiekty, które w przyszłości będą odgrywać znaczącą rolę w rozwoju nie tylko Metropolii "Silesia", ale także będą mieć wpływ na rozwój całego regionu. Niewątpliwie do tego typu inwestycji	Górnośląski Związek Metropolitalny	26.05.2009 01.07.2009	Zgłoszone przez wnioskodawcę przedsięwzięcia nie stanowią przedsięwzięcia w rozumieniu strategii, lecz konkretne zadania inwestycyjne lub projekty. Lista przedsięwzięć zawarta w projekcie Strategii nie stanowi zamkniętej grupy zadań inwestycyjnych, lecz jest grupą zadań czy projektów o charakterze organizacyjnym, planistycznym lub wdrożeniowym. Wymienione

<i>Lp</i>	<i>Treść informacji (uwagi, wniosku)</i>	<i>Zgłaszający</i>	<i>Data zgłoszenia</i>	<i>Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie</i>
	można zaliczyć: salę koncertową NOSPR, gmach Teatru Wielkiego Opery i Baletu oraz Muzeum Śląskiego, czy modernizację Filharmonii Śląskiej. Miasta Górnośląskiego Związku Metropolitalnego wraz z miastami sąsiadującymi (Mikołów, Będzin, Tarnowskie Góry, Czeladź) w trosce o zrównoważony rozwój całego obszaru, podjęły zgodną decyzję o ustaleniu listy przedsięwzięć mających ścisły wpływ na rozwój Metropolii. Wynikiem debaty jest lista przedsięwzięć strategicznych, do której zaliczono:			w opisie niektórych przedsięwzięć np. instytucje kultury np. budowa Muzeum Śląskiego stanowi tylko przykład mający wskazać skalę ewentualnie realizowanych i projektowanych w oparciu o te zapisy przyszłych programów czy konkretnych przedsięwzięć. Wskazana we wniosku lista przedsięwzięć jest zgodna z dotychczasowymi zapisami Strategii. Niemniej nie jest możliwe wpisanej jej do projektu Strategii w formie wskazanej przez wnioskodawcę – w postaci tytułów konkretnych projektów.
	– Modernizację Hali Widowiskowo-Sportowej “Spodek”,			Projekt zgodny z Priorytetem C, celem C.1, kierunkiem działań C.1.3. Istniejący zapis zostanie rozszerzony o infrastrukturę widowiskowo-sportową;
	– Rozbudowę Centrum Targowo-Wystawienniczego Expo-Silesia w Sosnowcu,			Projekt zgodny z Priorytetem C, celem C.1, kierunkiem

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	– Budowę Hali Sportowej “Podium” w Gliwicach,			działań C.1.3; Projekt zgodny z Priorytetem C, celem C.1, kierunkiem działań C.1.3. Istniejący zapis zostanie rozszerzony o infrastrukturę widowiskowo-sportową;
	– Budowę Międzynarodowego Centrum Kongresowego w Katowicach,			Projekt zgodny z Priorytetem C, celem C.1, kierunkiem działań C.1.3. Istniejący zapis zostanie rozszerzony o infrastrukturę kongresową;
	– Budowę siedziby Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach,			Projekt zgodny z Priorytetem C, celem C.3, kierunkiem działań C.3.3. Istniejący zapis zostanie rozszerzony o „budowę i modernizację budynków kultury wysokiej”;
	– Budowę odcinka wschodniego Drogowej Trasy Średnicowej,			Projekt zgodny z Priorytetem C, celem C.1, kierunkiem działań C.1.2;
	– Budowę szybkiej kolei łączącej Metropolię z Portem Lotniczym Katowice przez Bytom i Piekary Śląskie,			Projekt zgodny z Priorytetem C, celem C.1, kierunkiem działań C.1.2;
	– Rozbudowę węzła komunikacyjnego w rejonie centrum targowego Expo Silesia.			Projekt zgodny z Priorytetem C, celem C.1, kierunkiem działań C.1.2;
	Ponadregionalne znaczenie powyższych przedsięwzięć sprawia, że nie może ich zabraknąć w dokumentach decydujących o przyszłym rozwoju Województwa			

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	Śląskiego. W związku z tym zwracam się z uprzejmą prośbą o stosowne poszerzenie listy istotnych przedsięwzięć regionalnych stanowiącej ważny element aktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego, nadającej kierunek rozwoju całego regionu na przyszłe lata. Pismem GZM-364/W/2008 r. GZM zwrócił się do Wydziału Planowania Strategicznego i Przestrzennego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego z prośbą o umieszczenie w aktualizowanym dokumencie Strategii szeregu przedsięwzięć infrastrukturalnych, z których tylko nieliczne zostały uwzględnione. W związku z tym ponownie zgłaszamy poniższą listę przedsięwzięć, uważając je za istotne dla rozwoju regionu i oczekując ich uwzględnienia w dalszych pracach nad projektem dokumentu:			
	<u>A. Inwestycje drogowe:</u> – Wydłużenie drogi ekspresowej S11 od węzła z Autostradą A1 przy lotnisku w Pyrzowicach do Autostrady A4 w Katowicach; – Przebudowa drogi DK-94 w Sosnowcu wraz z budową węzłów przy Centrum Wystawienniczym EXPO Silesia oraz zaliczenie tej drogi do dróg ekspresowych w granicach miast Dąbrowa Górnicza i Sosnowiec; – Przedsięwzięcie "Otwarcie węzła jeleńskiego na autostradzie A4 na kierunkach Jaworzno-Kraków, Kraków-Jaworzno"; – Modernizacja i przebudowa drogi DK 79 Katowice-Bytom.			A. Projekty są zgodne z Priorytetem C, celem C.1, kierunkiem działań C.1.2. Strategia nie operuje kategorią zadań lub projektów. Tego typu konkretne zadania będą mogły być określone na etapie operacjonalizacji strategii;
	<u>B. Inwestycje kolejowe:</u> – Budowa zintegrowanego Węzła Przesiadkowego Komunikacji Międzynarodowej: dworzec główny PKP Katowice + dworzec międzynarodowej komunikacji dalekobieżnej; – Rozbudowa i przebudowa Katowickiego Węzła Kolejowego wraz z modernizacją dworców kolejowych w miastach Metropolii "Silesia" i uwzględnieniem zadań z zakresu infrastruktury kolejowej wskazanych w punkcie poprzednim.			B. Projekt zgodny z Priorytetem C, celem C.1, kierunkiem działań C.1.2; Zaproponowany projekt zgodny z Priorytetem B, celem B.3, kierunkiem działań B.3.4; zagadnienia związane z budową i modernizacją

<i>Lp</i>	<i>Treść informacji (uwagi, wniosku)</i>	<i>Zgłaszający</i>	<i>Data zgłoszenia</i>	<i>Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie</i>
				dworców zostanie zaakcentowane również w opisie przedsięwzięcia P.B.2;
	<u>C. Inwestycje pozostałe:</u>			Projekt zgodny z Priorytetem B, celem B.2, kierunkiem działań B.2.4;
	– Budowa Zakładów Termicznej Utylizacji Odpadów z uwzględnieniem problemu składowania odpadów niebezpiecznych;			Projekt zgodny z Priorytetem B, celem B.3, kierunkiem działań B.3.4;
	– Projekt "Modernizacja infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej w Aglomeracji Górnośląskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą";			Projekt zgodny z Priorytetem A i B, celem A.1. i B.3, kierunkiem działań A.1.2 i B.3.4; w kierunku B.3.4 proponuje się rozszerzyć zapis „wprowadzenie wspólnego biletu dla równych środków komunikacji publicznej” o słowa „w tym z wykorzystaniem elektronicznej karty usług publicznych”;
	– Projekt Śląskiej Karty Usług Publicznych;			
	– Odtworzenie funkcji transportowych na Kanale Gliwickim i rzece Odrze;			Projekt wpisuje się w Priorytet C, celem C.1, kierunek działań C.1.2. Niemniej proponuje się skorygować zapis działania z istniejącego na: „budowa, rozbudowa i modernizacja elementów infrastruktury

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
				transportowej o znaczeniu europejskim w ramach wyznaczonych korytarzy europejskich, w tym budowę, rozbudowę oraz remonty autostrad, dróg ekspresowych, szlaków kolejowych i wodnych oraz rozwój połączeń i infrastruktury lotniczej”;
	– Rozwój infrastruktury aktywnych form turystyki i rekreacji – centrum Sportów Letnich i Wodnych "Pogoria" w Dąbrowie Górniczej;			Projekt zgodny z Priorytetem B, celem B3, kierunkiem działań B.3.6;
	– Przebudowa zabytkowego Pałacu Kultury Zagłębia w Dąbrowie Górniczej – dziedzictwa kulturowego Zagłębia Dąbrowskiego;			Projekt zgodny z Priorytetem C, celem C.3, kierunkiem działań C.3.3;
	– Modernizacja Górnśląskiego Centrum Kultury w Katowicach;			Projekt zgodny z Priorytetem C, celem C.3, kierunkiem działań C.3.3;
	– Utworzenie Centrum Tańca w Bytomiu w ramach rewitalizacji terenów przemysłowych po KWK "Rozbark";			Projekt zgodny z Priorytetem C, celem C.3, kierunkiem działań C.3.3; oraz kierunkiem B.2.5;
	– Przedsięwzięcie "Gospodarcza Brama Śląska" w Jaworznie;			Projekt zgodny z Priorytetem A, celem A.2, kierunkiem działań A.2.1;
	– Centrum Informatyczne i Biblioteka Akademicka UŚ i AE w Katowicach;			Projekt zgodny z Priorytetem C, celem C.3, kierunkiem działań C.3.1;

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	– Budowa Wydziału Radia i Telewizji UŚ w Katowicach;			Projekt zgodny z Priorytetem C, celem C.3, kierunkiem działań C.3.1;
	– Budowa obiektów dydaktycznych i kulturalnych ASP wraz z zagospodarowaniem terenów zielonych na otwarty park form przestrzennych w Katowicach;			Projekt zgodny z Priorytetem C, celem C.3, kierunkiem działań C.3.1;
	– Stworzenie ośrodka akademickiego-uczelni technicznej w Dąbrowie Górniczej w oparciu o kompleks ZSZ Szttygarka – kompleksowa rewitalizacja obiektu (do kierunku działań: Poprawa jakości i efektywności szkolnictwa").			Projekt zgodny z Priorytetem C, celem C.3, kierunkiem działań C.3.1;
	Ponadto GZM wnioskuje o ujęcie w projekcie dokumentu następujących przedsięwzięć zgłoszonych przez miasta członkowskie: <u>A. Inwestycje drogowe:</u> – Budowa drogi łączącej KSSE Podstrefę Sosnowiecko-Dąbrowską z DK-1 oraz Euroterminal w Sławkowie z DK-94 w części A. Inwestycje drogowe; – Przebudowa ulic: Świętochłowskiej i Łagwnickiej w Bytomiu – usprawnienie komunikacji miasta z Drogową Trasą Średnicową; – Budowa "Bytomskiej Centralnej Trasy Północ-Południe"; – Przebudowa drogi DK-94 na odcinku Czeladź – Piekary Śląskie – Bytom do drogi DK-79 (ul. Jana Pawła II w Bytomiu); – Budowa drogi powiatowej (tranzytowej) na terenie miasta Świętochłowice łączącej miasta Bytom i Ruda Śląska.			A. Projekty są zgodne z Priorytetem C, celem C.1, kierunkiem działań C.1.2. Strategia nie operuje kategorią zadań lub projektów. Tego typu konkretne zadania będą mogły być określone na etapie operacjonalizacji strategii;
	<u>B. Inwestycje kolejowe:</u> – Reaktywacja Górnosląskiej Kolei Wąskotorowej wraz z rewitalizacją przyległych terenów na cele sportowo-rekreacyjne na terenie miast: Bytomia, Tarnowskich Gór i Miasteczka Śląskiego.			Projekt zgodny z Priorytetem B, celem B.3, kierunkiem działań B.3.6;
	<u>A. Inwestycje pozostałe:</u> – Przebudowa gmachu Bytomskiego Centrum Kultury w Bytomiu;			Projekt zgodny z Priorytetem C, celem C.3, kierunkiem działań C.3.3

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	– Budowa hali sportowej wielofunkcyjnej przy ul. A. Frycza Modrzewskiego w Bytomiu;			Projekt zgodny z Priorytetem B, celem B.1, kierunkiem działań B.1.2;
	– Modernizacja stadionu żużlowego w Świętochłowicach dla potrzeb rozgrywek regionalnych i międzynarodowych;			Projekt zgodny z Priorytetem B, celem B.1, kierunkiem działań B.1.2;
	– Poprawa i modernizacja połączeń drogowych w kierunku północ-południe w miastach Metropolii "Silesia".			Projekt zgodny z Priorytetem C, celem C.1, kierunkiem działań C.1.2.
	Uważamy również, że zapisy dokumentu cechują się dużym stopniem ogólności, z pominięciem realizowanych lub planowanych inwestycji o zasadniczym znaczeniu dla rozwoju regionu, takich jak np. Autostrada A1, DTŚ, drogi S1 i DK 94, przedłużenie drogi S11, plany modernizacji linii kolejowych oraz innych inwestycji z zakresu nauki, gospodarki i infrastruktury czasu wolnego. Dlatego też stoimy na stanowisku, że w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego niezbędne jest ujęcie następujących kierunków działań:			Uwaga ogólna. Zapisy strategii są zapisami ogólnymi co wynika z uwarunkowań prawno-formalnych systemu planowania i realizacji polityki rozwoju. Szczegółowe projekty czy zadania mogą pojawić się w dokumentach branżowych i operacjonalizujących Strategię.
	– Wspieranie rozwoju parków naukowych i technologicznych;			Działanie już ujęte w Priorytecie A, celu A.2, kierunku działań A.2.1. W projekcie strategii wskazane jest działanie „tworzenie i rozwój oraz inwestycje w centra zaawansowanych technologii, parków przemysłowych

<i>Lp</i>	<i>Treść informacji (uwagi, wniosku)</i>	<i>Zgłaszający</i>	<i>Data zgłoszenia</i>	<i>Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie</i>
				i technologicznych, w tym we współpracy z ośrodkami akademickimi i jednostkami badawczo-rozwojowymi” zostanie dodane słowo „naukowych”.
	– Budowa i modernizacja infrastruktury kulturalnej, wystawienniczej i sportowo-rekreacyjnej;			Działanie już ujęte w Priorytecie C, celem C.1, kierunkiem działań C.1.3; oraz priorytecie B kierunkiem działań B.1.2
	– Budowa i przebudowa układów drogowych o randze metropolitalnej, w tym autostrady A1, dróg ekspresowych, DTŚ, itp.;			Wniosek zawiera się w kierunku C.1.2, w działaniu zdefiniowanym projekcie jako: „budowa i rozbudowa elementów infrastruktury transportowej o znaczeniu europejskim w ramach wyznaczonych korytarzy europejskich, w tym budowę, rozbudowę oraz remonty autostrad, dróg ekspresowych, szlaków kolejowych i rozwój połączeń i infrastruktury lotniczej”.
	– Budowa i przebudowa infrastruktury kolejowej (budowa lub modernizacja linii kolejowych, w tym Linii Wysokich Prędkości, modernizacja dworców, modernizacja linii E30/CE-30 oraz E65);			Wniosek jest zgodny z zapisami kierunku C.1.2, w działaniu zdefiniowanym projekcie jako: „wspieranie

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
				tworzenia infrastruktury, służącej powiązaniu poszczególnych gałęzi transportu, poprzez rozbudowę m.in. centrów logistycznych i przeładunkowych” – proponuje się dodanie słów „modernizacja dworców”.
	– Rozbudowa infrastruktury logistycznej wraz z obsługą komunikacyjną;			Wniosek jest zgodny z kierunkiem C.1.2, zdefiniowanym projekcie jako: działanie: „wspieranie tworzenia infrastruktury, służącej powiązaniu poszczególnych gałęzi transportu, poprzez rozbudowę m.in. centrów logistycznych i przeładunkowych, centrów przesiadkowych i miejsc postojowych dla samochodów (park and ride)”.
	– Rozbudowa infrastruktury nauki.			Wniosek zgodny z dotychczasowym zapisem: kierunku działania C.3.1, w działaniu: „rozbudowa i modernizacja infrastruktury obiektów dydaktycznych oraz

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
				badawczych i ich wyposażenia”.
4.	Śląski Regionalny Fundusz Poręczeniowy Sp. z o.o. nie zgłasza żadnych uwag ani wniosków do treści projektu. Jednocześnie informujemy o gotowości współpracy w ramach realizacji Strategii, zwłaszcza w zakresie związanego z naszą działalnością kierunku A.2.2., czyli finansowego i organizacyjnego wsparcia biznesu, będącego częścią Priorytetu A Strategii.	Śląski Regionalny Fundusz Poręczeniowy Sp. z o.o.	03.06.2009 30.06.2009	Nie wniesiono uwag.
5.	Uwagi i propozycje wprowadzenia zmian. Odnoszą się one głównie do obszarów związanych z gospodarką, innowacjami. Poniższe uwagi przedstawiamy zgodnie z wybranymi punktami dokumentu Strategii. Z ogólnych uwag jakie chcielibyśmy przedstawić to według nas brak jest w tytule jasno sprecyzowanego okresu obowiązywania Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020”.	Górnośląska Agencji Przekształceń Przedsiębiorstw S.A	18.06.2009	Tytuł strategii jednoznacznie wyznacza horyzont czasowy 2020, w treści natomiast zgodnie z zapisami ustawy o samorządzie województwa wyznaczono dla określenia celów i kierunków horyzont zgodny z obowiązującą Strategią Rozwoju Kraju, tj. rok 2015.
	<u>Wizja województwa śląskiego:</u> W określeniu wizji jakie województwo śląskie będzie, sugerujemy dodanie zapisu aby województwo śląskie <i>stało się regionem opartym o wiedzę</i> . Budowa gospodarki opartej na wiedzy stanowi jedno z najważniejszych wyzwań stojących przed regionami, krajami UE.			Proponuje się dodać w opisie wizji słów „regionem opartym o wiedzę”.
	<u>Priorytety rozwoju województwa śląskiego:</u> <u>Priorytet I</u> województwo śląskie regionem nowej gospodarki kreującym i skutecznie absorbującym technologie wyzwaniami strategicznymi województwa śląskiego jest: – w dziedzinie wsparcia <i>Innowacje technologiczne</i> : Proponujemy rozszerzyć pojęcie rodzaju innowacji nie tylko o innowacje technologiczne, ale i zgodnie z podręcznikiem Manual Oslo i PO IG o innowacje			Dziedzina wsparcia ukierunkowana jest w głównej mierze na innowacje technologiczne, niemniej proponuje się w kierunku A.3.1. aktualne ostatnie działanie zmienić na

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	organizacyjne, marketingowe, innowacje w sektorze usług rynkowych (service innovations).			„finansowe wsparcie rozwoju i wdrożeń innowacji i nowoczesnych technologii. Natomiast w opisie celu A.3. dodać w zdaniu „Jednym z elementów konkurencyjności regionu jest stałe podnoszenie jego atrakcyjności inwestycyjnej, warunkującej przyciąganie nowych inwestorów, co wiąże się z absorpcją technologii i innowacji” słowa „o charakterze technologicznym, organizacyjnym, marketingowym jak również sektorze usług rynkowych”.
	– w dziedzinie wsparcia <i>Infrastruktura nowej gospodarki</i> : W opisie tej dziedziny wsparcia pominięto parki przemysłowe, wymienione zostały tylko parki naukowe i technologiczne. W następnej części dokumentu parki przemysłowe pojawiają się. Proponujemy zatem dodać pojęcie parków przemysłowych w opisie tej dziedziny wsparcia			Do dotychczasowego zapisu proponuje się dodać słowa „parki przemysłowe”.
	<u>Priorytet B:</u> Województwo śląskie regionem o powszechnej dostępności do regionalnych usług publicznych o wysokim standardzie. W priorytecie tym wymienione są sektory, specjalizacje technologiczne znaczące dla rozwoju gospodarki regionu. Ważne aby przy ich określaniu wziąć pod uwagę: wyniki realizowanego w województwie śląskim Foresight'u oraz sektory, które zostały wskazane w dokumencie Regionalnej Strategii Innowacji na lata 2003-2013 woj. Śląskiego m.in. te które zostały określone jako rozwijające się, m.in. sektor			W pracach nad strategią podstawę w omawianym zakresie stanowił opracowany Foresight technologiczny oraz RIS. W opisie priorytetów wskazano ogólny zapis specjalności

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	lotniczy, którego nie uwzględniono w tym priorytecie.			województwa, w tym wskazując niektóre branże. Niemniej proponuje się w opisie priorytetu dodać słowa „sektora lotniczego”.
	<u>Priorytet C:</u> Województwo śląskie znaczącym partnerem kreacji kultury, nauki i przestrzeni europejskiej. W priorytecie tym pisze się o potrzebie rozwoju powiązań między uczelniami i przemysłem – ale nie pisze się nic o roli instytucji wsparcia, otoczenia biznesu m.in. agencji rozwoju regionalnego, lokalnego, tym, że są one oparciem i bazą dla tych działań. W następnym akapicie przy opisie kwestii dotyczących kultury, wskazana jest baza.			Uwaga nie uwzględniona - zagadnienia te są przedmiotem opisu oraz działań zdefiniowanych w celu A.2. w kierunku A.2.2.
	<u>Cele strategiczne i kierunki działań:</u> <u>Cel strategiczny A.2.:</u> Rozwinięta infrastruktura nowej gospodarki: – kierunek działań A.2.1: Poprawa warunków inwestycyjnych w regionie. W opisie tego priorytetu brakuje wymienionych inkubatorów.			Wśród działań tego celu wskazano inkubatory, a opis działania jest bardziej ogólny i powinien być generalnie uzupełnieniem i wprowadzeniem do zdefiniowanych działań.
	– kierunek działań A.2.2: Finansowe i organizacyjne wsparcie biznesu. Proponujemy dodać, to że do głównych typów działań w zakresie tego kierunku zaliczyć należy również wsparcie finansowe (fundusze pożyczkowe) dla rozpoczynających działalność gospodarczą i istniejących MŚP. W kierunku tym wypisane są główne typy działań m.in.: tworzenie, wspieranie rozwoju i promocja działalności izb, agencji rozwoju, inkubatorów centrów transferu technologii, innowacji i przedsiębiorczości – brakuje tu wymienionych parków i instytucji otoczenia biznesu.			Proponuje się dodać nowe działanie zgodnie z propozycją w kierunku A.2.2 wsparcie finansowe (fundusze pożyczkowe) dla rozpoczynających działalność gospodarczą i istniejących MŚP.
	<u>Cel strategiczny A.3.:</u> Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka: W głównych typach działań wskazane jest budowanie partnerstwa między			Uwaga nie uwzględniona - wsparcie instytucji otoczenia

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	organizacjami wsparcia biznesu, sektorem B+R . Proponujemy zapis dotyczący wsparcia instytucji otoczenia biznesu, podobnie tak jak wpisane jest wsparcie ośrodków badawczych przy uczelniach. – kierunek A.3.1: Wspieranie wdrożeń nowych technologii i rozwój sektora B+R. W tym priorytecie brak jest spójności i konsekwencji w wymianie sektorów, technologii wspieranych m.in. z <i>Priorytetem B</i> dokumentu Strategii. W kierunku A.3.1. wymienione jest tylko „ (...) m.in. wsparcie biotechnologii i technologii węglowych”. Sugerujemy usunięcie wymienionych dziedzin, albo rozszerzenie katalogu zgodnie z przedstawionymi naszymi uwagami w punkcie dotyczącym <i>Priorytetu B</i>.			biznesu wskazano w kierunku A.2.2. Zapis zostanie skorygowany na bardziej ogólny bez wskazywania konkretnych technologii
	<u>Lista istotnych przedsięwzięć dla rozwoju woj. Śląskiego:</u> Sugerujemy uwzględnić przedsięwzięcia wynikające z Regionalnej Strategii Innowacji na lata 2003-2013 związane m.in. z rozwojem Regionalnego Sytemu Innowacji.			Nie jest możliwe przeniesienie wszystkich przedsięwzięć z innych dokumentów sektorowych (branżowych) opracowanych w województwie śląskim. We wprowadzeniu do przedsięwzięć napisano „Wskazane poniżej przedsięwzięcia mają istotne znaczenie dla kształtowania procesów rozwoju regionu, jednak nie wykluczają i nie ograniczają podejmowania oraz wspierania projektów prorozwojowych służących realizacji celów Strategii, a realizowanych zarówno przez samorząd województwa

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
				jak i inne podmioty, w tym projektów już wpisanych do regionalnych i krajowych programów operacyjnych realizowanych w obecnym okresie programowania obejmującym lata 2007-2013”. Proponuje się w wyżej przytoczonym tekście przed słowem projektów dodać słowa „przedsięwzięć, zadań czy” oraz na końcu zdania słowa „a także innych dokumentów strategicznych województwa śląskiego”.
	<u>Ramy wdrażania i finansowania:</u> Brak informacji o konieczności aktualizacji, opracowania Regionalnej Strategii Innowacji, aktualna Strategia obowiązuje na lata 2003-2013.			W projekcie strategii wskazuje się że „ (...) dokonany zostanie kompleksowy przegląd obowiązujących w województwie śląskim dokumentów programowych (branżowych, dziedzinowych) w zakresie ich zgodności z celami Strategii oraz pod kątem weryfikacji aktualności ich zapisów.”

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	<u>Zgodność z innymi dokumentami strategicznymi:</u> Sugerujemy uwzględnienie dokumentów: – „Kierunki zwiększania innowacyjności gospodarki na lata 2007-2013”, 19.08.2006 r. Ministerstwo Gospodarki, – „Pozycja konkurencyjna regionów Polski” Warszawa 2002, 2004. <u>Słownik wybranych pojęć:</u> Naszym zdaniem brak wyjaśnionych pojęć: – dot. parków i inkubatorów. Uwzględniono tylko definicje parku technologicznego oraz inkubatora technologicznego, – instytucji wsparcia biznesu z zaznaczeniem rodzajów tych instytucji, – instytucji sektora B+R.			Dokumenty zostały przeanalizowane w trakcie prac nad strategią jednak ze względu na konieczność ograniczenia wielkości dokumentu nie jest możliwe załączenie informacji o spójności ze wszystkimi możliwymi dokumentami branżowymi (w Polsce obowiązuje ok. 300 dokumentów strategicznych). Proponuje się uwzględnienie pojęć w słowniku.
6.	Proponujemy dopisać na stronie 93 w P.C.5 Regionalne obiekty kultury wysokiej „np. Filharmonii Śląskiej” i Filharmonii Zabrzeńskiej.	Urząd Miejski Zabrze	19.06.2009	Nie jest możliwe wskazanie wszystkich obiektów. Wskazana Filharmonia Śląska stanowi tylko przykład rangi obiektów które powinny zostać zdefiniowany w

<i>Lp</i>	<i>Treść informacji (uwagi, wniosku)</i>	<i>Zgłaszający</i>	<i>Data zgłoszenia</i>	<i>Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie</i>
				dokumentach branżowych. Proponuje się dodanie słów „i innych już istniejących obiektów kultury wysokiej”
7.	Bardzo dynamiczne zmiany sytuacji społeczno-gospodarczej, jakie zachodzą w ostatnich miesiącach, pociągają za sobą konieczność zweryfikowania niektórych fragmentów opisu i diagnozy stanu (np. nieaktualny opis fazy realizacji autostrady A1). Rozwój Aglomeracji Górnośląskiej ma strategiczne znaczenie nie tylko dla województwa śląskiego, ale może mieć istotny wpływ na pozycję Polski w Europie. Dlatego w strategii powinny zostać odpowiednio określone i wyeksponowane odrębne priorytety związane z kreowaniem Aglomeracji Górnośląskiej zdolnej do konkurencyjności w Europie.	Urząd Miasta Gliwice	22.06.2009	Diagnoza zostanie skorygowana pod kątem jej aktualizacji. Wyodrębnienie Priorytetu III pn. Województwo śląskie znaczącym partnerem kreacji kultury, nauki i przestrzeni europejskiej, a także ujęcie w jego obszarze celu strategicznego C.1. Duże znaczenie metropolii i miast regionu w przestrzeni europejskiej, jest właśnie realizacją tego postulatu.
	Jednym z przedsięwzięć, które będą miały wkład w kreowanie wizerunku Aglomeracji Górnośląskiej jest hala widowiskowo-sportowa PODIUM w Gliwicach, której zabrakło na liście zadań priorytetowych.			Uwaga nie uwzględniona - Jest to zadanie szczegółowe zgodne z priorytetem C, kierunkiem działania C.1.3 - już uwzględnione w RPO województwa śląskiego. Strategia nie operuje kategorią projektów.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
8.	Priorytet A: <u>Kierunek działań A.2.1:</u> Poprawa warunków inwestycyjnych w regionie: Połączyć kierunki działań „budowa systemu promocji atrakcyjności inwestycyjnej” oraz „przyciąganie do regionu inwestycji, w szczególności o wysokim zaawansowaniu technologicznym” na „szeroka promocja regionu inwestycji w szczególności o wysokim zaawansowaniu technologicznym”.	Osoba prywatna – Katowice	23.06.2009	Propozycji nie uwzględniono ze względu na autonomiczność dotychczas zaproponowanych działań
	Priorytet B: <u>Kierunek działań B.1.1:</u> Poprawa dostępu do wysokiej jakości usług medycznych: – Kierunek działań „programy wczesnego wykrywania chorób układu krążenia i nowotworów”. Może też innych chorób jak np.: chorób genetycznych, chorób bakteryjnych, układu moczowego, układu pokarmowego, nerwowego itp. ? – Czy w kierunkach działań poprzez słowa „modernizacja infrastruktury” i „poprawa wyposażenia w sprzęt” rozumiane jest również zwiększenie ilości sprzętu specjalistycznego jak i zwykłego medycznego? Może dodać typ działań „wzrost liczebności sprzętu medycznego”.			Proponuje się skorygowanie dotychczasowego zapisu na „przygotowanie i realizacja programów wczesnego wykrywania chorób w tym głównie układu krążenia i nowotworów”. Nie uwzględniono uwagi, ponieważ poprawa infrastruktury jest odmiennym działaniem w stosunku do modernizacji sprzętu.
	<u>Kierunek działań B.1.2:</u> Upowszechnienie oraz promocja aktywnego i zdrowego stylu życia: – dodać działanie „poprawa dostępności do usług sportowo-rekreacyjnych”.			Uwaga nie uwzględniona - propozycja nie wnosi nowej wartości do zaproponowanego kierunku działania.
	<u>Kierunek działań B.2.2:</u> Poprawa jakości powietrza: – promowanie używania węgla lepszej jakości, – kształtowanie właściwych zachowań społeczeństwa w zakresie edukacji ekologicznej, – sadzenia drzew,			Uwaga nie uwzględniona - wskazane działania w części mają charakter bardzo lokalny i w części zawierają się w

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	– wsparcie finansowe dla postaw ekologicznych, – rozwój infrastruktury służącej do produkcji przesyłu energii odnawialnej, – budowa elektrowni wiatrowych, – budowa i modernizacja małych elektrowni wodnych, – ograniczenie emisji nieorganizowanej i wtórnej z sektora przemysłowego.			dotychczasowych działania wskazanych w innych kierunkach np. w kierunku A.2.4. dot. systemów energetycznych.
	<u>Kierunek działań B.2.3: Ochrona przed hałasem:</u> – w kierunku działań „budowa ekranów akustycznych przy drogach o dużym natężeniu ruchu przebiegających w pobliżu zabudowy mieszkaniowej” dopisać, że nie tylko ekrany akustyczne, ale np. maty antywibracyjne, wykopy, tunele oraz zachowanie odpowiednich odległości od obiektów chronionych,			Proponuje się uwzględnić propozycję i rozszerzyć aktualne zapisy.
	– wymiana okien na okna o zwiększonej izolacyjności akustycznej w budynkach zlokalizowanych w strefach najbardziej zagrożonych hałasem komunikacyjnym, – zmiana nazwy działania „modernizacja środków transportu w celu jego wyciszenia” na „modernizacja systemu komunikacyjnego miasta w celu jego wyciszenia”, wyprowadzenie ruchu komunikacyjnego poza tereny zurbanizowane, – poprawienie płynności ruchu, – modernizacja (wymiana) taborów tramwajowych na mniej hałaśliwe (korzystniejsze akustycznie).			Zadanie bardzo szczegółowe – nie uwzględniono. Propozycja zbyt generalna. Uwaga nie uwzględniona - propozycja bardzo ogólna i może być realizowana poprzez bardzo różne działania. Propozycje zapisów mieszczą się w dotychczasowych zapisach projektu strategii.
	<u>Kierunek działań B.2.4: Uporządkowanie i wdrożenie systemu gospodarki odpadami:</u> – budowa, rozbudowa, przebudowa instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych, – monitoring składowisk dla najbardziej niebezpiecznych substancji oraz monitoring skażonych terenów po ich likwidacji, – likwidacja dzikich składowisk, wysypisk, moglinków (wpisać moglinki do			Proponuje się ująć zaproponowane zagadnienia we wskazanych już typach działań w kierunku B.2.4.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	słownika). <u>Kierunek działań B.3.2:</u> Poprawa warunków mieszkaniowych: – w kierunku działania „podnoszenie jakości nowobudowanych mieszkań oraz jakości przestrzeni miejskiej w miastach regionu, w tym przede wszystkim jakości przestrzeni publicznych (parkingów, placów zabaw i terenów zieleni)” dodać również zapis o łatwym dostępie do komunikacji miejskiej.			Uwaga nie uwzględniona - komunikacja miejska wskazana jest w odrębnym kierunku B.3.4. Rozwój i modernizacja komunikacji publicznej obszarów miejskich
	Priorytet C: <u>Kierunek działań C.1.3:</u> Organizacja i uczestnictwo w przedsięwzięciach o zasięgu międzynarodowym – zmiana nazwy kierunku „prowadzenie kampanii promocyjnej regionu i imprez organizowanych w województwie” na „ prowadzenie kampanii promocyjnej regionu i imprez kulturalno-rekreacyjno-sportowych w województwie”, – wsparcie finansowe dla organizowania międzynarodowych imprez.			Proponuje się dodanie działania „wsparcie organizacji międzynarodowych imprez w regionie” w kierunku C.1.3.
	<u>Kierunek działań C.3.2:</u> Zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w kulturze i wzmocnienie środowisk twórczych: – poprawa dostępności do usług w zakresie kultury.			Uwaga nie uwzględniona - propozycja bardzo ogólna, koresponduje z dotychczasowym brzmieniem kierunku.
	<u>Słownik:</u> – wyjaśnić pojęcie „społeczeństwo informacyjne”, – wyjaśnić pojęcie „interoperacyjny” (rozwój interoperacyjnych platform) - Kierunek działań A.1.2: Rozwój kompetencji i usług społeczeństwa informacyjnego, – wyjaśnić pojęcie „park przemysłowy” - Kierunek działań A.2.1: Poprawa warunków inwestycyjnych w regionie, – wyjaśnić pojęcie „gospodarka oparta na wiedzy”.			Proponuje się dodanie pojęć do słownika.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
9.	Z punktu widzenia planowania strategicznego cennym wkładem w treść dokumentu jest prognoza uwarunkowań rozwojowych województwa śląskiego oraz sformułowane na jej podstawie scenariusze rozwoju, podobnie jak lista przedsięwzięć istotnych dla rozwoju województwa śląskiego. Na uwagę zasługuje również przyjęty zestaw wskaźników do monitorowania realizacji Strategii z podziałem na wskaźniki produktu, rezultatu i oddziaływania, co ułatwi w przyszłości weryfikację poprawności zdefiniowanych kierunków rozwoju. Szeroki wachlarz kierunków działań wyznaczonych w dokumencie przyczyni się niewątpliwie do budowy konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy przy jednoczesnym zorientowaniu na poprawę jakości życia mieszkańców oraz rozwoju współpracy międzyregionalnej, transnarodowej i transgranicznej. Jednocześnie wskazane w opinii Zarządu Województwa Opolskiego byłoby rozszerzenie zapisów Strategii w obszarze współpracy międzyregionalnej, szczególnie w aspekcie partnerstwa ukierunkowanego na rozwój infrastruktury technicznej, energetycznej oraz działań służących poprawie jakości środowiska naturalnego. Są to bowiem obszary wykraczające poza granice administracyjne województw, istotne dla pozostałych regionów sąsiadujących z województwem śląskim, w tym dla województwa opolskiego. Mając na uwadze charakter dokumentu i przypisany dla niego poziom ogólności kluczowych ustaleń, można stwierdzić, że przyjęte w Strategii priorytety, cele strategiczne i kierunki działań w obszarze problemów transgranicznych województwa opolskiego i śląskiego, tj.: – gospodarki wodnej, w tym ochrony jakości wód powierzchniowych i podziemnych oraz infrastruktury kanalizacyjnej, między innymi na obszarze GZWP 333 Opole – Zawadzkie i zlewni sanitacyjnej rzeki Mała Panew, – ochrony przyrody i bioróżnorodności, w tym utworzenia spójnego, ponadregionalnego systemu powiązań przyrodniczych, – ochrony przeciwpowodziowej, w tym wzmocnienia systemu retencji wód powodziowych (zbiornik Racibórz),	Marszałek Województwa Opolskiego	23.06.2009	Uwagi ogólne nie wymagają zmiany w projekcie. Proponuje się rozszerzenie zapisu poprzez wskazanie przykładów współpracy w tym rozwoju infrastruktury technicznej, energetycznej oraz działań służących poprawie jakości środowiska naturalnego w ramach zapisów kierunku działań C.2.1.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	znajdują swoje odzwierciedlenie, chociaż nie są w sposób literalny wskazane. W celu zapewnienia strategicznych interesów województwa opolskiego w zakresie szeroko pojmowanej ochrony środowiska, Zarząd Województwa Opolskiego proponuje wprowadzenie niżej przedstawionych zapisów do Strategii (propozycja korekty wytluszczonym): • na rzecz ochrony zbiornika GZWP 333 oraz zlewni Małej Panwi: <u>w ramach priorytetu B</u> – "Województwo śląskie regionem o powszechnej dostępności do regionalnych usług publicznych o wysokim standardzie" proponuje się poszerzyć zapis do następującego brzmienia (str. 46): Warunkiem uzyskania i utrzymania wysokiej jakości wód powierzchniowych i podziemnych jest budowa systemów gromadzenia i oczyszczania ścieków, systemów dopasowanych do przestrzennej struktury zabudowy, w dostosowaniu do układu zlewni hydrograficznych. Istotnym czynnikiem wpływającym na stan wód jest także dostępność i jakość infrastruktury komunalnej.			Proponuje się rozszerzenie zapisu zgodnie z propozycją.
	<u>W ramach celu strategicznego B.2</u> – "Wysoka jakość środowiska naturalnego" proponuje się poszerzyć zapis do następującego brzmienia (str. 64): Duże znaczenie będzie miała budowa systemu retencji wód powierzchniowych, ograniczenie nadmiernego ich zasolenia, a także objęcie szczególną ochroną najbardziej zasobnych zbiorników wód podziemnych, w tym transgranicznych oraz zlewni hydrologicznych.			Proponuje się rozszerzenie zapisu zgodnie z propozycją.
	<u>W kierunkach działań B.2.1</u> – "Utworzenie systemu kształtowania i wykorzystania zasobów wodnych" proponuje się uwzględnić dodatkowe działanie (str. 65): prowadzenie gospodarki zasobami wód w ramach zlewni hydrograficznych			Propozycja koresponduje bezpośrednio z projektem P.B.6 – model zarządzania zlewniowego.
	<u>W kierunkach działań B.3.3</u> – "Rozbudowa i modernizacja infrastruktury komunalnej" proponuje się uzupełnić zapis dotyczący głównych typów działań do następującego brzmienia (str. 70): – modernizacja i rozbudowa infrastruktury komunalnej, w tym budowa			Propozycja nie powoduje zmiany charakteru działania zachowano dotychczasowy zapis.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	i rozbudowa sieci wodnokanalizacyjnej, w tym deszczowej w ramach zlewni hydrograficznych,			
	– modernizacja i budowa nowych oczyszczalni ścieków oraz innych urządzeń do oczyszczania, gromadzenia, odprowadzania i przesyłania ścieków w ramach zlewni hydrograficznych.			Propozycja nie powoduje zmiany charakteru działania zachowano dotychczasowy zapis.
	dla zapewnienia ochrony przyrody i bioróżnorodności: <u>W ramach priorytetu B –</u> "Województwo śląskie regionem o powszechnej dostępności do regionalnych usług publicznych o wysokim standardzie" proponuje się poszerzyć zapis do następującego brzmienia (str. 47): W celu uniknięcia defragmentaryzacji ogólnodostępnych terenów otwartych niezbędna staje się ochrona i wzmocnienie walorów środowiska przyrodniczego oraz kształtowanie powiązań terenów otwartych w ramach regionalnej i ponadregionalnej sieci ekologicznej i systemu obszarów chronionych.			Proponuje się skorygowanie zapisu zgodnie z propozycją.
	<u>W kierunkach działań B.2.6 –</u> "Zachowanie i odtworzenie bio- i różnorodności" proponuje się poszerzyć zapis głównych typów działań do następującego brzmienia (str. 68): ukształtowanie regionalnego systemu obszarów chronionych, powiązanego z otoczeniem zewnętrznym.			Proponuje się skorygowanie zapisu zgodnie z propozycją.
	Z punktu widzenia spójności z dokumentami wyższego rzędu, tj. aktami prawnymi i dokumentami o charakterze strategicznym niezbędne jest wyartykułowanie niżej przedstawionych kwestii. Mając na uwadze zapisy art. 3 ustawy z 7 listopada 2008 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrażaniem funduszy strukturalnych i funduszu spójności, istotne jest wydzielenie w opiniowanym dokumencie okresu niewykraczającego poza okres obowiązywania SRK na lata 2007-2015, ponieważ przyjętym dla Strategii horyzontem czasowym jest rok 2020. Na mocy ww. ustawy, samorząd województwa został dodatkowo zobligowany do dostosowania regionalnej strategii rozwoju do średniookresowej strategii rozwoju kraju (SRK), krajowej strategii rozwoju regionalnego (KSRR), a także do strategii			W dokumencie wyodrębniono horyzont czasowy do roku 2015 określając: „W obrębie wyznaczonych priorytetów rozwoju w oparciu o zidentyfikowane obszary wsparcia wyznaczono cele strategiczne, dla których określono kierunki działań i przedsięwzięcia w perspektywie 2015 roku.”

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	ponadregionalnych, co dotyczy zarówno przygotowania nowych dokumentów jak i aktualizacji już istniejących. Ponadto, w kontekście toczących się obecnie prac nad nowym systemem dokumentów strategicznych na poziomie centralnym, których ukończenie przewiduje się na IV kwartał br., podjęcie trudu aktualizacji strategii rozwoju województwa, która winna być spójna z dokumentami strategicznymi wyższego szczebla, wydaje się być może nieco przedwczesne. Zgodnie z nową koncepcją polityki regionalnej, zarówno opracowywana KSRR, a także SRK zostanie rozszerzona o aspekt przestrzenny, w szczególności w zakresie wyznaczania obszarów problemowych/strategicznej interwencji, o charakterze krajowym i ponadregionalnym, wymagających wsparcia ze strony państwa. Ponieważ obecnie trwają prace związane z identyfikacją i delimitacją tych obszarów, jak również nie zostały sprecyzowane szczegółowe cele polityki regionalnej państwa względem regionów, projekt zaktualizowanej Strategii siłą rzeczy nie może uwzględniać ww. kwestii, jakże istotnych z punktu widzenia programowania i zarządzania rozwojem regionu.			Zgodnie w wcześniej określonym horyzoncie dla opracowania KSRR miała być ona opracowana do września br. W oparciu o ten harmonogram w miesiącu listopadzie 2008 r. został zmieniony harmonogram opracowania aktualizacji. Do chwili obecnej nie przedstawiono projektu dokumentu krajowego. Zarząd województwa rozważy możliwość zmiany naszego harmonogramu tak by możliwe było odniesienie się do dokumentu krajowego.
10.	Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli "WOM" w Częstochowie odnośnie projektu Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020” proponuje uwzględnić placówki doskonalenia nauczycieli w kierunku działań A.1.1: s.51. <u>Kierunek działań A.1.1: Poprawa jakości kształcenia:</u> (...) Szkoła powinna ponadto aktywnie uczestniczyć w procesie wychowawczym uczniów i współpracować w tym zakresie z rodziną, a także instytucjami społecznymi i placówkami doskonalenia nauczycieli promując i rozwijając postawy kreatywne, przedsiębiorcze, a także tolerancję i otwartość. (...). Wyposażenie szkół, placówek edukacyjnych, placówek doskonalenia nauczycieli i uczelni w nowoczesne pomoce dydaktyczne oraz wyposażenie do prowadzenia badań, powinno zapewnić absolwentom nabycie kompetencji kluczowych	Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli "WOM" w Częstochowie	24.06.2009	Proponuje się uwzględnienie propozycji zgodnie z wnioskiem. Proponuje się uwzględnienie propozycji zgodnie z wnioskiem.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	w zakresie technologii informatycznych, języków obcych i kwalifikacji zawodowych. Do głównych typów działań w zakresie tego kierunku zaliczyć należy m.in.: – wspieranie dostosowań programów kształcenia do wymagań rozwoju nowoczesnej i innowacyjnej gospodarki regionu, współpracy z instytucjami kultury i nauki, placówkami doskonalenia nauczycieli w ramach prowadzonych zajęć lekcyjnych; – wspieranie rozwoju narzędzi oraz podnoszenia jakości doskonalenia zawodowego nauczycieli we współpracy z placówkami doskonalenia nauczycieli.			Proponuje się uwzględnienie propozycji zgodnie z wnioskiem. Proponuje się uwzględnienie propozycji zgodnie z wnioskiem.
11.	Po zapoznaniu się z projektem Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020” przedkładałam poniżej swoje uwagi: – <u>do kierunku działań B 3.4</u> Rozwój i modernizacja komunikacji publicznej obszarów miejskich proponuję dopisać kolejne działanie dotyczące rozwoju i promowania miejskiego transportu rowerowego tzw.: „rower miejski”, czyli sieć wypożyczalni rowerowych wraz z niezbędną infrastrukturą rozmieszczonych tak aby część podróży mogła się odbyć w sposób tańszy i szybszy niż samochodem. W wielu miastach podobne projekty okazały się sukcesem zarówno w kontekście transportu (zmniejszenie zatłoczenia pasa drogowego) jak i poprawy ekologicznego i nowoczesnego wizerunku miasta; – <u>w analizie SWOT</u>, jako zagrożenie proponuję wskazać brak norm prawnych dot. rewitalizacji (zarówno obszarów miejskich jak i przemysłowych);	Urząd Miasta Gliwice	24.06.2009	Dodane zostanie działanie w kierunku B.3.4 związane z promocją i rozwojem infrastruktury rowerowej. Propozycję uwzględniono. Dodano czynnik do analizy SWOT.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	– <u>do kierunku C.1.2</u> Rozbudowa i integracja systemu transportowego _proponuje dopisać działania mające na celu odtworzenie funkcji transportowych na Kanale Gliwickim i rzece Odrze. Pozwoli to na wykorzystanie potencjału w zakresie transportu multimodalnego, na który zwrócono uwagę w analizie SWOT. Ponadto, biorąc pod uwagę, że podobny zapis znalazł się w „Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego”, zintegrowane planowanie dotyczące zagadnienia wykorzystania śródlądowej drogi wodnej do transportu towarów i rozwoju logistyki, stwarza większą szansę na skuteczną realizację priorytetów i spójny rozwój. <u>Uwagi techniczne:</u> – na stronie 12 w tytule wykresu widnieje napis „struktura wiekowa ludności i pracujący wg sektorów ekonomicznych” natomiast na wykresie pokazani są tylko pracujący wg sektorów ekonomicznych, – w tabeli 9, w ostatniej pozycji (na stronie 31) wartość maksymalną (na czerwono) osiąga obszar południowy, a nie jak zaznaczono obszar środkowy.			Propozycję uwzględniono zostanie sformułowany odpowiedni zapis w kierunku C.1.2. Błędne zapisy zostaną skorygowane.
12.	Wybór i strukturę sformułowanych priorytetów celów strategicznych i wzajemnie powiązanych kierunków działań w perspektywie 2020 roku uznać należy generalnie za właściwą i logiczną, odpowiadającą zdiagnozowanym wyzwaniom cywilizacyjnym, realnym problemom, szansom i zagrożeniom rozwoju regionu/województwa śląskiego oraz udaną próbę równoważenia dotychczasowych dążeń i ewolucyjnej zmiany priorytetowych kierunków działań. Cele strategiczne i kierunki działań są na tyle ogólnie sformułowane, że wymagają dalszej dekompozycji – w ramach prac nad programem operacyjnym strategii rozwoju województwa śląskiego – i sformułowania celów operacyjnych stanowiących podstawę wyboru konkretnych programów działania i projektów oraz alokacji środków finansowych na ich realizację. Godny podkreślenia i uwagi jest pogląd Autorów – odzwierciedlony w strukturze	Urząd Miasta Częstochowy	25.06.2009	Uwaga nie wymaga zmian. Uwaga nie wymaga zmian.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	priorytetów i celów rozwoju – iż Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego winna wprowadzać rozwiązania instytucjonalne/organizacyjne oraz zawierać programy inwestycji infrastrukturalnych przyczyniających się w istotnym stopniu do zapewnienia zdrowych fundamentów trwałego rozwoju ekonomicznego i społecznego regionu w perspektywie długofalowej, głównie poprzez wzmacnianie jego kapitału intelektualnego oraz tworzenie atrakcyjnych i konkurencyjnych warunków dla proinnowacyjnych inwestycji przedsiębiorstw, szkół wyższych i jednostek badawczo-rozwojowych. Zdefiniowane priorytety i kierunki działań winny być inspiracją i wskazówką do przygotowania przez władze i administrację jednostek samorządu terytorialnego regionu listy kluczowych projektów – zgodnie z zasadą koncentracji zasobów na strategicznych przedsięwzięciach, których realizacja w istotny sposób przyczyni się do trwałego rozwoju województwa śląskiego. Osiągnięcie strategicznych celów rozwoju województwa śląskiego w perspektywie 2020 roku w istocie zależy od wyboru wysokiej jakości przedsięwzięć strategicznych oraz jakości rządzenia i zarządzania procesami rozwoju regionalnego i lokalnego – wykorzystania i „maksymalizacji sumy szans lokalnych”; zintegrowane pakiety wysokiej jakości projektów – waga problemu, produktywność, prorozwojowy i funkcjonalnie komplementarny charakter (np. przy rozbudowie i modernizacji systemu transportowego regionu) – w poszczególnych kierunkach działań zdecydują o tym, czy osiągnięcie założonych celów strategicznych rozwoju województwa śląskiego będzie realne! Kluczową kwestią dla powodzenia skutecznego i efektywnego wdrażania projektowanej strategii rozwoju województwa jest nowoczesna – sprawna i kompetentna – regionalna i lokalna administracja publiczna. Dlatego wzmocnienie kapitału intelektualnego oraz profesjonalizacja służb jednostek administracji			Uwaga nie wymaga zmian. Uwaga nie wymaga zmian. Uwaga nie wymaga zmian. W strategii zagadnienie sprawnej administracji jest traktowane jako sposób i

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	samorządu terytorialnego regionu w sferze programowania rozwoju oraz przygotowania i realizacji inwestycji będące odpowiedzią na realne problemy winno być jednym z priorytetowych celów strategii i znajdujących odpowiedź w stosownie zaplanowanych przedsięwzięciach. W projekcie aktualizowanej strategii rozdział 4.3. Lista istotnych przedsięwzięć dla rozwoju województwa śląskiego stwierdza się, że „Wskazane poniżej przedsięwzięcia mają istotne znaczenie dla kształtowania procesów rozwoju regionu, jednak nie wykluczają i nie ograniczają podejmowania oraz wspierania projektów prorozwojowych służących realizacji celów Strategii a realizowanych zarówno przez samorząd województwa jak i inne podmioty, w tym projektów już wpisanych do regionalnych i krajowych programów operacyjnych realizowanych w obecnym okresie programowania, obejmującym lata 2007-2013.” (str. 81) Obszar środkowy województwa śląskiego w sposób naturalny jest centralnym ośrodkiem województwa, jednak mając na uwadze spójność terytorialną oraz zapewnienie warunków harmonijnego rozwoju województwa proponujemy uwzględnienie inwestycji potencjalnie realizowanych na pozostałych obszarach, które nie mają zagwarantowanego wsparcia środków strukturalnych UE, ale również przyczynią się do realizacji celów Strategii Województwa			narzędzie jej realizacji, a nie jako cel sam w sobie. Aktualnie zapisy nie dyskryminują oraz nie rozstrzygają w aspekcie przestrzennym o przyszłej realizacji zarówno przedsięwzięć jak i wskazanych projektów. Zgodnie z założeniami to na etapie operacjonalizacji i studiów szczegółowych ma zostać określona konkretna lokalizacja.
	Proponujemy następujące zmiany, uzupełnienia i modyfikacje zapisów: W opisie istoty <u>przedsięwzięcia P.B.2.</u> „Regionalna Sieć Transportu Szynowego” proponujemy rozszerzenie opisu wskazując na potrzebę rozwoju transportu tramwajowego – rozwoju sieci i modernizacji jego taboru – w aglomeracjach województwa śląskiego.			Propozycję uwzględniono, zapis zostanie rozszerzony.
	W opisie istoty <u>przedsięwzięcia P.C.2.</u> „Sieć drogowa województwa śląskiego” proponujemy uzupełnienie zapisu: „W ramach przedsięwzięcia planuje się podjęcie zadań zarówno o charakterze planistycznym, organizacyjnym i wdrożeniowym, w tym m.in.: rozbudowa i wyznaczenie nowych szlaków komunikacyjnych, drogowych w oparciu o system autostrad, dróg ekspresowych, krajowych,			Propozycję uwzględniono, zapis zostanie rozszerzony.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	wojewódzkich z uzupełnieniem o system dróg lokalnych zapewniający optymalną dostępność transportową oraz spójność terytorialną całego obszaru województwa, w tym połączenie i integracja sieciowa DTŚ z systemem autostrad. Uzasadnienie: W planowanym przedsięwzięciu wymienia się inwestycje związaną z rozbudową Drogowej Trasy Średnicowej („połączenie i integracja sieciowa DTŚ z systemem autostrad”) pomijając inwestycje drogowe potencjalnie realizowane na pozostałych obszarach województwa, a przyczyniające się do realizacji celów Strategii Województwa.			
	W opisie istoty <u>przedsięwzięcia P.C.5.</u> „Regionalne obiekty kultury wysokiej” proponujemy uzupełnienie treści o zapisy mówiące o obiektach kultury wysokiej, nowobudowanych bądź modernizowanych, zlokalizowanych poza centrum aglomeracji śląskiej.			Propozycję uwzględniono, zapis zostanie rozszerzony.
	Ponadto, proponujemy następujące szczegółowe zmiany, uzupełnienia i modyfikacje zapisów: Proponujemy konsekwentne numerowanie przyjętych priorytetów bo obecnie używa się na ich wyróżnienie oznaczeń rzymskich: I, II, III (rozdział 2. Wizja, „Dziedziny wsparcia i wyzwania polityki rozwoju województwa śląskiego”) i oznaczeń literowych: A, B, C (Rozdział 4. Priorytety, cele strategiczne, kierunki działań, przedsięwzięcia i w dalszej części dokumentu).			Propozycję uwzględniono, zapis zostaną skorygowane.
	<u>W priorytecie I:</u> Województwo śląskie regionem nowej gospodarki kreującym i skutecznie absorbującym technologie proponujemy uzupełnienie treści wyzwań strategicznych w dziedzinie wsparcia „Infrastruktura nowej gospodarki” o zapisy dotyczące efektywności energetycznej.			Propozycję uwzględniono, zapis zostanie rozszerzony.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	W <u>prioritycie III</u> : Województwo śląskie znaczącym partnerem kreacji kultury, nauki i przestrzeni europejskiej, proponujemy uzupełnienie treści zapisu wyzwań strategicznych w dziedzinie wsparcia „Partnerstwo regionalne i międzynarodowe” - „wspieranie instytucji i form współpracy sieciowej miast, w tym miast Górnośląskiego Związku Metropolitalnego, z Krakowem, Wrocławiem i Ostrawą oraz Opolem, Łodzią, Kielcami (...)”			Propozycję uwzględniono, zapis zostanie rozszerzony.
	W zapisie <u>prioritytu A</u> : „Województwo śląskie regionem nowej gospodarki kreującym i skutecznie absorbującym technologie” dodać słowo „nowe” lub „innovacyjne” przed słowem „technologie”. Uzasadnienie Takie sformułowanie oddawałoby istotę sprawy.			Propozycja nie zmienia logiki dotychczasowego zapisu zachowano dotychczasowy zapis.
	W <u>prioritycie B</u> : Województwo śląskie regionem o powszechnej dostępności do regionalnych usług publicznych o wysokim standardzie (str. 47) – proponujemy uzupełnienie zapisów dotyczących ochrony powietrza przed zanieczyszczeniami o zapisy dotyczące efektywności energetycznej, ograniczenia emisji CO ₂ , odnawialnych źródeł energii.			Propozycję uwzględniono, zapis zostanie rozszerzony.
	Opis <u>kierunku działań A.2.4</u> : Rozbudowa i unowocześnienie systemów energetycznych i przesyłowych (str. 56) proponujemy uzupełnić o zapisy dotyczące modernizacji istniejących oraz budowy nowych źródeł energii.			Propozycję uwzględniono, zapis zostanie rozszerzony.
	Opis <u>celu strategicznego A.3</u> : Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka proponujemy uzupełnić o zapis dotyczący efektywnej energetycznie gospodarki.			Propozycję uwzględniono, zapis zostanie rozszerzony.
	Opis <u>kierunku działań B.2.4</u> . „Uporządkowanie i wdrożenie systemu gospodarki odpadami” proponujemy uzupełnić o zapis dotyczący energetycznego wykorzystania odpadów – produkcji paliwa alternatywnego, które może być wykorzystane do produkcji energii elektrycznej oraz ciepłej w procesie kogeneracji.			Propozycję uwzględniono, zapis zostanie rozszerzony.
	Ponadto proponujemy modyfikację zapisu: „Gospodarka odpadami powinna być ukierunkowana na ograniczanie ilości odpadów, a w przypadku już wytworzonych poddanie ich procesom usuwania ,			Propozycję uwzględniono, zapis zostanie skorygowany.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	wykorzystania, odzyskiwania, niszczenia unieszkodliwiania i w ostateczności składowania. Szczególnie ważna ważne jest neutralizacja unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych”. <u>Uzasadnienie:</u> Unieszkodliwianie odpadów – ogólniejsze pojęcie używane i definiowane w ustawie o odpadach. <u>Kierunek działań B.3.3:</u> Rozbudowa i modernizacja infrastruktury komunalnej – proponujemy uzupełnienie opisu kierunku działań o zapisy dotyczące poprawy efektywności energetycznej oraz zapisy głównych typów działań: – „zwiększenie wykorzystywania efektywnych komunalnych systemów ciepłowniczych, opartych o proekologiczne rozwiązania, przy równoczesnej eliminacji przestarzałych i nieekologicznych systemów indywidualnych – stanowiących poważne źródło zanieczyszczeń powietrza”. W <u>kierunku działań C.3.2</u> „Zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w kulturze i wzmocnienie środowisk twórczych” dodać następujące główne typy działań: – realizowanie programów stypendialnych dla uczniów i studentów szkół oraz uczelni artystycznych, – uhonorowywanie w różnych formach mecenasów kultury, instytucjonalnych i prywatnych, – wspieranie wymiany kulturalnej, przede wszystkim z krajami Unii Europejskiej. <u>Monitoring realizacji</u> – proponujemy uzupełnienie listy wskaźników do monitoringu Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego dla Celu Strategicznego A2: „Rozwinięta infrastruktura nowej gospodarki” o wskaźnik rezultatu dotyczący monitorowania efektywności energetycznej – ograniczenie/oszczędność zużycia energii w wyniku realizacji projektów mających na celu wzrost efektywności energetycznej (lub pośrednio poprawiających efektywność wykorzystania energii).			Propozycję uwzględniono, zapis zostanie skorygowany. Propozycję uwzględniono, zapis zostanie rozszerzony. Wskazane w systemie monitorowane wskaźniki muszą być możliwe do pozyskania w cyklu rocznym. Na poziomie monitoringu strategii nie jest możliwe monitorowanie poszczególnych projektów realizowanych w regionie

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	<u>Aneks 1.</u> Szczegółowa diagnoza strategiczna, 1.1. Środowisko naturalne – mapa „Degradacja środowiska naturalnego” (str. 110) – prezentacja danych nieczytelna i trudna do weryfikacji (zgodności ze stanem faktycznym), a dodatkowych wyjaśnień wymaga wskazana w legendzie kategoria „składowiska surowców rolnych/leśnych/przemysłowych.			Wykresy i dane zostaną skorygowane.
	<u>Aneks 1.</u> Szczegółowa diagnoza strategiczna, 1.3. Rozwój kultury i turystyki – proponujemy uzupełnienie zapisu (str. 134) dotyczącego instytucji kultury o Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater” w Częstochowie organizatora imprez muzycznych (Międzynarodowy Festiwal Muzyki Sakralnej „Gaude Mater”), plastycznych (Międzynarodowe Biennale Miniatury) i Folklorystycznych (Dni Europejskiej Kultury Ludowej).			Propozycję uwzględniono, zapis zostanie rozszerzony.
	<u>Aneks 3.</u> Zgodność z innymi dokumentami strategicznymi – brak zapisów o zgodności z: krajowymi dokumentami strategicznymi i aktami prawnymi m.in.: „Polityka energetyczna Polski do 2025 roku” albo lepiej z projektem dokumentu, będącym w uzgodnieniach międzyresortowych, „Polityka energetyczna Polski do 2030 roku”, „Krajowy Plan Działań dotyczący efektywności energetycznej (EEAP) 2007”, a także projektem – przesyłanym do konsultacji i uzgodnień międzyresortowych – ustawy o efektywności energetycznej.			Dokumenty zostały przeanalizowane w trakcie prac nad strategią, jednak ze względu na konieczność ograniczenia wielkości dokumentu nie jest możliwe załączenie informacji o spójności ze wszystkimi możliwymi dokumentami branżowymi (w Polsce obowiązuje ok. 300 dokumentów strategicznych).
	<u>Słownik wybranych pojęć</u> – uzupełnić zapis „Kogeneracja – proces technologiczny jednoczesnego wytwarzania energii elektrycznej i użytkowej energii cieplnej w elektrociepłowni” albo lepiej „Kogeneracja – proces, w którym energia zawarta w paliwie zamieniana jest w jednym procesie technologicznym w energię elektryczną i ciepłą (skojarzone wytwarzanie energii elektrycznej i cieplnej)”.			Pojęcie zostanie wyjaśnione w słowniku.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
13.	Na 154 str. „Strategia-projekt” wymieniają Państwo 13 Uniwersytetów Trzeciego Wieku w województwie śląskim. Niestety nie wymienili Państwo Piekarskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, który istnieje od 2006 r. Bardzo prosimy o uzupełnienie danych.	Urząd Miasta Piekary Śląskie		Dane zostaną skorygowane.
14.	W nawiązaniu do trwającego procesu konsultacji społecznych projektu Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020” wnosimy o uwzględnienie w aktualizowanej Strategii budowy obwodnicy Sośnicowic w ciągu DW 408. Uzasadnienie: W miejscowości Sośnicowice krzyżują się dwa bardzo ważne dla województwa śląskiego szlaki komunikacyjne przebiegające ze wschodu na zachód i z południa na północ, tj. Gliwice-Kędzierzyn Koźle i Racibórz-Gliwice. Od momentu oddania do użytku wybudowanej autostrady A4 z węzłem “Ostropa”, na ww. drogach lawinowo wzrosło natężenie ruchu pojazdów w tym również pojazdów ciężarowych. Na podstawie licznie przeprowadzonych pomiarów natężenia ruchu wynika, iż w niektórych porach dnia przez ulicę Gliwicką (droga wojewódzka nr 408) przejeżdża nawet 1109 pojazdów w ciągu godziny, co znacznie przekracza możliwości przepustowe tej drogi. Takiego obciążenia nie ma wiele dróg krajowych i wojewódzkich, będących w lepszym stanie technicznym. Podbudowa i nawierzchnia w/w dróg nie jest dostosowana do przyjmowania tak dużych obciążeń i w chwili obecnej jest w fatalnym stanie technicznym. Od kilku już lat w nawierzchniach w/w dróg występują ubytki, podłużne spękania, koleiny, przełomy oraz wyrwy w krawędziach jezdni. Doraźne działania naprawcze nie polepszają stanu technicznego, a nasilający się z każdym rokiem ruch pojazdów przyczynia się do zupełnej ich degradacji i zwiększenia ryzyka wypadków. Podejmowane przez Zarząd Dróg Wojewódzkich działania w zakresie poprawy stanu technicznego i bezpieczeństwa na tych drogach, są szczątkowe, a podjęta w 2007 roku przebudowa drogi wojewódzkiej nr 408 (dla której wykonana jest dokumentacja techniczna w zakresie od granicy województwa opolskiego do Sośnicowic), nie jest kontynuowana, natomiast dla odcinka Sośnicowice-Gliwice	Urząd Miejski w Sośnicowicach	26.06.2009	Uwaga nie uwzględniona - propozycja zbyt szczegółowa. Strategia nie określa konkretnych zadań. Zadanie wpisuje się w działanie C.1.2.

<i>Lp</i>	<i>Treść informacji (uwagi, wniosku)</i>	<i>Zgłaszający</i>	<i>Data zgłoszenia</i>	<i>Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie</i>
	nie ma nawet opracowanej dokumentacji technicznej. Zwarta i ciągła zabudowa mieszkaniowa położona w bezpośredniej bliskości jezdni tych dróg, a przede wszystkim Rynek w Sośnicowicach, wpisany do rejestru zabytków, bezustannie narażone są na działania destrukcyjne wywoływane przez przejazd pojazdów wysokotonazowych. Bardzo duże natężenie ruchu pojazdów w wielu godzinach paraliżuje ruch pieszych w obrębie ulic: Gliwickiej, Kozielskiej czy Raciborskiej w obrębie ronda w Sośnicowicach. Przepustowość ronda jak i ww. dróg wojewódzkich, a w szczególności ulicy Gliwickiej, jest ograniczona. Brak możliwości objazdu ronda, jest przyczyną tworzenia się ciągłych korków od strony Gliwic, Kędzierzyna jak i Raciborza. Rozwiązaniem powyższego problemu byłaby budowa obwodnicy Sośnicowic, której prace dokumentacyjne są prowadzone od kilku lat. Obwodnica Sośnicowic w ciągu drogi wojewódzkiej nr 408 spowodowałaby poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego, a przede wszystkim płynność komunikacyjną tych ważnych dla województwa śląskiego ciągów komunikacyjnych, łączących się docelowo z autostradą A4 poprzez węzeł "Ostropa". Nadmienić również należy, iż budowa obwodnicy Sośnicowic zawarta jest w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego jako jeden z głównych kierunków polityki przestrzennej województwa (Kierunek Polityki Przestrzennej 1. Wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej o znaczeniu ponadregionalnym i regionalnym, działanie 1.1 Budowa i rozbudowa infrastruktury drogowej, zagadnienie – Przebudowa i budowa dróg w tym m.in. dróg wojewódzkich pomiędzy węzłami na autostradach). W związku z powyższym, uwzględnienie w aktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa "Śląskie 2020" obwodnicy Sośnicowic będzie ze wszech miar uzasadnione.			
15.	W związku z pismem z dnia 13 maja br. dot. Projektu Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego przesyłamy swoje uwagi: Należy zgodzić się z opinią, że problematyka ochrony środowiska w Strategii	Południowy Koncern Energetyczny, Grupa TAURON	25.06.2009	Zasada zrównoważonego rozwoju jest jedną z naczelných zasad

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	została potraktowana w tradycyjny sposób, tzn. sektorowo. Zawarto ją w priorytecie B (głównie w celu strategicznym B.2); koniecznym jest jej potraktowanie w sposób szerszy. Realizacja działań zawartych w priorytetach A i C znacząco wpłynie na środowisko. Należy więc wprowadzić odpowiednie zapisy w opisach poszczególnych działań w tych priorytetach, uwzględniające wpływ na środowisko i zasadę zrównoważonego rozwoju.			formułowania oraz wdrażania polityki rozwoju województwa śląskiego. W związku z tym realizacja poszczególnych działań, przedsięwzięć czy ostatecznie projektów realizujących strategię powinno opierać się właśnie na tej zasadzie. Proponuje się dodanie odpowiedniego zapisu w części dotyczącej systemu wdrażania.
	W <u>kierunku działania A.3.3</u> Unowocześnianie rolnictwa i wsparcie przeobrażeń gospodarczych na terenach wiejskich pominięto całkowicie zagadnienie upraw roślin energetycznych.			Propozycję uwzględniono, zapis zostanie rozszerzony.
	W <u>kierunku działania A.2.4</u> należałoby się zastanowić czy po prostu nie umieścić typu działania: <i>Wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii</i> .			Zapis zostanie skorygowany.
	Brak jest w Strategii bezpośredniego nawiązania do dokumentu <i>Polityka energetyczna Polski</i> , mimo że w aneksie nr 3 Zgodność z innymi dokumentami strategicznymi, wymienia się inne dokumenty strategiczne wyższego rzędu. Strategia zawiera oczywiście pewne kierunki działań zawarte w <i>Polityce</i> , ale nie stwierdza jasno jej zgodności z <i>Polityką</i> . W punkcie 1.3 <i>Polityki Narzędzia realizacji polityki energetycznej</i> wymienia się m.in. “ustawowe działania jednostek samorządu terytorialnego, uwzględniające priorytety polityki energetycznej państwa, w tym poprzez zastosowanie partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP)”. Wbrew temu co pisze się w punkcie 3.1 <i>Polityki Cele i działania w zakresie wzrostu bezpieczeństwa dostaw paliw i energii</i> , że “Polityka energetyczna państwa zakłada			Dokumenty zostały przeanalizowane w trakcie prac nad strategią, jednak ze względu na konieczność ograniczenia wielkości dokumentu nie jest możliwe załączenie informacji o spójności ze wszystkimi możliwymi dokumentami branżowymi. Wskazana

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	wykorzystanie węgla jako głównego paliwa dla elektroenergetyki w celu zagwarantowania odpowiedniego stopnia bezpieczeństwa energetycznego kraju” w strategii w aneksie nr 2 <i>Proгноzy tendencji uwarunkowań rozwoju województwa śląskiego</i>, w głównych uwarunkowaniach mogących wpływać na intensywność procesów rozwoju województwa wymienia się m.in. spadek udziału węgla w wytwarzaniu energii pierwotnej (str. 167). Należałoby także dokonać oceny spójności Strategii z celami ustanowionymi w Polityce energetycznej polski. System wdrażania Strategii przewiduje powołanie Zespołu ds. Wdrażania Strategii. Nie przewiduje jednak udziału w jego pracach przedstawicieli samorządu gospodarczego lub poszczególnych przedsiębiorstw w przypadku rozpatrywania przez niego zagadnień dotyczących bezpośrednio – ze względu na zakres i znaczenie planowanych w Strategii działań – przemysłu.			zidentyfikowana tendencja, określona w oparciu o dokumenty europejskie w zakresie prognozy spadku udziału węgla w wytwarzaniu energii pierwotnej, nie stoi w sprzeczności z faktem, iż zakłada się wykorzystanie węgla jako głównego paliwa dla elektroenergetyki w celu zagwarantowania odpowiedniego stopnia bezpieczeństwa energetycznego kraju. W projekcie przewiduje się, iż do prac w zespole zapraszani będą niezależni eksperci.
16.	Nie wnosimy żadnych uwag i wniosków do przedstawionego projektu Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego “Śląskie 2020”.	Urząd Miejski w Jaworznie	25.06.2009	Nie wniesiono uwag.
17.	W związku z trwającym procesem konsultacji społecznych projektu Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego “Śląskie 2020” wraz z Prognozą niniejszym składam następujące uwagi i wnioski: – nadal podtrzymuję swoje stanowisko zawarte w piśmie znak: PR.0710-1/08 z dnia 01.10.2008 r. dotyczące propozycji przedsięwzięć infrastrukturalnych strategicznych dla rozwoju województwa śląskiego, – ponadto wnioskuję o utrzymanie linii kolejowej Zebrzydowice – Cieszyn, – oraz zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego w południowej części	Urząd Gminy Zebrzydowice	25.06.2009	Uwaga nie uwzględniona - propozycje bardzo szczegółowe. Strategia nie określa konkretnych zadań inwestycyjnych, lecz kierunki i typy działań realizujące określone cele. Zaproponowane zadania wpisują się w cele

<i>Lp</i>	<i>Treść informacji (uwagi, wniosku)</i>	<i>Zgłaszający</i>	<i>Data zgłoszenia</i>	<i>Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie</i>
	województwa w aspekcie transgranicznym poprzez zmniejszenie uciążliwości wynikających z istniejących instalacji przemysłowych w województwie Morawsko-śląskim w Republice Czeskiej.			i przedsięwzięcia już zdefiniowane w strategii.
18.	Przedłożony dokument stanowi rzetelne źródło informacji o kluczowych obszarach rozwoju województwa, jak również w sposób czytelny i spójny określa wizję regionu na przyszłość. Jednocześnie, w związku z finalizowaniem prac nad ostateczną wersją dokumentu oraz nowymi możliwościami wynikającymi z perspektywy finansowej w latach 2007-2013, w tym współpracy w realizacji projektów systemowych z Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej, zwracam się z uprzejmą prośbą o włączenie do <u>kierunku działań B.1.3</u> Podniesienie skuteczności polityki społecznej (str. 62-63) następujących typów działań: 1. Wzmocnienie regionalnego systemu pomocy i integracji społecznej o funkcje analityczno-badawcze, zwiększające potencjał w zakresie diagnozowania potrzeb i problemów społecznych. 2. Wspieranie programów aktywności lokalnej.	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	25.06.2009 26.06.2009	Propozycję uwzględniono, zapis zostanie rozszerzony.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
19.	Proszę o rozszerzenie zapisu na stronie 44 (w opisie <u>Priorytetu A</u>: Województwo śląskie regionem nowej gospodarki kreującym i skutecznie absorbującym technologie): “Istniejący potencjał gospodarczy może stanowić podstawę do rozwoju dotychczasowych i kreowaniu nowych specjalności województwa, m.in. przetwórstwa przemysłowego, informatyki, automatyki, telekomunikacji, elektroniki, farmacji, specjalistycznych usług medycznych i rehabilitacyjnych, inżynierii materiałowej, biotechnologii i technologii ochrony środowiska.” W subregionie południowym istnieje i stale rozwija się zaawansowany technologicznie przemysł lotniczy. W graniczącej z nami gminie Bestwina działa Park Technologiczny Przemysłu Lotniczego, a w Czechowicach-Dziedzicach przygotowywany jest obecnie do realizacji projekt kluczowy Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka – utworzenie infrastruktury dla Śląskiego Centrum Naukowo-Technicznego Przemysłu Lotniczego. Dlatego uważam za uzasadnione wpisanie przemysłu lotniczego na przytoczoną powyżej listę specjalności regionu.	Urząd Miejski w Czechowicach-Dziedzicach	29.06.2009	Proponuje się rozszerzenie istniejącego zapisu zgodnie z wnioskiem.
	Istotne znaczenie dla osiągnięcia celu strategicznego C.1 Duże znaczenie dla metropolii i miast regionu w przestrzeni europejskiej ma ich odpowiednie skomunikowanie, w tym m.in. skomunikowanie obszarów szczególnej aktywności gospodarczej, które z reguły mieszczą się na obrzeżach ośrodków miejskich. Jednak to właśnie te obszary w dużej mierze stanowią o znaczeniu miast, a dla ich rozwoju są wręcz decydujące. Dlatego też zwiększenie dostępności komunikacyjnej województwa powinno w szczególności dotyczyć rozwijających się obszarów przemysłu i usług. Stąd wnoszę o rozszerzenie opisu na stronie 91, dotyczącego istoty <u>przedsięwzięcia P.C.3</u> Sieć drogowa województwa śląskiego, w sposób pozwalający na zapis, że rozbudowa istniejących oraz wyznaczanie nowych szlaków komunikacyjnych powinna uwzględniać zapewnienie dostępu do rozwijających się obszarów aktywności gospodarczej.			Proponuje się rozszerzenie istniejącego zapisu zgodnie z wnioskiem.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
20.	Uwagi dotyczące danych merytorycznych: – w projekcie autorzy posługują się dość swobodnie i bezkrytycznie danymi statystycznymi dotyczącymi rolnictwa województwa śląskiego, na podstawie danych GUS. W efekcie przedstawiony obraz statyczny rolnictwa naszego województwa jest nieadekwatny do rzeczywistości i skłania autorów do wyciągania niewłaściwych wniosków, na przykład błędnie podano liczbę gospodarstw (milion siedemset czterdzieści dziewięć tysięcy) ponadto nie uwzględniono danych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa o faktycznej ilości gospodarstw występujących o dopłaty bezpośrednie, które to dane są obecnie w Polsce uznawane za najbardziej zbliżone do faktycznej sytuacji rolnictwa. W rzeczywistości procesy przemian strukturalnych w rolnictwie województwa śląskiego są bardzo daleko posunięte, a w powiatach środkowo i południowo – zachodnich są praktycznie zakończone. Opieranie się wyłącznie na danych statystycznych powoduje, że obraz rolnictwa województwa śląskiego jest przedstawiany jako obszar zacofany, rozdrobniony, wymagający specjalnych działań restrukturyzacyjnych. O tym, iż sytuacja rolnictwa województwa śląskiego w zakresie struktury jest nieprawdziwa może świadczyć odsetek osób utrzymujących się z rolnictwa w naszym województwie, poniżej 5 %, co jest wskaźnikiem obrazującym praktycznie zakończone procesy restrukturyzacyjne;	Zarząd Śląskiej Izby Rolniczej	29.06.2009	Dane GUS są publikowane jako dane oficjalne i służą do porównań zjawisk w układach przestrzennych międzyregionalnych. Diagnoza ta zostanie skorygowana, nie mniej jednak dla dokonania porównań niezbędne jest posługiwanie się danymi GUS.
	– dane dotyczące trwałych użytków zielonych (str. 122 i wcześniej) są błędne, - przyjęcie wskaźnika rezultatu (str. 105) wzrost powierzchni gospodarstwa jest niecelowe, ponieważ nie mamy obiektywnych mierników tej powierzchni;			Dane zostaną zweryfikowane, a wskaźnik skorygowany.
	– nie zgadzamy się z diagnozą problemu skażenia gleb (str. 112), ponieważ sprawa ta nie jest jednoznacznie udokumentowana, a jej podnoszenie w takim kontekście prowadzi do zagrożenia istotnych interesów społecznych na terenach wiejskich w naszym województwie;			Informacja nie dotyczy skażenia gleb na obszarze całego województwa a wskazuje na występowanie takiego problemu. Przygotowana prognoza

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
				wskazuje na istnienie takiego problemu .
	– na jakiej podstawie autorzy lansują (str. 123) pomysł o wzroście powierzchni roślin energetycznych kosztem zbóż, skoro w Programie Rozwoju Biogazowni Rolniczych, głównym źródłem biomasy mają być właśnie zboża.			Informacja zostanie usunięta.
	<u>Propozycje zmian:</u> – proponuje się rozszerzenie zagadnień dotyczących rolnictwa w Strategii, ponieważ według naszej oceny problemy te są traktowane drugoplanowo i pośrednio są wpisane w tytuły nie sugerujące związku z rolnictwem. Wskazuje na to fakt, że w całym dokumencie słowo rolnictwo występuje tylko 20 razy, a słowo wieś z pochodnymi tylko około 100 razy. Mimo to Zarząd Śląskiej Izby Rolniczej widzi w tym względzie znaczny postęp w stosunku do poprzedniej Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego z 2000 roku;			Logika budowy strategii nie opiera się na sektorowym budowaniu celów dla województwa, lecz podejściu do problemów i wyzwań leżących u podstaw jego rozwoju. Z tego też względu zagadnienia dotyczące szkolnictwa, zdrowia, komunikacji dostępu do regionalnych usług publicznych nie dotyczą tylko obszarów miejskich lecz całego regionu i wszystkich mieszkańców. Nie jest możliwe wpisywane w każdym kierunku działań osobnych działań dedykowanych tylko lub szczególnie dla mieszkańców wsi. Niemniej jednak wskazano dwa dedykowane kierunki działań, tj. A.3.3:

<i>Lp</i>	<i>Treść informacji (uwagi, wniosku)</i>	<i>Zgłaszający</i>	<i>Data zgłoszenia</i>	<i>Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie</i>
	– w projekcie wiele miejsca poświęcono ochronie środowiska, jednak zbyt pobieżnie potraktowano problem zagospodarowania osadów ściekowych, co wobec realizacji programów sanitacyjnych wsi i miast staje się wielkim problemem naszego rolnictwa; – ze względu na ogromne zróżnicowanie techniczne i ekonomiczne rolnictwa w naszym województwie, konieczne jest zdywersyfikowanie działań (regionalizacja podejścia do rolnictwa i terenów wiejskich) w Priorytecie A (str. 50) symbol A.3.3 unowocześnienie rolnictwa i wsparcie przeobrażeń na terenach wiejskich z uwzględnieniem specyfiki regionalnej (regionalizacja procesu) już obecnie mamy gminy, w których procesy unowocześnienia i przekształceń są zakończone albo znajdują się na bardzo wysokim stopniu zaawansowania. Równocześnie mamy duże obszary wiejskie w naszym województwie, gdzie proces unowocześnienia i przekształceń przebiega bardzo powoli, lub wręcz następuje degradacja, na przykład w wielu miejscach obserwujemy zmniejszanie przeciętnej powierzchni gospodarstwa, jako efekt oddziaływania polityki rolnej po wejściu do Unii Europejskiej. Dlatego nie można traktować problemu koniecznych przemian w rolnictwie i na obszarach wiejskich w sposób stereotypowy;			Unowocześnienie rolnictwa i wsparcie przeobrażeń gospodarczych na terenach wiejskich oraz B.3.5: Kształtowanie ośrodków wiejskich. Propozycję uwzględniono, zapis zostanie rozszerzony. W ramach wdrażania strategii możliwe będzie opracowanie bardziej szczegółowych programów, w tym odnoszących się do rozwiązań konkretnych dla danego obszaru. W systemie wdrażania zostanie zapisana odpowiednia informacja w części dotyczącej postulowanych działań planistycznych.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	– na stronie 59 w rozwinięciu kierunków działań A.3.3 zbyt mało miejsca poświęcono problemowi unowocześnienia rolnictwa; zaliczenie do głównych typów działań „stworzenie warunków do magazynowania, konfekcjonowania... (rynki hurtowe)” wydaje się być przepisane z poprzedniej strategii, a w aktualnej sytuacji rynkowej po wejściu Polski do Unii Europejskiej działanie to w warunkach naszego województwa nie ma żadnego uzasadnienia; – w projekcie zbyt ogólnie sformułowano zapisy dotyczące rozwoju infrastruktury na terenie wsi, w szczególności dotyczy to dróg lokalnych i dróg śródpolnych, wydaje się, że w związku z drastycznym zmniejszeniem środków na Fundusz Rozwoju gruntów Rolnych i Leśnych (wejście w życie tzw. ustawy o odrodleniu) należy wprowadzić zapisy, które umożliwią w następnych latach otwarcie tytułów dla różnych działań lub form wsparcia budżetowego i poza budżetowego na ten cel; – w zakresie działań pro środowiskowych i pro przyrodniczych należy jasno sformułować przedsięwzięcia służące utrzymaniu tradycyjnego krajobrazu rolniczego, zwłaszcza w terenach górskich i na Jurze Krakowsko – Częstochowskiej (np. kontynuacja Programu Owca Plus w celu zapobiegania naturalnej sukcesji leśnej i utrzymania bioróżnorodności). Zarząd Śląskiej Izby Rolniczej deklaruje wolę współpracy przy dalszych pracach związanych ze Strategią.			Prowadzone prace stanowią aktualizację, więc niektóre zapisy mogą być zachowane. W związku z wnioskiem zapis zostanie usunięty. Propozycje mieszczą się w zapisach dotyczących kierunku B.3.5 zniesienie barier przestrzennych – czasu dostępu ludności wiejskiej do usług oferowanych na terenach miejskich, przy jednoczesnym zachowaniu i kształtowaniu krajobrazu, ochronie i wykorzystaniu zasobów środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego wsi. Niemniej zapis zostanie rozszerzony o zagadnienia kształtowania infrastruktury technicznej w tym drogowej na wsi.
21.	Po szczegółowym zapoznaniu się z ww. projektem, Starostwo Powiatowe w Raciborzu nie wnosi uwag do przedstawionego w ramach konsultacji społecznych projektu, pod warunkiem uwzględnienia w końcowym dokumencie wniosków i rekomendacji zawartych w opracowanej przez Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska w kwietniu 2009 r. "Prognozie Oddziaływania na Środowisko" dla przedmiotowego dokumentu.	Starostwo Powiatowe w Raciborzu	29.06.2009	Nie wniesiono uwag.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	Przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego projekt aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2020" jest w swoich założeniach zgodny z dokumentami planistycznymi przyjętymi przez Radę Powiatu Raciborskiego w 2008 r., tj.: "Strategią Rozwoju Powiatu Raciborskiego na lata 2008-2015", "Programem Ochrony Środowiska dla Powiatu Raciborskiego na lata 2008-2015 z perspektywą do roku 2015" oraz "Planem Gospodarki Odpadami dla Powiatu Raciborskiego na lata 2008-2011 z perspektywą do roku 2015".			
22.	Sugestie dotyczące zapisów w ww. projekcie. <u>Priorytet A, Cel strategiczny A.1, Kierunek działań A.1.1.</u> Poprawa jakości kształcenia ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia technicznego.	Urząd Miasta Dąbrowa Górnicza	29.06.2009	Uwaga nie uwzględniona - propozycja w zbytnio zawęża rozwiązania ujęte w projekcie strategii.
	<u>Priorytet B, Cel strategiczny B.3, Kierunek działań:</u> – Rozbudowa i modernizacja infrastruktury sportowej regionu. Jednocześnie informuję, że informacja dotycząca prowadzonych konsultacji społecznych dot. projektu strategii wraz z linkiem do projektu ww. dokumentu została umieszczona na stronie internetowej Dąbrowy Górniczej.			Baza sportowa jest jednym z elementów infrastruktury około turystycznej. Ponadto proponowane działanie wskazano w kierunku działań B.1.2.
23.	Stwierdzamy zgodność założeń strategicznych województwa z zapisami zawartymi w zaktualizowanej Strategii Rozwoju Bytomia na lata 2009-2020. W świetle podejmowanych obecnie działań oraz zapadających decyzji finansowych, istotnym jest uwzględnienie jako kluczowej inwestycji zadania pn. "Nowoczesne połączenie kolejowe Metropolii Silesia z Międzynarodowym Portem Lotniczym Katowice w Pyrzowicach (trasy Katowice-Chorzów-Bytom-Piekary Śl. oraz Gliwice-Zabrze-Bytom)".	Urząd Miejski w Bytomiu	29.06.2009	Propozycję zapisu o konieczności połączenia aglomeracji z lotniskiem proponuje się ująć w opisie przedsięwzięcia P.C.1 oraz P.C.3.
	Ponadto szereg bytomskich projektów wpisuje się w zdefiniowane cele strategiczne i kierunki działań strategicznych, stąd proponuje się ich wpisanie do strategii województwa jako przedsięwzięć strategicznych. Ich wdrożenie jest ważne dla Bytomia, ale także i dla regionu. Poza tym przybliży osiągnięcie nie tylko założonej wizji rozwoju miasta Bytomia, ale także województwa śląskiego. Należą do nich:			Uwaga nie uwzględniona - Strategia jest dokumentem generalnym, operującym na pewnym poziomie ogólności. Wskazano szczegółowe

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	1. Przebudowa ulic: Świętochłowickiej i Łagiewnickiej w Bytomiu – usprawnienie komunikacji miasta z Drogową Trasą Średnicową. 2. Budowa "Bytomskiej Centralnej Trasy Północ-Południe". 3. Wydłużenie drogi S-11 od węzła z autostradą A-1 przy lotnisku w Pyrzowicach do autostrady A-4 w Katowicach. 4. Modernizacja drogi krajowej DK-79 (w tym Bytom, ul. Chorzowska). 5. Przebudowa drogi DK-94 na odcinku Czeladź-Piekary Śląskie-Bytom, do drogi DK-79 (ul. Jana Pawła II w Bytomiu). 6. Reaktywacja Górnośląskiej Kolei Wąskotorowej wraz z rewitalizacją przyległych terenów na cele sportowo-rekreacyjne na terenie miast: Bytomia, Tarnowskich Gór i Miasteczka Śląskiego. 7. Przebudowa gmachu Bytomskiego Centrum Kultury w Bytomiu. 8. Budowa hali sportowej wielofunkcyjnej przy ul. A. Frycza Modrzewskiego w Bytomiu. 9. Rewitalizacja obiektów byłej KWK "Rozbark" w Bytomiu, w tym utworzenie Centrum Tańca. 10. Rewitalizacja terenu po byłej KWK "Szombierki" – utworzenie zespołu parkowego z funkcją sportowo-rekreacyjną. Propozycje w/w projektów są planowane do realizacji w latach 2008-2015. W razie konieczności uzupełnienia informacji w zakresie przedłożonych projektów, proszę bezpośrednio kontaktować się z Biurem Rozwoju Miasta.			zadania które wpisują się w cele i kierunki Strategii.
24.	<u>Strategia:</u> Proponuję zapisać na str. 55 w ramach głównych typów działań celu strategicznego A.2 Rozwinięta infrastruktura nowej gospodarki, kierunek działań A.2.1 Poprawa warunków inwestycyjnych w regionie "rozszerzenie obszaru działania Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej" <u>Ocena</u> – str. 20 Czy rzeczywiście udokumentowane zasoby węgla kamiennego wynoszą 28	Urząd Miasta Wodzisławia Śląskiego	30.06.2009	W dotychczasowym zapisie „tworzenie i wspieranie stref aktywności gospodarczej i technologicznej, w tym specjalnych stref ekonomicznych” proponuje się dodanie słowa „rozwoju”.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	697 662 mln t, czyli ponad 28 bilionów ton? Coś nie gra z tymi jednostkami w tabeli. Jeżeli na świecie wydobywa się rocznie około 3 miliardy ton węgla, to samego węgla w naszym województwie starczy dla całego świata na 10 000 lat.; – str 35 - tabela. Nie rzeka Lesznica, a Leśnica i na pewno ma dużo więcej niż 3,5 km długości.			Dane zostaną zweryfikowane.
25.	Biorąc pod uwagę konstrukcję całego dokumentu oraz sposób i formę zapisanych w nim treści, uznajemy, iż przedłożony do uzgodnień projekt wyczerpuje obszary zainteresowań Gminy Sosnowiec. Gmina Sosnowiec wnioskuję jednak o uwzględnienie w ogólnych opisach przedsięwzięć (umożliwiających i ułatwiających w późniejszym czasie formułowanie zadań i projektów – wzorem przykładów sali koncertowej dla NOSPR-u; Gmachu Teatru Wielkiego itd.) zadań i projektów zgłoszonych do Wydziału Planowania Strategicznego i Przestrzennego, w czasie wcześniejszych konsultacji, naszym pismem z dnia 30.09.2008 r. znak WPG.I.KG 0717-02-21/08, a dotyczących Sosnowca i Zagłębia Dąbrowskiego. Nasz postulat tzn. Gminy Sosnowiec, dotyczy w szczególności następujących zadań i projektów: 1. Budowa Drogowej Trasy Średnicowej na odcinku Katowice – Sosnowiec – Dąbrowa Górnicza; 2. Modernizacja infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej w Aglomeracji Górnośląskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą w tym przedłużenie linii tramwajowej nr 15 do Osiedla Zagórze w Sosnowcu; 3. Przebudowa drogi krajowej nr 94 na terenie Zagłębia wraz budową węzłów (tj. skrzyżowania z ul. J. Długosza w Sosnowcu oraz skrzyżowania przy Centrum Wystawienniczo - Targowym EXPO Silesia na granicy Dąbrowy Górniczej i Sosnowca); 4. Przebudowa drogi krajowej nr 86 w Sosnowcu na odcinku od granicy z miastem Katowice do granicy z miastem Będzin; 5. Przebudowa istniejącego układu drogowego północ-południe – Dąbrowa	Urząd Miejski w Sosnowcu	30.06.2009	Strategia jest dokumentem generalnym, operującym na pewnym poziomie ogólności. Wskazano szczegółowe zadania które wpisują się w cele i kierunki Strategii. Ze względu na przyjętą konwencję zapisów strategii nie jest możliwe wpisanie zadań o takim stopniu szczegółowości.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	Górnica, Sosnowiec, Mysłowice, Jaworzno – łączącego drogi krajowe DK-94 i DK -79; 6. Budowa Sali Koncertowej przy Zespole Szkół Muzycznych w Sosnowcu jako jedynej profesjonalnej Sali koncertowej subregionu sosnowieckiego (NUTS - 3); 7. Budowa szybkiej kolei miejskiej na odcinku Tychy – Katowice – Sosnowiec – Dąbrowa Górnicza; 8. Kontynuowanie budowy kompleksowego Systemu Gospodarki Odpadami; 9. Wsparcie dla działań rozwojowych Sosnowieckiego Parku Naukowo-Technologicznego; 10. Budowa drogi łączącej KSSE Podstrefę Sosnowiecko-Dąbrowską z DK-1 oraz Euroterminal w Sławkowie z DK-94.			
26.	Wnosimy następujące uwagi: – w dokumencie pn. Prognoza Oddziaływania na Środowisko projektu Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020” zamiast „Gostynia” ma być „Gostynka” (dla ułatwienia podajemy strony obarczone błędem: 34, 87, 89, 90).	Urząd Gminy Wiry	30.06.2009	Błędny zapis zostanie skorygowany.
27.	Wnoszę o ujęcie w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020” zbiornika Huty Katowice położonego na terenie Miasta Imielin i Gminy Chełm Śląski oraz możliwości szerszego udostępniania go do celów rekreacyjno-wypoczynkowych dla mieszkańców Aglomeracji Górnośląskiej i pobliskich miejscowości. Dotychczasowe działania zmierzają w kierunku ograniczania dostępu do zbiornika, co niekorzystnie wpływa na rozwój turystyki rekreacyjno-wypoczynkowej i spotyka się z niezadowoleniem mieszkańców aglomeracji, którzy wybudowali w Imielinie swoje domki letniskowe oraz domy całoroczne mając w zamiarze korzystanie z walorów rekreacyjnych zbiornika.	Urząd Miasta Imielin	30.06.2009	Uwaga nie uwzględniona - Strategia nie stanowi dokumentu o charakterze regulacyjnym. O realizacji poszczególnych zadań decydują odpowiedni władze i organy. W strategii przewidziano możliwość wykorzystania wód do celów turystycznych.
28.	Urząd Miasta Racibórz informuje, że nie wnosi uwag do Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2020".	Urząd Miasta Racibórz	30.06.2009	Nie wniesiono uwag.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
29.	Miasto Ruda Śląska nie wnosi uwag do dokumentów.	Urząd Miasta Ruda Śląska	30.06.2009	Nie wniesiono uwag.
30.	<u>Uwagi do projektu:</u> Lektura projektu dokumentu pozwala na stwierdzenie, iż jego autorzy wykazują daleko idące ambicje kreowania rzeczywistości społeczno – gospodarczej w naszym regionie. Zdaniem niżej podpisanego z ambicji tego typu należy często rezygnować, gdyż próba ich realizacji może oznaczać drogę do społecznego konstrukttywizmu. Jest zrozumiałe, iż część zapisów projektu jest odpowiedzią na możliwości, jakie kreują poprzez swe programy pomocowe instytucje Unii Europejskiej, niemniej jednak często autorzy projektu dokonują rozbudowy projektowanych zadań władz publicznych często ponad wszelką rozsądną miarę.	Fundusz Górnośląski S.A.	30.06.2009	Strategia określa wizję rozwoju województwa. Dla zapewnienia wykorzystania wszelkich okazji jak również istniejącego potencjału tego regionu podstawowy dokument stanowić powinien nie plan minimum lecz realizować aspiracje i dążenia społeczności regionalnej.
	Uwagi szczegółowe dotyczą kierunku działań A 2.2 - finansowe i organizacyjne wsparcie biznesu, gdzie wspomina się o ułatwieniu dostępu do gwarancji i poręczeń, zaś nie ma mowy o funduszach pożyczkowych, które od lat z powodzeniem obsługiwane są w naszym regionie np. przez GAPP SA, GARR SA oraz Fundusz Górnośląski SA. Wątpliwy wydaje się zapisany w tym miejscu postulat tworzenia i wspierania rozwoju izb gospodarczych czy rzemieślniczych (należy tu chyba inicjatywę pozostawić samym zainteresowanym) tudzież agencji rozwoju. Tych ostatnich już mamy prawdopodobnie zbyt wiele, z czego świadomością przystępujemy obecnie np. do konsolidacji Funduszu Górnośląskiego S.A. i GARR S.A.			Zapisy strategii nie wykluczają konsolidacji na rynku usług świadczonych przez agencje rozwoju. Dla zapewnienia dalszej dynamiki w zakresie przedsiębiorczości oraz rozwoju gospodarczego na szczeblu lokalnym wydaje się zasadne powstawanie tego typu instytucji i ich współpraca.
	Potencjalna rola Funduszu Górnośląskiego S.A. w realizacji „Strategii...” (...)			Uwagi nie formułują wniosków do uwzględnienia w projekcie.
31.	Nieustannie zachodzące zmiany gospodarcze i polityczne wymuszają bieżącą aktualizację wszelkich planów strategicznych. W związku z tym jak najbardziej zrozumiała i konieczna jest aktualizacja Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego	Urząd Miasta Siemianowice Śląskie		Uwagi ogólne nie wymagają zmian w projekcie strategii.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	2020. Ponadto bieżącą aktualizację strategii wymusza fakt jak najlepszego dostosowania regionu do wymagań Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia w nowych warunkach, które obecnie są także kształtowane przez globalny kryzys ekonomiczny. Realizowanie polityki zrównoważonego rozwoju i zintegrowanego podejścia nie może odbywać się tylko na szczeblu narodowym czy regionalnym. Znaczący wkład w rozwój Województwa Śląskiego i kształtowanie jego strategii powinny mieć także instytucje lokalne takie jak samorządy. Samorządy realizują założenia strategii regionalnej. Ich zadaniem jest kreować spójny ze strategiczną wizją regionu wizerunek województwa.			
	Przedstawione zapisy strategii uwzględniają przedsięwzięcia niewątpliwie kluczowe dla regionu, które w przyszłości będą odgrywać znaczącą rolę w jego rozwoju. Jednakże priorytety strategii wymagają uzupełnienia, dlatego też proponujemy uwzględnić w niej następujące punkty: – Budowa Trasy Ekspresowej Katowice – autostrada A1 – Pyrzowice (szczegóły w Załączniku 1). Wykorzystanie najlepiej rozwiniętej w kraju sieci komunikacji do utworzenia połączenia z Portem Lotniczym Pyrzowice i stwarzająca możliwość dodatkowych inwestycji – np. międzynarodowego dworca autobusowego. Uzasadnienie tej inwestycji ma wiele płaszczyzn. W związku z tym, że zrezygnowano z szybkiego połączenia kolejowego pomiędzy Katowicami, a Pyrzowicami uruchomienie dodatkowego, najszybszego i najkrótszego połączenia wydaje się być tym bardziej zasadne. Port Lotniczy w Pyrzowicach jest najlepiej rozwijającym się lotniskiem w kraju. Szacuje się, że w niedługim czasie nasze lotnisko będzie obsługiwać około 10 mln pasażerów rocznie. Dlatego szybkie połączenie z Aglomeracją Górnośląską jest niezbędne. Nie bez znaczenia jest kwestia odciążenia ciężkiego ruchu kołowego, który powoli, acz systematycznie blokuje Śląskie miasta – Siemianowice, Czeladź i wiele innych.			Zadanie szczegółowe korespondujące z zapisami projektu strategii zarówno z celami, jak również z określonymi przedsięwzięciami P.C.1 i P.C.2. Ze względu na przyjętą konwencję zapisów strategii nie jest możliwe wpisanie zadań o takim stopniu szczegółowości.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	Droga ekspresowa wpłynęłaby także na dalszy rozwój ekonomiczny regionu. Na Śląsku prężnie działają strefy ekonomiczne i szybko rozwija się wiele przedsiębiorstw – m.in. siemianowicka walcownia rur, gdzie produkcja szacowana będzie na poziomie 160 tys. rur. Wart podkreślenia jest również fakt, że przez Śląsk przebiega europejska droga E75 (autostrada A1), która jest częścią Trans – Europejskiego Korytarza Transportowego Północ – Południe łączącego Skandynawię z krajami leżącymi nad Morzem Śródziemnym. Trasa Ekspresowa, będąc w przyszłości dodatkowym połączeniem autostrad A1 i A4, będzie swoistym „przedpokojem” Trans Europejskiego Korytarza ułatwiając w znacznej mierze do niego dostęp.			
	– Modernizacja Amfiteatru miejskiego w Siemianowicach Śląskich Siemianowice Śląskie jako jedyne miasto w Aglomeracji Górnośląskiej posiada na swoim obszarze amfiteatr. Zmodernizowany, byłby idealnym miejscem dla organizacji cyklicznych imprez, które mogłyby stać się wizytówką regionu tak jak festiwale w Sopocie i Opolu w swoich regionach.			Zadanie szczegółowe, zgodne z określonymi już w projekcie celami i kierunkami.
	– Zagospodarowanie obszaru siemianowickich błoni. Zagospodarowanie przestrzeni pozwoliłoby na organizację imprez masowych w samym centrum aglomeracji. Jest to idealne miejsce dla organizowania wszelkiego rodzaju koncertów i festiwali muzyki rockowej i popularnej, a także imprez plenerowych takich jak inscenizacje bitew czy pikniki lotnicze/ wojskowe. Istniejąca w pobliżu infrastruktura m.in. pole golfowe, strzelnica myśliwska, liczne obiekty sportowe pozwoliłaby na stworzenie kompleksu rozrywkowo-wypoczynkowego, dla gości, turystów jak i mieszkańców aglomeracji śląskiej.			Zadanie szczegółowe, zgodne z określonymi już w projekcie celami i kierunkami.

<i>Lp</i>	<i>Treść informacji (uwagi, wniosku)</i>	<i>Zgłaszający</i>	<i>Data zgłoszenia</i>	<i>Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie</i>
	– Ukierunkowanie e-usług i e-administracji w pierwszej kolejności na firmy i instytucje oraz upraszczanie procedur administracyjnych. Ukierunkowanie to pozwoliłoby na usprawnienie funkcjonowania urzędów, z którymi najczęściej kontaktują się firmy i instytucje, rzadziej sami mieszkańcy. Proponujemy skierowanie wysiłków administracji w pierwszej kolejności w kierunku upraszczania procedur urzędowych i likwidacji zbędnych, a dopiero w drugiej kolejności w kierunku tworzenia e-usług i e-administracji dla obsługi niezbędnych procesów administracyjnych. W projekcie strategii wskazano (strona 67), że 85 % gospodarstw domowych już korzysta z Internetu, a około 7% nie potrzebuje dostępu do sieci. Wskazano również na możliwość budowy szkieletu sieci wojewódzkiej w oparciu o łącza IRU (dzierżawa wieloletnia). Obecnie funkcjonuje wiele firm oferujących połączenie łączy światłowodowymi dowolnych lokalizacji i zapewniających utrzymywanie łączy w sprawności. Uwzględniając powyższe, pojawia się pytanie o celowość inwestowania przez administrację w budowę własnej infrastruktury telekomunikacyjnej.			Zadanie szczegółowe, zgodne z określonymi już w projekcie celami i kierunkami.
32.	Prosimy o uwzględnienie w dokumencie dwóch ważnych dla rozwoju Miasta Tarnowskie Góry zagadnień: 1. Budowa szybkiego połączenia drogowego łączącego Miasto Tarnowskie Góry oraz okoliczne miejscowości, a także Bytom, Chorzów ze stolicą województwa. Rozwiązaniem jest budowa drogi ekspresowej S-11 w ramach przebiegu proponowanego przez Miasto Tarnowskie Góry oraz powiat Tarnogórski w kierunku Katowic, a nie w kierunku Pyrzowic (propozycja GDDKiA). 2. Modernizacja połączenia kolejowego w na trasie Tarnowskie Góry - Katowice umożliwiającą szybką podróż mieszkańców do centrum aglomeracji. Z punktu widzenia mieszkańców Tarnowskich Góry utworzenie połączeń	Urząd Miejski w Tarnowskich Górach	30.06.2009	Zadanie szczegółowe, zgodne z określonymi już w projekcie celami i kierunkami, a także przedsięwzięciami. Szczegółowe przebiegi będą opracowywane na etapie operacjonalizacji strategii i opracowaniu konkretnych planów i projektów.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	komunikacyjnych z centrum aglomeracji jest kluczowe do rozwoju miasta. Istnienia ww. połączeń umożliwi rozwój mieszkalnictwa oraz przyczyni się do wzrostu gospodarczego.			
33.	– W wykresie 2 (s.9) w objaśnieniach znalazły się zapisy: miasta_mez, miasta_kob i takie same dotyczące wsi. Nie każdy jest w stanie się domyślić, że chodzi o mężczyzn i kobiety.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Wydział Gospodarki	30.06.2009	Uwaga uwzględniona – zostanie skorygowane.
	– Pokazane na s. 10 liczba ludności, gęstość zaludnienia i przyrost naturalny w legendzie dot. gęstości zaludnienia odcienie koloru niebieskiego (pierwsze cztery) są tak subtelne, że trudno je zauważyć.			Uwaga uwzględniona – zostanie skorygowane.
	– Na s. 12 przedstawiono strukturę wiekową ludności i pracujących według sektorów ekonomicznych. Z objaśnienia zamieszczonego obok mapy wynika, że zaprezentowano na niej tylko strukturę pracujących według sektorów.			Uwaga uwzględniona – zostanie skorygowane.
	– Nie jest czytelny wykres 7 (s. 20). Pokazano dwa razy Polskę, województwo 11razy. Czego dotyczą pomarańczowe słupki? Co oznacza linia łamana? Chyba nie dotyczy ona województwa śląskiego, gdyż na wykresie brak danych za 1996 i 1999 rok dla województwa.			Uwaga uwzględniona – zostanie skorygowane.
	– Zdanie ze s. 22 „Analizując zmiany wielkości PKB w latach 2000-2006 w układzie regionalnym należy stwierdzić, że województwo śląskie należy do grupy województw o stosunkowo wysokim wskaźniku PKB per capita, lecz jednocześnie o niskiej dynamice wzrostu” winno brzmieć „Analizując zmiany wielkości PKB w latach 2000-2006 w układzie regionalnym należy stwierdzić, że województwo śląskie należy do grupy województw o stosunkowo wysokim wskaźniku PKB per capita, lecz jednocześnie o niskiej dynamice jego wzrostu”.			Uwaga uwzględniona – zostanie skorygowane.
	– S. 33 – używane są terminy, których przeciętny czytelnik Strategii nie jest w stanie zrozumieć, np. „wykluczenie cyfrowe”, czy s. 47 defragmentaryzacja.			Zostanie wyjaśnione w słowniku.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	– S. 38 Zamiast „W obrębie priorytetu I Województwo śląskie regionem nowej gospodarki kreującym i skutecznie absorbującym technologie wyzwaniami strategicznymi województwa śląskiego jest: proponuję napisać: W obrębie priorytetu I Województwo śląskie jest regionem nowej gospodarki kreującym i skutecznie absorbującym technologie wyzwaniami strategicznymi województwa śląskiego w następujących (poniższych) dziedzinach...:			Uwaga uwzględniona – zostanie skorygowane.
	– nie do końca można zgodzić się ze stwierdzeniem ze s. 51 „Wysoki poziom wykształcenia mieszkańców pozwoli na sprostanie wyzwaniom rynku pracy”. Wysoki poziom i owszem, ale nakierowany na potrzeby zgłaszane przez rynek pracy.			Wyższy poziom wykształcenia powoduje wzrost umiejętności, mobilności i dostosowywania do zmian na rynku pracy.
	– S. 53 w niektórych działaniach zmienić przypadek: promocja na promocję, pomoc doradczo-szkoleniowa na pomoc doradczo – szkoleniową, współpraca na współpracę.			Uwaga uwzględniona – zostanie skorygowane zgodnie z wnioskiem.
	Proponuje się dodanie nowego przedsięwzięcia Regionalny system rewitalizacji terenów poprzemysłowych i zdegradowanych. W ramach przedsięwzięcia planuje się podjęcie zadań o charakterze planistycznym, organizacyjnym i wdrożeniowym, w tym m.in.: opracowanie, na bazie Wojewódzkiego Programu Przekształceń Terenów Poprzemysłowych i Zdegradowanych, szczegółowego planu działań w zakresie rewitalizacji terenów zdegradowanych w województwie śląskim, powołanie regionalnego operatora zajmującego się rewitalizacją terenów zdegradowanych, sukcesywna rewitalizacja terenów zdegradowanych celem ich ponownego wykorzystania dla celów gospodarczych, społecznych, środowiskowych, kulturowych. <u>Efekty realizacji przedsięwzięcia:</u> – uporządkowanie przestrzeni województwa przez właściwy dobór funkcji dla terenów poprzemysłowych z uwzględnieniem ich uwarunkowań i ograniczeń środowiskowych, wartości kulturowych oraz oczekiwań społeczno-ekonomicznych,			Proponuje się dodanie nowego przedsięwzięcia zgodnie z wnioskiem - pn P.B.2. Regionalny system rewitalizacji terenów poprzemysłowych i zdegradowanych wraz z opisem.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	– wzrost atrakcyjności inwestycyjnej regionu, – wzrost konkurencyjności gospodarki, – ograniczenie inwestycji na terenach zielonych – poprawa jakości zagospodarowania przestrzeni publicznej, – rozwój rynku rewitalizacji dający nowe miejsca pracy oraz wzrost kwalifikacji pracowników – poprawa jakości środowiska naturalnego, – zacieśnienie współpracy pomiędzy sferą nauki i przedsiębiorczości oraz administracją samorządową.			
34.	Propozycje do projektu "Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020": – Racjonalizacja sieci dróg lokalnych położonych w obrębie odcinka DK-1 przebudowywanego na autostradę płatną A1,	Urząd Gminy w Kruszyńcu	30.06.2009	Zadanie szczegółowe, zgodne z określonymi już w projekcie celami i kierunkami a także przedsięwzięciem P.C.2. Szczegółowe przebiegi będą opracowywane na etapie operacjonalizacji strategii i opracowaniu konkretnych planów i projektów.
	– Separacja ruchu pieszego i komunikacyjnego w ciągu dróg lokalnych (gminnych i powiatowych),			Uwaga uwzględniona, dopisana w kierunku działań B.3.2.
	– Rewitalizacja cennych zabytkowych obiektów i przystosowanie ich do współczesnych,			Uwaga nie uwzględniona - zadanie szczegółowe, zgodne z określonymi już w projekcie celami i kierunkami.
	Ponadto wnioskujemy o uzupełnienie zapisów w poszczególnych kierunkach działań, wskazanych poniżej: – B.2.1. w 13 typie działań proponujemy następujący zapis „modernizacja i odbudowa urządzeń melioracyjnych”,			Proponuje się dodanie odpowiedniego zapisu zgodnie z propozycją.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	– B.2.1. proponujemy ujęcie w tym kierunku działań zapisu „dolinach największych rzek”,			Propozycja nie zmienia charakteru oraz znaczenia wskazanego kierunku działań. Pozostawiono dotychczasowe brzmienie kierunku.
	– B.1.2. tworzenie warunków oraz budowa niezbędnej infrastruktury dla indywidualnych form budownictwa letniskowego,			Uwaga uwzględniona – odpowiedni zapis zostanie dodany.
	– A.3.3 „rozwiązanie problemu funkcjonowania urządzeń melioracyjnych na obszarach produkcji rolniczej”,			Uwaga uwzględniona – odpowiedni zapis zostanie dodany w kierunku działań B.3.5.
	– A.3.3 „dążenie do zapewnienia warunków zamieszkania zmniejszających dystans do miast (kanalizacja, chodniki, gaz itp)”,			Propozycja mieści się w kierunku B.3.3: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury komunalnej.
	– A.3.3 „propagowanie i rozwijanie budownictwa mieszkaniowego na terenach wiejskich w pobliżu dużych aglomeracji miejskich”.			Uwaga nie uwzględniona - działanie takie stanowiło by podstawę do pogłębiania się zjawiska suburbanizacji i „rozlewania miast”.
35.	Uwagi do projektu Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2020" informujemy, 1. Granica kompleksu lotniska we wschodniej części powinna uwzględniać strefę podejścia do nowej, niezależnej drogi startowej po 2032 roku. Należy skorygować zasięg obszaru objętego zmianą PZPWS o tę strefę. Na załączonej mapie (załącznik nr 1) naniesiono kolorem czerwonym sugerowany zasięg strefy lotniska.	Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze S.A.	30.06.2009	Uwagi bardzo szczegółowe. Zgodna z zapisami Przedsięwzięcia P.C.1 Multimodalne centrum pasażersko-komunikacyjne MPL Katowice Airport. Zostaną wykorzystane w

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	2. Granicę kompleksu lotniska po stronie zachodniej naniesionego kolorem czerwonym. Nie zaznaczono przebiegu pasa drogowego autostrady A1 przecinającego zachodnią część lotniska. Wobec trwającego procesu uzgodnień z GDDKiA, AP SA, oraz GTL SA docelowe rozwiązania układu dróg lokalnych mogą ulec zmianie. 3. Przebieg linii kolejowej relacji Katowice-MPL Katowice prawdopodobnie będzie inny od przedstawionego w koncepcji.			pracach nad planem zagospodarowania przestrzennego dla obszaru strefy około lotniskowej MPL Katowice w Pyrzowicach.
36.	Wnosimy następujące sugestie: 1. Odnośnie punktu 1.3 Rozwój Kultury i Turystyki na stronie 132 projektu, prosimy o przeanalizowanie informacji pochodzącej z najnowszych badań (tj. z analizy dendrochronologicznej dużej belki pochodzącej z dawnego cieszyńskiego grodu, przeprowadzonej na Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie), zgodnie z którymi romański kościół pod wezwaniem Świętego Jana Chrzciciela w Siewierzu może okazać się najstarszym zabytkiem w województwie śląskim. 2. Prosimy również o uwzględnienie unikatowego zabytku jakim jest Zamek w Siewierzu, posiadający jedyny w województwie, a drugi w Polsce po Zamku w Malborku, most zwodzony. Ponadto chcielibyśmy zaproponować uwzględnienie wśród przedsięwzięć istotnych dla rozwoju województwa dwóch zadań planowanych do realizacji na terenie Gminy Siewierz. Pierwszym z nich jest budowa drogi zbiorczej przy Drodze Krajowej Nr 1 w Siewierzu. Inwestycja zdecydowanie poprawi bezpieczeństwo ruchu samochodowego oraz wpłynie korzystnie na jego strukturę i wielkość. Planowana droga zapewni dojazd do ponad 100 hektarów terenów inwestycyjnych oraz ułatwi inwestorom możliwość wyjazdu na DK-1 zarówno w kierunku Częstochowy, jak i Katowic. Nowoprojektowane ciągi komunikacyjne umożliwią dynamiczniejszy rozwój już funkcjonujących w rejonie przedsiębiorstw oraz stworzą szanse na pozyskanie nowych inwestorów. W sumie powstanie ponad dwukilometrowy	Urząd Miasta i Gminy Siewierz	30.06.2009	Uwaga bardzo szczegółowa i zgodnie z informacją wnioskodawcy wymagająca potwierdzenia – nie została uwzględniona. Uwaga została uwzględniona –informacja zostanie dodana. Uwagi nie uwzględnione - bardzo szczegółowe nie odpowiadające stopniowi generalizacji zapisów strategii. Wskazane zadania są zgodne z celami i przedsięwzięciami już określonymi w strategii.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	odcinek nowej drogi, którego koszt szacowany jest na ponad 34,7 mln zł. Drugim niezwykle ważnym dla regionu przedsięwzięciem jest budowa miasteczka ekologicznego nad Zalewem Przeczycko-Siewierskim. Miasteczko będzie mieć charakter ekologicznego miasta-ogrodu, składającego się z części biznesowej, mieszkalnej i rekreacyjnej. Realizacja całego projektu przewidziana jest na 25 lat. Pierwszy etap inwestycji, który ma zostać zamknięty do 2012 r. Zakłada budowę hotelu z bazą konferencyjną na około 60 tys. m² powierzchni biurowej i przede wszystkim mini miasteczko z rynkiem, kościołem i portem. Znajdzie się w nim około 160 tys. m² powierzchni mieszkaniowej. Koszty pierwszego etapu szacowane są na około 100 mln zł.			
37.	Naszym zdaniem należy mocniej skorelować część strategii dotyczącą aglomeracji śląskiej z priorytetami miast tworzących metropolię – Górnośląski Związek Metropolitalny, tym bardziej, że większość priorytetowych zadań się pokrywa.	Prezes Zarządu Kolporter Expo	30.06.2009	Uwaga nie wymaga odniesienia.
	Bardzo istotna dla rozwoju regionu jest rozbudowa sieci drogowej, wskazana w priorytecie P.C.2. Sieć drogowa województwa śląskiego, która „...powinna zapewnić policentryczny dostęp miast województwa oraz bezkolizyjny przejazd pomiędzy ośrodkami miejskimi województwa śląskiego...”. Szczególnej wagi nabiera kontynuacja budowy DTŚ dla połączenia dużych miast we wschodniej części województwa – Sosnowiec, Dąbrowa Górnicza. Brakuje w projekcie strategii wskazania konkretnej propozycji przebiegu tej trasy.			Strategia nie określa ostatecznych przebiegów ani lokalizacji zadań. Tego typu rozstrzygnięcia mogą zapadać na poziomie programów lub projektów wykonawczych.
	W postanowieniu prezydentów – miast tworzących GZM wskazano również na konieczność pilnej przebudowy węzła komunikacyjnego na Drodze Krajowej 94 przy Expo Silesia. Jest ona w złym stanie technicznym, a prowadzona przez Expo Silesia działalność targowa powoduje okresowe korkowanie tej przelotowej trasy (sytuacja będzie się nasilać wraz z rozbudową ośrodka targowego). Przebudowa węzła i całego odcinka DK94, która na obszarze S1- DK86 jest wyłączona z sieci dróg krajowych(?) przekracza oczywiście możliwości budżetowe miast, a z punktu widzenia użytkownika dróg jest niezbędna, powinna być realizowana z budżetu centralnego.			Zadanie zgodne z celami oraz przedsięwzięciem P.C.2 określonymi już w strategii.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	We wszystkich miastach europejskich posiadających średnie i duże ośrodki targowe plan ich rozbudowy jest przedmiotem analiz i strategii długofalowego rozwoju w uzgodnieniu z lokalnymi władzami. Targi powodują bowiem, poza istotnym czynnikiem miastotwórczym, szereg problemów, głównie komunikacyjnych zatem ich strategiczne rozwiązywanie na etapie planowania połączeń komunikacyjnych i rozwoju miast jest kluczowym zadaniem planistów. W aglomeracji Śląskiej jest to problem nowy i wymaga pilnej analizy i współpracy na szczeblu: władze regionu/władze miast aglomeracji/ośrodki targowe.			Uwaga nie powoduje konieczności wprowadzenia zmian do tekstu strategii. W dokumencie określono kierunek działań C.1.3: Organizacja i uczestnictwo w przedsięwzięciach o zasięgu międzynarodowym w którym wskazuje się jako działanie pożądane: budowę i modernizację infrastruktury wystawienniczej, targowej, noclegowej, gastronomicznej i okolicy turystycznej (m.in.: sale koncertowe, hale wystawowe, hotele, parkingi).
	Uważamy, że realizacja przez Grupę Kapitałową Kolporter inwestycji budowa Centrum Targowo-Wystawienniczego Expo Silesia (etap pierwszy) w Sosnowcu powinna zostać dostrzeżona w materiałach strategii [propozycja zapisu na str. 125 na końcu drugiego akapitu ...TRW Polska Sp. z o.o. (przemysł motoryzacyjny), Kolporter SA (Centrum Targowo-Wystawiennicze Expo Silesia w Sosnowcu)]. Pragniemy również podkreślić, że rozbudowa Expo Silesia jako głównego ośrodka Targowo Wystawienniczego Metropolii Silesia została uznana za jeden z kilku najważniejszych priorytetów GZM na posiedzeniu prezydentów wszystkich miast aglomeracji. Kopia pisma przewodniczącego GZM p. Piotra Uszoka w załączeniu. Plany rozwoju Centrum Expo Silesia można zobaczyć na naszej stronie internetowej http://www.exposilesia.pl/index.php?p=26&lang=pl			Proponuje się dodać informację zgodnie w wnioskiem (§125).

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	Doświadczenia innych krajów pokazują, że istnienie ośrodków targowych ma bardzo istotny i pozytywny wpływ na rozwój gospodarczy regionu i służy powszechnemu transferowi informacji gospodarczej. Organizowanie imprez targowych w Expo Silesia to nie tylko doskonała okazja do promocji produktów oferowanych przez przedsiębiorców, ale przede wszystkim platforma do nawiązywania kontaktów w sferze biznesowej, naukowej. Organizowanie imprez targowych to aktywizacja i rozwój innych dziedzin funkcjonowania aglomeracji: branży hotelarskiej, gastronomicznej, transportowej, co przekłada się jednocześnie na wzrost zatrudnienia w regionie. Jednocześnie rozwój ośrodka targowego Expo Silesia wpływa na rozwój turystyki biznesowej, podnoszenie atrakcyjności województwa, jego konkurencyjność. Naszym zdaniem działalność Expo Silesia jest jedną z mocnych stron naszego województwa i należałoby to zaznaczyć w projekcie strategii (podobnie jak to ma miejsce w przypadku Międzynarodowych Targów Poznańskich wymienionych w strategii rozwoju województwa wielkopolskiego) [propozycja zapisu na str. 40 projektu strategii: Funkcjonowanie Centrum Targowo-Wystawienniczego Expo Silesia w Sosnowcu].			W analizie SWOT w silnych stronach zostanie uwzględniony wskazywany czynnik.
	Prosimy również o skorygowanie pomyłki w nazwie naszego ośrodka wystawienniczego [str. 166 koniec trzeciego akapitu: ...wskazać na organizację wystaw i targów np. przez MTK, Expo Silesia].			Błąd techniczny zostanie skorygowany.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
38.	Uwagi i sugestie w odniesieniu do zagadnienia gospodarki wodnej. Sugeruję rozważenie uzupełnienia roli klastra wodnego w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego i dokonania dodatkowych wpisów w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego w ww. zakresie: 1. Klastr można ująć w priorytecie C w celu C.2 w kierunku działań C.2.2. Intensyfikacja współpracy wewnątrz regionalnej. Wpisać należałoby: "wspieranie inicjatyw klastrowych w ramach platform technologicznych (np. Śląskiego Klastra Wodnego) i innych klastrów. W analizie SWOT znajduje się Śląski Klastr Wodny.	Stowarzyszenie Śląski Klastr Wodny	29.06.2009	Proponuje się ogólne rozszerzenie zapisu w kierunku C.2.2 . „wspieranie inicjatyw klastrowych w ramach platform technologicznych i innych klastrów”.
	2. Drugi wpis dotyczy wpisania do listy istotnych przedsięwzięć P.A.A.2. <i>Wykreowanie i rozwój Technopoli Silesia</i> w liście istotnych działań – m.in. "Śląski klastr Wodny". Uwzględnienie działalności klastrowej w rozwoju Technopolii punkt P.A.2 strategii województwa śląskiego.			W opisie przedsięwzięcia zostanie dopisane zdanie dotyczące wsparcia rozwoju klastrów.
	Jednocześnie chciałbym zwrócić uwagę na istotne kwestie dotyczące sektora wodnego w naszym regionie, które warto przynajmniej ogólnie przedstawić w ujęciu problemowym w strategii rozwoju województwa, a szczegółowo przedstawić w obrębie opracowanej strategii branżowej. Taka strategia w ujęciu sektorowym wydaje się celowa do opracowania, bowiem poza charakterystyką branży, przedstawieniem zasobów wodnych, diagnozą stanu istniejącego i inwentaryzacją problemów, pozwoli określić priorytety, cele i kierunki działania. Takie kompendium umożliwi kompleksowo zaplanować działania i najważniejsze zadania do realizacji z udziałem środków zewnętrznych, w obecnej i przyszłej perspektywie finansowej Unii Europejskiej. Dotyczy to następujących kwestii: 1. Ochrona i optymalne wykorzystanie zasobów dyspozycyjnych wód województwa śląskiego. 2. Ochrona istniejących wód głębinowych.			W strategii przewidziano przedsięwzięcie P.B.6 „Model zarządzania zlewniowego” w ramach realizacji którego przewiduje się podjęcie zadań zarówno o charakterze planistycznym, organizacyjnym i wdrożeniowym, ponadto wskazano w ramach prac planistycznych przygotowanie opracowanie bilansu wodnego województwa śląskiego i planu gospodarowania

<i>Lp</i>	<i>Treść informacji (uwagi, wniosku)</i>	<i>Zgłaszający</i>	<i>Data zgłoszenia</i>	<i>Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie</i>
	3. Optymalne wykorzystanie i modernizacja istniejącej infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej. 4. Optymalne wykorzystanie zasobów wodnych w regionie. 5. Wspieranie budowy przewagi konkurencyjnej regionów i sektorów gospodarczych poprzez tworzenie struktur klastrowych. 6. Zwiększenie nacisku na promowanie energii odnawialnej. 7. Zwiększenie nacisku na poprawę bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w regionie. 8. Nacisk na poprawę bezpieczeństwa zasobów wodnych np. w obszarze działań antyterrorystycznych. 9. Optymalizacja gospodarki wodnej, w tym wykorzystanie wód na potrzeby rekreacyjne. 10. Uwzględnienie w strategii zagadnień zarządzania ryzykiem regionu w aspekcie gospodarki wodnej. 11. Zwiększenie nacisku na wspieranie innowacji w obszarze gospodarki wodnej. 12. Uwzględnienie w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego potrzeb dostosowania systemu jakości zaopatrzenia w wodę do wymagań europejskich (określanych Ramową Dyrektywą Wodną 2000/60/WE (RD) z dnia 21 października 2000 r.) Doświadczenia poprzednich lat pokazują, iż opracowanie strategii jest ważne, jednak najważniejsze to skuteczne wdrożenie zarządzania strategią, czyli jej realizacja. Wskaźnik skutecznego wdrożenia stale wzrasta, i tak: w roku 1996 był na poziomie 10-15%, (co oznacza, iż tylko 15% organizacji efektywnie realizuje założenia przyjęte w strategii), a obecnie wynosi 70% (źródło: BSCol Survey of 143 organizations). Nawet w czasach kryzysu realizacja naszej strategii powinna być jednym z najważniejszych celów administracji wojewódzkiej, gdyż tylko ona zapewnić może harmonijny, zrównoważony, planowy i konsekwentny rozwój regionu.			wodami zapis zostanie skorygowany poprzez dodanie słowa „strategia” do istniejącego zapisu.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
39.	Propozycje te wynikają z faktu, iż w 2008 r. zakończyłem pracę nad Strategią Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. i założenia, które przyjąłem w trakcie prac, okazały się bardzo pomocne. Stanowią one podstawową bazę, mogącą, jak sędzę, pozytywnie wpłynąć na aktualizowaną obecnie Strategię Rozwoju Województwa Śląskiego. Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2020" jest niezwykle istotnym dokumentem z punktu widzenia rozwoju regionu, dlatego ważne jest, aby była ona opracowana w sposób kompleksowy z uwzględnieniem wszystkich interesariuszy, których dotyczy. Załącznik 2 zawiera założenia potwierdzające konieczność opracowania sektorowej Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego w zakresie gospodarki wodnej. <u>Uwagi ogólne opracowywania Strategii:</u> Analiza dokumentu Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2020" – projekt nasuwa następujące wnioski:	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów Spółka Akcyjna	29.06.2009	Strategia budowana jest w sposób ekspercko – społeczny, tzn. na każdym etapie prac propozycje zapisów są konsultowane, a zgłaszane uwagi stanowią podstawę do dalszych prac. W strategii przewidziano przedsięwzięcie P.B.6 „Model zarządzania zlewniowego” w ramach realizacji którego przewiduje się podjęcie zadań zarówno o charakterze planistycznym, organizacyjnym i wdrożeniowym, ponadto wskazano w ramach prac planistycznych przygotowanie opracowanie bilansu wodnego województwa śląskiego i planu gospodarowania wodami zapis zostanie skorygowany poprzez dodanie słowa „strategia” do istniejącego zapisu. Opracowanie strategii rozwoju województwa jest z jednej strony obowiązkiem

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	1. Wydaje się zasadnym zdefiniowanie celu opracowania Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego z jasno sprecyzowanymi podstawowymi korzyściami, jakie wynikną z jej realizacji, a także podania informacji czy wdrożona strategia w takim formacie przyczyni się do wzrostu konkurencyjności województwa śląskiego.			ustawowym, a z drugiej realną potrzebą określenia celów rozwoju regionu oraz wskazanie narzędzi osiągania tych celów. Mowa jest o tym we wprowadzeniu do Strategii.
	2. Projekt zawiera definicję wizji województwa śląskiego, jednak nie uwzględnia w nim misji. Należałoby opracować misję województwa śląskiego, na podstawie, której tworzy się cele strategiczne, z uwzględnieniem oczywiście wizji.			Element misji nie jest stosowany we wszystkich strategiach rozwoju w szczególności strategiach sektora publicznego. Należy zauważyć że zapis wizji jest wielowarstwowy i stanowi on cel generalny mające bezpośredni przełożenie na priorytety i cele strategiczne
	3. Wizja odnosi się tylko do mieszkańców województwa śląskiego. Zasadnym wydaje się odniesienie do pozostałych interesariuszy z podziałem na otoczenie bliższe i dalsze.			Wizja zawiera zarówno odniesienie do mieszkańców w zakresie świadczonych usług publicznych, natomiast wskazuje otwarcie regionu poprzez dalsze jej elementy. Niemniej proponuje usunięcie słowa „mieszkańcy”.
	4. Wizja została przedstawiona obrazowo bez powiązania z priorytetami A, B, C oraz wskazania ścieżki wzrostu. Zaleca się rozszerzenie wizji o zagadnienia bazujące na wieloaspektowym ujęciu opartym na tożsamości województwa śląskiego.			Zdefiniowane 3 priorytety bezpośrednio wpływają z określonej wizji.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	5. Proponuję opracowanie diagnozy otoczenia mikro- i makroekonomicznego województwa śląskiego pod kątem założonych celów strategicznych. Analiza danych opiera się w większości o dane pochodzące z 2006 roku, co w dobie obecnych przekształceń i zachodzących zmian gospodarczych nie jest do końca właściwe. Należy uznać za niezbędne zweryfikowanie danych statystycznych do lat 2007-2009 z uwzględnieniem w aktualizacji strategii zjawiska kryzysu gospodarczego. Strategia nie uwzględnia w swoim planie sytuacji spowolnienia gospodarczego lub też kryzysu gospodarczego. Warto sporządzić kilka scenariuszy realizacji strategii z uwzględnieniem wariantu optymistycznego i pesymistycznego, które będą uwzględniały zjawisko kryzysu gospodarczego.			Analiza została opracowana w 7 głównych obszarach, które miały odniesienie w dalszej części prac na zdefiniowane obszary wsparcia. Ponadto, po wyznaczeniu wizji i priorytetów rozwoju, została przeprowadzona analiza SWOT. W warstwie analizy dokonanej na podstawie danych statystycznych posługiwano się danymi za 2006 ze względu na cykl publikowania danych przez GUS. W toku ostatecznej redakcji dokumentu dane zostaną aktualizowane do zakresu czasowego jaki umożliwi GUS. Scenariusze prognoz zostały zawarte w aneksie 2.
	Opracowana dla potrzeb strategii rozwoju województwa analiza SWOT zawiera zbyt mało elementów analizy strategicznej w aspekcie długofalowych celów województwa śląskiego. Sensownym byłoby przeprowadzenie kompleksowej analizy strategicznej, z uwzględnieniem wielu metod, które są obecnie stosowane przy opracowywaniu strategii rozwoju wielu organizacji na świecie.			Możliwe jest zastosowanie wielu metod analizy strategicznej, niemniej jednak dla potrzeb strategii rozwoju w szczególnym rodzaju organizacji jaką jest region, analiza SWOT jest uznana

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
				i szeroko stosowaną metodą. W trakcie przygotowania projektu wykorzystywane były także inne metody których wyniki stanowiły podstawę formułowania wniosków. Należy jednak zauważyć iż nie wszystkie metody są na są przydatne do stosowania w tego typu strategii.
	Zasadnym wydaje się przeprowadzenie pełnej analizy benchmarkingowej, a w szczególności analiza ta powinna dotyczyć województw: mazowieckiego, dolnośląskiego, wielkopolskiego i małopolskiego celem wyodrębnienia najlepszych praktyk. Projekt zawiera wyłącznie wzmianki o lepszej lub gorszej pozycji województwa śląskiego względem pozostałych województw.			Nie jest możliwe zaprezentowanie pełnej analizy porównawczej, gdyż element diagnozy wymuszałby znaczną objętość dokumentu. Dokument zawiera pewne wnioski i dane porównawcze określające jego sytuację.
	Powinno się zdefiniować cele według poziomów: strategiczny, taktyczny, operacyjny.			Odmierna jest specyfika opracowania i formułowania strategii rozwoju regionu aniżeli strategii przedsiębiorstwa. Ponadto system planowani aregionalnego określa dosyć sztywno relacje i zadania strategii w odniesieniu do

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	Wskazany jest weryfikacja przyjętych celów i działań w kontekście przyczynowo-skutkowym. Zdefiniowane cele powinny być przedstawione w koncepcji Balanced Scorecard (Strategiczna Karta Wyników) z wykorzystaniem mapy strategii, z podziałem na następujące perspektywy: – perspektywa finansów, – perspektywa beneficjentów, – perspektywa procesów wewnętrznych, – perspektywa nauki i rozwoju, – perspektywa ekologiczna. Zasadne jest wykorzystanie do tego celu drzewa problemu i drzewa zdarzeń.			dokumentów operacyjnych z tego też względu stosowanie podziału na wskazane rodzaje celów wydaje się nieuzasadnione. Odmienna jest specyfika opracowania i formułowania strategii rozwoju regionu aniżeli strategii przedsiębiorstwa. Ponadto system planowania regionalnego określa dosyć sztywno relacje i zadania strategii w odniesieniu do dokumentów operacyjnych. Nie jest możliwe zastosowanie w pełni tej metody (SKW) dla specyficznego obiektu zarządzania jakim jest region, w którym jest wielość aktorów realizujących strategię. Strategia rozwoju województwa nie jest tylko strategią działań samorządu województwa i nie wskazuje tylko zadania będące w jego gestii.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	Cele zaproponowane w strategii mają charakter ogólny. Nie ma możliwości pomiaru wskazanych celów. Cele realizacji strategii powinny być zgodne z zasadą S.M.A.R.T (ang. <i>Simple, Measurable, Achievable, Relevant, Timely defined</i>), tj. powinny być <i>proste, mierzalne, osiągalne, istotne, określone w czasie</i> .			Cele są formułowane w sposób specyficzny do zagadnień formułowania i wdrażania polityki regionalnej.
	Zaproponowane w strategii cele nie wykazują wzajemnych korelacji. Proponuję dokonanie oceny wzajemnych zależności między celami, bądź to za pomocą innej wybranej metody. Pozwoli to określić wpływ realizacji poszczególnych celów na realizację innych celów.			W toku prac sporządzono mapę korelacji celów oraz określono cele zależne i autonomiczne. Nie jest możliwe przedstawienie w dokumencie założeń metodologicznych prac nad strategią.
	Zasadnym wydaje się zdefiniowanie ram czasowych i finansowych realizacji celów poprzez zdefiniowanie konkretnych działań w ramach ustalonych celów wraz z podaniem terminów ich realizacji, instytucji odpowiedzialnych za ich wykonanie oraz ustalenie procedur ich budżetowania. Należałoby rozpisać strategię na okresy rozliczeniowe. Określić interwały czasowe realizacji celów. Wskazuje się na konieczność dokonania oceny możliwości realizacji przyjętych celów. Każdy z zaplanowanych celów strategicznych winien mieć określone konkretne źródła finansowania (budżet, fundusze unijne itd.).			Odmienna jest specyfika opracowania i formułowania strategii rozwoju regionu aniżeli strategii przedsiębiorstwa. System planowania regionalnego określa dosyć sztywno relacje i zadania strategii w odniesieniu do dokumentów operacyjnych. Strategia rozwoju województwa nie jest tylko strategią działań samorządu województwa i nie wskazuje tylko zadań będących w jego gestii. Ponadto, ramy

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
				formalno prawne określają układ oraz sposób formułowania zapisów celów oraz czasokresu ich realizacji.
	Istnieje możliwość, iż niektóre cele mogą wykluczać realizację pozostałych co wskazuje na przemodelowanie niektórych zdefiniowanych celów, aby nie zaistniał konflikt interesów.			Wynik przeprowadzonej analizy współzależności celów nie wskazał na możliwość wystąpienia celów się wykluczających.
	Strategia ma charakter zamknięty, nie przewiduje pojawiania się celów w ramach tzw. strategii wylaniających się. Celowym wydaje się przemodelowanie strategii w sposób pozwalający na ingerencję w jej treść, jeśli tylko zajdzie taka konieczność. Zaproponowane cele mają w niektórych przypadkach charakter zero/jedynkowy a raz mają charakter ciągły, co powoduje, że cele zero/jedynkowe po ich zakończeniu będą nieaktualne, co może w przyszłości rodzić problemy z aktualizacją strategii.			Proces opracowania strategii województwa jest bardzo sformalizowany poprzez zapisy ustawowe. Każda zmiana jej zapisów w tym np. przeddefiniowania celów wymaga przeprowadzenia nowej procedury tak jak dla opracowania nowej strategii. Wszystkie cele określono jako stany (czyli zero/jedynkowy). Niemniej w przypadku celów w strategii rozwoju regionu i dynamice sytuacji społeczno gospodarczej trudno spodziewać się, iż cele te przestaną być aktualne w perspektywie czasokresu określonego dla tej strategii.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	Z uwagi na wieloaspektowy charakter strategii zasadnym wydaje się podział strategii na cele i projekty, realizowane według wybranego modelu zarządzania projektami.			Strategia nie formułuje konkretnych projektów, więc nie jest możliwe dokonanie takiej segmentacji.
	Miejsce sektora wodno-kanalizacyjnego w strategii rozwoju województwa śląskiego W raporcie (<i>Prognoza oddziaływania na środowisko projektu strategii rozwoju województwa śląskiego Śląskie 2020</i>, str. 42-43) odnaleźć można ocenę stanu wód 6 zbiorników zaporowych, która wykazała, że w Zbiorniku Kozłowa Góra jakość wody była niezadawalająca. Informacja ta jest nieprawdziwa, co potwierdzają 2 poniższe raporty: "Raport o jakości wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia w województwie śląskim w 2007 roku" Sekcji Nadzoru Wody, Ścieków i Gleby Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Katowicach. "Raport o jakości wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia w województwie śląskim w 2008 roku" Sekcji Higieny Wody Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Katowicach z roku 2008.			Informacja zostanie zweryfikowana.
	Wskazuje się na kierunek działań B.2.1 Utworzenie systemu kształtowania i wykorzystania zasobów wodnych jednak nie określa konkretnych przedsięwzięć realizacji tego projektu, ani też nie definiuje, co rozumie pod pojęciem "Zasoby wodne" (czy w ich skład wchodzi również infrastruktura). Cel ten nie może być realizowany bez konieczności wyznaczenia strategii, co do zasobów infrastruktury komunalnej. W ramach kierunku działania powinna zostać opracowana strategia dla sektora wodnego jasno odnosząca się do szeregu problemów związanych z zasobami wodnymi i infrastrukturą wodociągowa-kanalizacyjną.			Strategia formułuje cele oraz wyznacza działania niezbędne do osiągnięcia tych celów. W działaniach mieszczą się również zagadnienia rozwoju niezbędnej infrastruktury. Strategie i programy branżowe będą opracowywane jako dokumenty operacyjne do

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	Zasadne jest zwiększenie rezerwy powodziowej na zbiorniku Kozłowa Góra poprawiając ochronę przeciwpowodziową dla województwa śląskiego. Zasadne jest wskazanie źródeł finansowania i jego formy.			strategii. Zadanie szczegółowe. Tego typu zapisy mogą znaleźć się w dokumencie operacjonalizującym strategię.
	Istnieje potrzeba opracowania regionalnej strategii zaopatrzenia w wodę w tym bezpieczeństwa (np. ochrony antyterrorystycznej).			Strategie i programy branżowe będą opracowywane jako dokumenty operacyjne do strategii. Zapis na stronie 97 „opracowanie bilansu wodnego województwa śląskiego i planu gospodarowania wodami” zostanie skorygowany na „opracowanie bilansu wodnego województwa śląskiego oraz programu i strategii w zakresie gospodarowania wodami i zaopatrzenia w wodę”.
	Sprzyjanie możliwościom ponownego wykorzystania odpadów i/lub zamiany ich po procesie przekształcenia na nowy produkt lub surowiec jako źródło dodatkowych przychodów.			Proponuje się dodanie odpowiedniego zapisu w kierunku działań B.2.4.
	Należy określić źródła finansowania procesu utrzymania rezerw w zaopatrzeniu w wodę. Obecny system zaopatrzenia w wodę bazuje na sieci wodociągowej budowanej przez 120 lat. Tak rozbudowana infrastruktura stanowi podstawowy zasób regionu. Zasadne jest ustalenie aspektów finansowych i technicznych utrzymania tej			Zbyt szczegółowa propozycja. Powinna zostać uwzględniona w dokumencie operacjonalizującym strategię.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	infrastruktury w odpowiedniej jakości, tak aby była w pełni wykorzystana. Nie jest akceptowalnym ekonomicznie i społecznie lokowanie znaczących środków w poszukiwaniu nowych źródeł zaopatrzenia w wodę. Bardziej zasadnym ekonomicznie jest optymalne wykorzystanie istniejącego potencjału w zakresie zaopatrzenia w wodę regionu.			
40.	Prosimy o uwzględnienie w dokumencie dwóch ważnych dla rozwoju Miasta Tarnowskie Góry zagadnień: 1. Budowa szybkiego połączenia drogowego łączącego Miasto Tarnowskie Góry oraz okoliczne miejscowości, a także Bytom, Chorzów ze stolicą województwa. Rozwiązaniem jest budowa drogi ekspresowej S-11 w ramach przebiegu proponowanego przez Miasto Tarnowskie Góry oraz powiat Tarnogórski w kierunku Katowic, a nie w kierunku Pyrzowic (propozycja GDDKiA) 2. Modernizacja połączenia kolejowego na trasie Tarnowskie Góry – Katowice umożliwiającą szybką podróż mieszkańców do centrum aglomeracji. Z punktu widzenia mieszkańców Tarnowskich Gór utworzenie połączeń komunikacyjnych z centrum aglomeracji jest kluczowe do rozwoju miasta. Istnienie ww. połączeń umożliwi rozwój mieszkalnictwa oraz przyczyni się do wzrostu gospodarczego.	Urząd Miasta Tarnowskie Góry	30.06.2009	Uwaga nie uwzględniona - zbyt szczegółowa w stosunku do istniejących zapisów strategii. Zadanie zgodne z celami i kierunkami, jak również w przedsięwzięciach określonymi w dokumencie. Uwaga nie uwzględniona - zbyt szczegółowa w stosunku do istniejących zapisów strategii. Zadanie zgodne z celami i kierunkami, jak również w przedsięwzięciu określonym w dokumencie.
41.	W związku z aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2020" przesyłamy następujące propozycje przedsięwzięć infrastrukturalnych strategicznych dla rozwoju województwa śląskiego: 1. Proponujemy dodanie do opisu przedsięwzięcia <i>P.B.5 Regionalny system obszarów chronionych</i> zadania "Budowa Śląskiego Ogrodu Botanicznego w Mikołowie". Obszar Śląskiego Ogrodu Botanicznego zajmuje teren o powierzchni ok. 100 ha,	Urząd Miasta Mikołowa	30.06.2009	Wnioskowane zadanie wpisuje się w Cel Strategiczny B.2 Wysoka jakość środowiska

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	charakteryzujący się wyjątkowymi walorami przyrodniczymi, położony w samym centrum Aglomeracji Śląskiej. Budowa Ogrodu jest przedsięwzięciem o charakterze ponadregionalnym, którego celami są ochrona dziedzictwa przyrodniczego Śląska, edukacja i rozwój nauk przyrodniczych i ekologii. Przedsięwzięcie polegać będzie na budowie Centrum Edukacji Przyrodniczej i Ekologicznej (teren o powierzchni ok. 22 ha) oraz zagospodarowaniu pozostałego obszaru Śląskiego Ogrodu Botanicznego. Projekt "Rozbudowa Centrum Edukacji Przyrodniczej i Ekologicznej Śląskiego Ogrodu Botanicznego w Mikołowie" decyzją Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 24 marca br. został wybrany do dofinansowania w ramach działania 5.5 <i>Dziedzictwo przyrodnicze</i> Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013. Całkowita wartość projektu to 6 337 061,45 zł, zaś kwota dofinansowania wyniesie 5 386 502,23 zł. W kolejnych latach na bazie powstałego Centrum planowany jest dalszy rozwój działalności Śląskiego Ogrodu Botanicznego, w szczególności zaś ochrona różnorodności biologicznej, powstanie kolejnych kolekcji roślin, propagowanie edukacji ekologicznej a także zrównoważonej turystyki i rekreacji. Organem prowadzącym Śląski Ogród Botaniczny jest Związek Stowarzyszeń "Śląski Ogród Botaniczny" którego członkami są: Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Powiat mikołowski, Powiat raciborski, Gmina Mikołów, Gmina Racibórz, Gmina Lyski, Gmina Radzionków, Polska Akademia Nauk, Uniwersytet Śląski. Budowa Śląskiego Ogrodu Botanicznego to z pewnością przedsięwzięcie na skalę ponadregionalną i powinno znaleźć swoje odzwierciedlenie w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego.			naturalnego oraz Kierunek działań B.2.6 Zachowanie i odtworzenie bio- i georóżnorodności, lecz ze względu na przyjęty w Strategii poziom szczegółowości w określaniu przedsięwzięć ujęcie tak szczegółowo zdefiniowanego zadania było by niewłaściwe.
	2. W ramach przedsięwzięcia <i>P.C.5 Regionalne obiekty kultury</i> wysokiej proponujemy wpisanie zadania "Śląskie Centrum Festiwalowe". Projekt ten zakłada rozbudowę infrastruktury kultury w mieście Mikołów na			Uwaga nie uwzględniona - zadanie zbyt szczegółowe w stosunku do istniejących

<i>Lp</i>	<i>Treść informacji (uwagi, wniosku)</i>	<i>Zgłaszający</i>	<i>Data zgłoszenia</i>	<i>Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie</i>
	potrzeby organizacji wydarzeń kulturalnych i artystycznych o charakterze ponadregionalnym. Inwestycja polegać będzie na budowie nowoczesnej sali widowiskowo-koncertowej. Już dzisiaj Mikołów postrzegany jest jako znaczący ośrodek kultury w regionie i kraju. W mieście co roku odbywa się międzynarodowy festiwal muzyki poważnej "Mikołowskie Dni Muzyki" w którym biorą udział najwybitniejsi artyści z kraju i Europy. W plenerze malarskim "Impresje Mikołowskie" biorą udział także znani polscy i zagraniczni twórcy. "Instytut Mikołowski" to znany w kraju ośrodek życia artystycznego i poetyckiego, który jest między innymi organizatorem wielu konferencji naukowych oraz wydawcą czasopism literackich. W Mikołowie bardzo prężnie działa, jeden z najstarszych w Polsce, klub filmowy IKS. Budowa "Śląskiego Centrum Festiwalowego" znacząco podniesie jakość oferty kulturalnej regionu poprzez możliwość organizacji imprez i wydarzeń artystycznych o znaczeniu europejskim.			zapisów strategii. Zadanie lokalne, zgodne z celem C.3: Silny ośrodek nauki i kultury i z kierunkiem działań C.3.3: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury kultury regionu, lecz ze względu na przyjęty w Strategii poziom szczegółowości w określaniu przedsięwzięć ujęcie tak szczegółowo zdefiniowanego zadania jest niewłaściwe.
42.	Pragnę wyrazić podziękowanie za zaproszenie do udziału w procesie konsultacji społecznych projektu Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2020". Przygotowany przez Zarząd Województwa Śląskiego projekt aktualizacji strategii regionalnej należy niewątpliwie uznać za interesującą i trafną odpowiedź na wyzwania stojące przed polityką rozwoju województwa w perspektywie 2020 roku. Jestem przekonany, że proponowany kierunek aktualizacji priorytetów i celów rozwojowych województwa, określonych w przedmiotowym projekcie, w istotny sposób przyczyni się do dalszego dynamicznego rozwoju Województwa Śląskiego. Samorząd Województwa Małopolskiego z uwagą i zainteresowaniem obserwuje przebieg podejmowanych obecnie inicjatyw i działań zmierzających do określenia strategicznej perspektywy w planowaniu rozwoju regionalnego. Wyrażając uznanie dla prac podejmowanych przez władze Samorządu Województwa Śląskiego w tym obszarze, chciałbym zwrócić szczególną uwagę na znaczenie określonych w projekcie Strategii inicjatyw o charakterze międzyregionalnym lub oddziaływaniu ponadregionalnym. Szczególnie pozytywnie oceniamy planowane inicjatywy	Departament Polityki Regionalnej, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	01.07.2009	Uwagi nie wymagają zmian.

<i>Lp</i>	<i>Treść informacji (uwagi, wniosku)</i>	<i>Zgłaszający</i>	<i>Data zgłoszenia</i>	<i>Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie</i>
	w dziedzinie rozwoju współpracy sieciowej miast, w tym miast Górnośląskiego Związku Metropolitalnego z Krakowem oraz wspieranie rozwoju funkcji metropolitalnych Śląskiego Obszaru Metropolitalnego, który w powiązaniu z obszarem metropolitalnym Krakowa stanowi przestrzeń dla największej w kraju koncentracji ludności i potencjału gospodarczego, a także jeden z największych obszarów koncentracji zagranicznych inwestycji przemysłowych. Zarząd Województwa Małopolskiego podziela pogląd, zgodnie z którym istotnym zagadnieniem rozwoju w procesie kształtowania przestrzeni europejskiej oraz wzmacniania jej spójności terytorialnej oraz kreowania nowej gospodarki regionu jest stworzenie odpowiedniej infrastruktury komunikacyjnej podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną województwa i ułatwiającej jego rozwój gospodarczy. Położenie Śląska i Małopolski w obszarze węzłowym dwóch głównych europejskich korytarzy komunikacyjnych, tj. korytarza III dla relacji Berlin-Wrocław-Katowice-Kraków-Kijów oraz korytarza VI dla relacji Sztokholm-Gdańsk-Katowice-Żylna, jest niewątpliwie czynnikiem strategicznych szans, ale i wyzwań rozwojowych dla obu regionów. Podkreślenia wymaga również znaczenie i zasadność podejmowania aktywności w takich dziedzinach jak poprawa atrakcyjności inwestycyjnej regionów, rozwój międzyregionalnej współpracy pomiędzy jednostkami naukowo-badawczymi, uczelniami wyższymi oraz podmiotami gospodarczymi. Potencjał obu regionów, decydujący już dziś o ich realnej przewadze konkurencyjnej pozwala sądzić, że dzięki efektywnej współpracy w identyfikowaniu i realizacji wspólnych zamierzeń rozwojowych, możliwe będzie urzeczywistnienie koncepcji Śląsko-Krakowskiego obszaru współpracy w kluczowych dla obu województwa dziedzinach, zapewniających jego realną konkurencyjność w wymiarze krajowym i europejskim. Pragnę jednocześnie podkreślić, iż podejmowane obecnie przez Samorząd Województwa Małopolskiego prace planistyczne, obejmujące w szczególności przegląd i aktualizację Strategii Rozwoju Województwa oraz zmianę Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa w pełni korespondują			

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	z trwającym obecnie procesem przeglądu oraz aktualizacji strategicznych dokumentów krajowych i regionalnych.			
43.	Nie wnosimy uwag do przedstawionego projektu Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2020".	Urząd Gminy Golezów	02.07.2009	Nie wniesiono uwag.
44.	Po zapoznaniu się z projektem Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020” chciałem zwrócić uwagę na jeden bardzo ważny aspekt polityki rozwoju opisany w dokumencie, a dotyczący określenia zasięgu i charakterystyki Aglomeracji Rybnickiej. Strategia podkreśla, że <i>powodzenie realizacji planowanych działań oraz osiągnięcie wyznaczonej wizji zależało będzie w głównej mierze od wewnątrzregionalnej organizacji procesów rozwojowych oraz skutecznej współpracy gmin i powiatów, a także wspierania policentrycznego rozwoju struktury osadniczej regionu</i>” [str. 35]. Jednym z jej podstawowych elementów są aglomeracje miejskie. Jak zaznaczono w dokumencie „<i>głównymi elementami systemu osadniczego województwa śląskiego są zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego aglomeracje miejskie: górnośląska (o znaczeniu europejskim) oraz bielska, częstochowska i rybnicka (o znaczeniu krajowym)</i>” [str.5]. Zgodnie z przyjętą w Strategii definicją Aglomeracja to <i>układ osadniczy skupiony wokół głównego ośrodka wielkomiejskiego stanowiący, koncentrację ściśle powiązanych ze sobą działalności, dla których korzyści odnoszone z lokalizacji w gęsto zaludnionych zurbanizowanych obszarach, wynikają z powiązań funkcjonalnych i efektów zewnętrznych ekonomii skali</i> [str. 184]. Opierając się na niej zwrócę uwagę na kilka istotnych faktów. Niewątpliwie głównym ośrodkiem Aglomeracji Rybnickiej jest Miasto Rybnik, które jest miastem dużym położonym centralnie w stosunku do pozostałych miejscowości, o dużym potencjale gospodarczym. Natomiast cały zespół miejski jest typową Aglomeracją policentryczną.	Urząd Miasta Rybnika	03.07.2009	W przyjętej delimitacji obszaru aglomeracji rybnickiej i jej charakterystyce oparto się na zapisach Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego. Powiązania z otoczeniem zostały ujęte na podstawie definicji ESPONu, w tzw. Funkcjonalne Obszary Miejskie, dla których aglomeracje stanowią centra. Zdefiniowanie aglomeracji w postulowanym we wniosku obszarze całych powiatów burzy koncepcję „centra – obszary funkcjonalne” i spowodował by potrzebę zmiany klasyfikacji tego obszaru jako aglomeracji. Co

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	Zgodnie z ekspertyzą dra R. Krzysztofika „Aglomeracja Rybnicka. Zarys typologii osadniczej”: „<i>Policentryczna aglomeracja rybnicka posiada 3 rdzenie rozwojowe: Jastrzębie Zdrój, Racibórz i Rybnik. Spośród nich szczególną pozycję zajmuje Rybnik. Ponadto Miasta Wodzisław Śląski i Żory w hierarchii osadniczej umieszczone są jako tzw. ośrodki pomocnicze. Pozostałe gminy aglomeracji rybnickiej (szczególnie wiejskie i miejsko-wiejskie) są pod silnym wpływem wymienionych ośrodków rdzeniowych. Specyfika sieci osadniczej w środkowej i wschodniej części regionu determinuje wyraźne nakładanie się stref oddziaływań ekonomiczno-społecznych największych ośrodków miejskich.</i>”. Według tego opracowania Aglomeracja Rybnicka obejmuje nie tylko miasta: Rybnik, Jastrzębie Zdrój, Racibórz, Wodzisław Śląski, Żory, Pszów, Radlin i Rydułtowy, gminy miejsko-wiejskie: Czerwionka-Leszczyny, Krzanowice, Kuźnia Raciborska, ale również pozostałe gminy wiejskie wchodzące w skład powiatów rybnickiego, wodzisławskiego i raciborskiego. Prócz nich, bezpośredni obszar powiązań funkcjonalnych obejmuje także dwie gminy zurbanizowane Zebrzydowice i Pawłowice wchodzące w skład powiatów Cieszyńskiego i Pszczyńskiego. Ponadto należy zauważyć, iż w specyfice śląskiej, w tym także Aglomeracji Rybnickiej, wiele gmin wiejskich jest zurbanizowanych i istotnym czynnikiem ich rozwoju są procesy suburbanizacji zachodzące w miastach. Stanowią one zwarty układ osadniczy skupiony wokół dużych ośrodków miejskich, ściśle powiązanych funkcjonalnie i przestrzennie, o dużej gęstości zaludnienia oraz znaczących przepływach osób. Niejednokrotnie granice pomiędzy poszczególnymi miastami i sąsiadującymi z nimi gminami (wiejskimi) są niewidoczne w terenie, bez wyraźnych krawędzi, bowiem zachowana jest ciągłość w krajobrazie, zabudowie i zagospodarowaniu terenu. Uzasadnieniem wprowadzenia stosownej korekty w projekcie Strategii są także			byłoby niezgodne z przyjętymi założeniami opartymi na planie zagospodarowania przestrzennego województwa.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	zapisy odnoszące się do wspierania rozwoju dużych ośrodków miejskich i ich aglomeracji. Przyjęty w ramach Priorytetu C Kierunek działań C.1.1: <i>Wspieranie rozwoju obszarów metropolitalnych</i> zakłada m.in.: – wsparcie procesów metropolizacyjnych i rozwoju funkcji metropolitalnych na obszarach aglomeracji miejskich w regionie; – lobbing na rzecz ukształtowania się silnych aglomeracji stanowiących centra obszarów metropolitalnych, w wymiarze prawnym, organizacyjno-administracyjno-gospodarczym i ich zarządzania, w tym w szczególności wspieranie rozwoju oraz wzmocnienie organizacyjne Górnośląskiego Związku Metropolitalnego; – wzmacnianie funkcji miejskich obszarów metropolitalnych mających znaczenie dla policentrycznego rozwoju na obszarze województwa; – integracja przestrzenna obszarów metropolitalnych i funkcjonalnych regionu, w tym przede wszystkim reprezentacyjnych przestrzeni publicznych dla osiągnięcia wysokiej jakości rozwiązań urbanistycznych i architektonicznych o znaczeniu ponadregionalnym; – wspieranie tworzenia zintegrowanego systemu zarządzania usługami publicznymi w obszarach metropolitalnych i funkcjonalnych obszarach miejskich. Zgodnie ze Strategią „<i>Aglomeracje miejskie stanowiące centra obszarów metropolitalnych mogą stać się biegunami regionalnego rozwoju w województwie śląskim [...]</i>” [str. 73]. Wprowadzenie poprawnej charakterystyki Aglomeracji Rybnickiej do Strategii pozwoli naszym miejscowościom podejmować szereg dalszych inicjatyw o charakterze partnerskim, a w dalszym etapie również generowanie nowych impulsów rozwoju, w tym wsparcie funkcji miejskich i procesów metropolizacyjnych. W tym względzie ma to ogromne znaczenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju Województwa Śląskiego. Od 2002 roku działa Związek Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego			

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	<i>z siedzibą w Rybniku</i>, który jest forum współpracy 25 gmin i powiatów Subregionu Zachodniego. Wskazanie w Strategii faktycznie istniejącego i funkcjonującego obszaru Aglomeracji pomoże te działania rozszerzyć. Na zakończenie chciałem zwrócić uwagę na <i>zachodni funkcjonalny obszar miejski (FUA)</i> zaznaczony na rysunku <i>Wizja rozwoju województwa śląskiego</i> [Str. 37]. Taka jego delimitacja, wraz ze świadomym jego użyciem, sugeruje poprawną delimitację aglomeracji Rybnickiej ponieważ zaznacza ośrodki miejskie (rdzeń) i zintegrowaną z nimi strefę gospodarczą charakteryzującą się silnymi związkami funkcjonalno-przestrzennymi. Reasumując powyższe uwagi i sugestie, uważam za stosowne rozszerzenie charakterystyki i obszaru Aglomeracji Rybnickiej o gminy miejsko-wiejskie i zurbanizowane gminy wiejskie otaczające ośrodki miejskie. W ten sposób Aglomeracja Rybnicka będzie drugim zespołem miejskim w województwie licząc prawie 670 tys. mieszkańców, o powierzchni 1 472 km². Ponadto, do moich spostrzeżeń dołączam opracowanie Pana dra Roberta Krzysztofika, pracownika naukowego Uniwersytetu Śląskiego: „Aglomeracja Rybnicka. Zarys typologii osadniczej.”, które w sposób naukowy odnosi się do kwestii zawartych w niniejszym piśmie.			
45.	Proponuje się uszczegółowić zagadnienia związane z gospodarką wodną, zarówno dla potrzeb rolnictwa jak i zwiększenia ochrony przeciwpowodziowej.	Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach	01.07.2009	W projekcie strategii sformułowano kierunek działań B.2.1: Utworzenie systemu kształtowania i wykorzystania zasobów wodnych, ponadto określono przedsięwzięcie P.B.6. Model zarządzania zlewniowego dla województwa śląskiego. Dalsza konkretyzacja oraz wskazanie zadań czy

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
				projektów w poszczególnych dziedzinach może być dokonana w ramach prac planistycznych operacjonalizujących strategię
	Wspólna polityka rolna UE kładzie nacisk na rozwój obszarów wiejskich i restrukturyzację sektora rolnego. Zatem należy wzmocnić działania w tym zakresie, zarówno na poziomie krajowym jak i regionalnym. Efektem tych działań powinno być zwiększenie stopnia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, zwiększenie produktywności gleb dla potrzeb rolnictwa oraz zwiększenie konkurencyjności i atrakcyjności regionu, m.in. Poprzez wspomnianą ochronę przeciwpowodziową oraz zachowanie porządku i czystości w obrębie cieków i urządzeń, w tym monitorowanie i likwidowanie dzikich wysypisk śmieci i nielegalnych zrzutów ścieków do wód powierzchniowych.			Uwaga nie uwzględniona wskazane zagadnienia są zgodne z już określonymi w projekcie działaniami celu B.1 kierunkami działań B.2.1 oraz B.2.4.
	Dla regionu bardzo ważne jest minimalizowanie zagrożeń środowiskowych dla życia i mienia, takich jak powódzie czy susze oraz niezwłoczne i skuteczne likwidowanie strat powstałych w wyniku działania żywiołu. Skuteczna realizacja tych działań związana jest z budową lub odbudową urządzeń zatrzymujących i magazynujących wodę (wały przeciwpowodziowe, poldery i suche zbiorniki oraz zbiorniki zaporowe), budowli regulacyjnych (stopnie, jazy, zapory przeciwrumowiskowe itp.) oraz bieżąca konserwacja i właściwa eksploatacja cieków i urządzeń wodnych. W przedsięwzięciu pn. Model zarządzania zlewniowego dla województwa śląskiego (P.B.6 str. 89-90) stanowiącego część listy istotnych przedsięwzięć bardzo ogólnie określono planowane przedsięwzięcia.			Proponuje się po zredagowaniu zapisu włączenie wskazanej tematyki do opisu przedsięwzięcia P.B.6 Model zarządzania zlewniowego.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	Proponuję uwzględnienie w wykazie przedsięwzięć i kierunków działań wyszczególnionych w priorytecie pn.: "Województwo śląskie o powszechnej dostępności do regionalnych usług publicznych o wysokim standardzie" dziedzina wsparcia: "Usługi i infrastruktura bezpieczeństwa ekologicznego". Działań inwestycyjnych planowanych przez Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach w latach 2010-2013, Programu dla Odry 2006, Programu ochrony przed powodzią w dorzeczu górnej Wisły, Programu małej retencji (zgodnie z załączonym do pisma wykazem), planowanych do finansowania ze środków wspólnotowych oraz dotacji celowych. Jednocześnie nadmieniam, że znaczna część Województwa Śląskiego objęta jest eksploatacją górnictwem, która bezpośrednio wpływa na stan techniczny cieków i urządzeń wodnych będących w administracji Marszałka Województwa Śląskiego. Wobec powyższego proponuję ująć w projekcie Strategii Rozwoju Województwa jako: – Cel strategiczny IV – poprawa jakości środowiska naturalnego i kulturowego oraz zwiększenia atrakcyjności przestrzeni – Kierunek działań 3 – rewitalizacja terenów zdegradowanych, wydatki związane z naprawą szkód górniczych powstałych na terenach objętych eksploatacją górnictwem, określając sposób naprawy szkody górniczej (czy ma to być przywrócenie do stanu poprzedniego, czy inny sposób zagospodarowania tego terenu) oraz określić kto będzie ponosił koszty naprawy i utrzymania. – Kierunek działań 6 – utworzenie systemu kształtowania i wykorzystania zasobów wodnych, nakłady na bieżące utrzymanie i konserwację cieków, wałów przeciwpowodziowych i zbiorników retencyjnych, pozwalających na ich prawidłowe funkcjonowanie.			Strategia jest dokumentem generalnym, nie zawiera konkretnych zadań z tego też względu nie jest możliwe wpisanie tego typu zadań wprost np. wynikających z innych programów. Na etapie realizacji przedsięwzięcia możliwe będzie opracowanie dokumentu programowego zawierającego konkretnie zadania inwestycyjne. Proponuje się dodanie zapisu o realizacji zadań związanych z naprawą szkód górniczych. Nie jest jednak możliwe na etapie opracowania strategii wskazanie podmiotu finansującego. Proponuje się dodanie zapisu o realizacji inwestycji związanych utrzymaniem i konserwacją cieków, wałów przeciwpowodziowych i zbiorników retencyjnych, pozwalających na ich prawidłowe funkcjonowanie.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
46.	Odpowiadając na pismo SP.RS 0211-12/2009 z dnia 6 maja br. Dotyczące aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2020" pragnę wyrazić swoje uznanie dla profesjonalizmu z jakim dokument został przygotowany. Jednocześnie chciałbym wnieść uwagę dotyczącą opisu priorytetów (rozdział 4). W priorytecie B: Województwo śląskie regionem o powszechnej dostępności do regionalnych usług publicznych o wysokim standardzie pominięto sferę usług związanych z edukacją. W priorytecie C mowa jest o szkolnictwie wyższym, niemniej wydaje się, iż w priorytecie B powinno znaleźć się odniesienie do edukacji na poziomach niższych. Tym bardziej, iż edukacja stanowi jeden z istotnych elementów celu strategicznego A.1 oraz innych dokumentów o istotnym znaczeniu dla rozwoju regionu, jak np. Program Operacyjny Kapitał Ludzki na lata 2007-2013 w ramach priorytetów wdrażanych na poziomie regionalnym.	Starosta Gliwicki	02.07.2009	Zagadnienia związane z edukacją na niższych poziomach (podstawowy, gimnazjalny, średni) ujęto w ramach kierunku działania A.1.1: Poprawa jakości kształcenia, uznając, iż jest to czynnik mający zdecydowany wpływ na konkurencyjność i nowoczesność regionu.
47.	Proponuje się aby w przedstawionym dokumencie znalazło odzwierciedlenie zwiększenia środków na finansowanie przedsięwzięć rozwojowych dla małych gmin (miejsko-wiejskich i wiejskich). Taki zapis da możliwość wyrównania szans dla małych miejscowości (gmin) w zakresie powstawania infrastruktury medialnej (drogi, kanalizacja, wodociągi, gazyfikacja itp.) oraz kulturalno-oświatowej, rekreacyjnej i sportowej (budowa lub modernizacja obiektów użyteczności publicznej – jak domy kultury, domy strażaka, biblioteki, ścieżki rowerowo-piesze, szlaki turystyczne, boiska i hale sportowe itp.). Powyższe ma ogromny wpływ na komfort życia mieszkańców w małych miejscowościach, na ich rozwój intelektualny i zdrowotny. Brak lub słabo rozwinięta infrastruktura, w szerokim tego słowa znaczeniu, czyni dysproporcje pod względem jakości życia pomiędzy mnieszkańcami metropolii, a małych miejscowości, co w praktyce dotkliwie odczuwa to młode pokolenie. Duże ośrodki miejskie czy metropolitalne, jako zasobniejsze w środki finansowe mogą pochwalić się większą bazą szeroko rozumianej infrastruktury, przez co stają się atrakcyjniejszym miejscem zamieszkania.	Urząd Miejski w Woźnikach	02.07.2009	W strategii województwa nie dokonuje się podziału środków pomiędzy różnego typu beneficjentów (np. małe – duże miejscowości). Działanie w zakresie rozwoju różnego typu usług czy infrastruktury są postulatem generalnym, które swoją przestrzenną alokację powinny znaleźć w realizacji programu operacyjnego czy innych programów i projektów.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
48.	Wydział Inwestycji zgłasza następujące uwagi do projektu Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2020" – <u>monitoring realizacji</u>: -dyskusyjnym wydaje się podział wskaźników na wskaźniki produktu, rezultatu oraz oddziaływania, tym bardziej iż przyjęto, że wskaźniki produktu i oddziaływania są wspólne dla wszystkich celów strategicznych. Wskaźniki oddziaływania na otoczenie, analizowane zwykle w 2 lata po zakończeniu inwestycji, dotyczą monitorowania takich parametrów jak ilość powstałych lub utrzymanych miejsc pracy, spadek ilości wypadków, zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska itp. Dlatego proponujemy rozważenie słuszności przyjętych wskaźników oddziaływania a zwłaszcza wskaźnika PKB i związanej z tą wielkością średniej stopy inwestycji oraz udziału wydatków na działalność badawczą i rozwojową, które pojawiają się również jako wskaźniki rezultatu dla celu strategicznego A3 – wydatki na działalność badawczo-rozwojową oraz celu strategicznego C2 – wielkość PKB per capita w subregionach.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Wydział Inwestycji	02.07.2009	System monitoringu stanowi pewną koncepcję spójnej całości. Przyjęta logika określania wskaźników opiera się na doświadczeniach prowadzenia dotychczasowych prac związanych zarówno z monitoringiem strategii programów, kontraktu czy konkretnych projektów. Wskazanie wskaźników produktu oraz oddziaływania jest nowym elementem w aktualizowanej strategii. Aktualny zapis i podział wskaźników nie wyklucza gromadzenia wskaźników produktu w podziale na poszczególne cele. Zostanie dodana odpowiednia informacja. Niemniej kategoria wskaźnika oddziaływania dotyczy monitorowania celu generalnego dokumentu i nie jest możliwe przy takim założeniu wyznaczenie tego typu wskaźnika dla

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
				poszczególnych celów. Odmienna jest logika monitorowania wskaźnika oddziaływania dla realizowanego projektu (inwestycji) aniżeli dla realizacji strategii rozwoju województwa. Powtarzające się wskaźniki zostaną skorygowane.
	-wskaźniki rezultatu: <u>Cel strategiczny A1:</u> proponujemy oddzielenie wskaźnika liczby osób podnoszących kwalifikacje zawodowe w ramach szkoleń organizowanych przez urzędy pracy od wskaźnika związanego ze studiami podyplomowymi. Wysoki poziom wykształcenia monitorowany mógłby być również przez ilość uzyskanych tytułów doktorskich i profesorskich.			Wskaźnik zostanie rozdzielony. Natomiast ilość uzyskanych tytułów doktorskich i profesorskich charakteryzuje inne zjawiska niż poziom wykształcenia. Proponuje się wprowadzić wskaźnik „liczby osób w wykształceniu wyższym” oraz „liczby osób z wykształceniem średnim”.
	<u>Cel strategiczny A2:</u> wskaźnik pn. Odsetek osób posiadających dostęp do łączności szerokopasmowych jest monitorowany w celu A1 – odsetek osób wykorzystujących ICT w życiu codziennym. Brakuje natomiast wskaźników związanych z infrastrukturą drogową, liniami komunikacji miejskiej, siecią wodociągową i kanalizacyjną oraz gazową, które świadczą o stanie infrastruktury nowej gospodarki.			Wskazywany wskaźnik dostępu do sieci szerokopasmowych oraz wykorzystywania ICT to dwa odmienne wskaźniki obrazujące zbliżone, aczkolwiek inne zjawiska.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
				Infrastruktura nowej gospodarki jest zdefiniowana w odmienny sposób aniżeli sugeruje to propozycja wnioskodawcy. Zaproponowane wskaźniki zostaną wykorzystane do charakterystyki celu B.2 oraz B.3.
	<u>Cel strategiczny A3:</u> wskaźnik pn. Liczba zarejestrowanych patentów z zakresu ochrony środowiska mógłby stanowić dobry wskaźnik w celu strategicznym B2.			Istotą wskaźnika jest liczba patentów, czyli dotyczy zagadnień nowej gospodarki. Brzmienie wskaźnika zostanie skorygowane.
	<u>Cel strategiczny B1:</u> proponujemy zrezygnować z pesymistycznego wskaźnika pn. Zgony z powodu chorób układu krążenia, nowotworów i urazów w związku z istniejącym wskaźnikiem ilość zachorowań i zamienić go np. Na wskaźnik związany z liczbą przeprowadzonych badań profilaktycznych. Natomiast wskaźnik pn. Poziom zaufania do służb porządkowych i ratowniczych monitorowany w oparciu o przeprowadzane ankiety proponujemy zamienić na mierzalny wskaźnik np. Czas reakcji służb ratowniczych i policji w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia ludzkiego. Odczuwalny jest brak wskaźnika związanego z promowaniem zdrowego, aktywnego stylu życia.			Wskaźniki dotyczące długości życia oraz zgonów z powodów chorób są ściśle związane z jakością życia w regionie i mogą być one pomocne w procesie monitorowania rozwoju województwa. Do wskaźników w ramach celu B.1 dodany zostanie wskaźnik czasu reakcji służb po weryfikacji możliwości jego pozyskiwania.
	<u>Cel strategiczny B2:</u> proponujemy uzupełnić o wskaźnik związany z monitorowaniem celu polityki energetycznej Unii Europejskiej tj. o udział			Wskaźnik zostanie dodany.

<i>Lp</i>	<i>Treść informacji (uwagi, wniosku)</i>	<i>Zgłaszający</i>	<i>Data zgłoszenia</i>	<i>Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie</i>
	odnawialnych źródeł energii w bilansie energetycznym.			
	<u>Cel strategiczny B3</u> : wskaźnik pn. Czas podróży pasażerów transportu zbiorowego pomiędzy głównymi ośrodkami w województwie powtarza się jako wskaźnik w Celu C1. Proponujemy zastąpić go wskaźnikiem związanym z ilością mieszkań oddanych do użytku.			Wskaźniki zostaną skorygowane.
	<u>Cel strategiczny C1</u> : proponuje się uzupełnić o wskaźnik ilości projektów realizowanych przez partnerów GZM.			Nie jest możliwe wprowadzenie tego typu ogólnego wskaźnika rezultatu gdyż nie są prowadzone prace pozwalające na zebranie tego typu pełnej informacji z obszaru całego GZM.
	<u>Cel strategiczny C2</u> : proponuje się zrezygnować ze wskaźnika pn. Poprawa wizerunku województwa jako trudno mierzalnego i uzależnionego od nastrojów społecznych.			Jednym z zapisów wizji jest zmian wizerunku województwa śląskiego z tego też względu wskaźnik ten powinien być monitorowany .
	Wydział Inwestycji proponuje również rozważyć zapisy dotyczące zakresu przedsięwzięcia P.B.2 tj. "opracowanie koncepcji rozwoju kolei regionalnej z wykorzystaniem transportu tramwajowego" oraz celowość wyodrębniania przedsięwzięcia P.C.4 pn. Organizacja Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej EURO 2012.			Zapisy przedsięwzięcia P.B.2 zostaną zweryfikowane Proponuje się zweryfikowanie brzmienia nazwy przedsięwzięcia P.C.4 Organizacja Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej EURO 2012.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
49.	Uwagi do przyjętego przez Zarząd Województwa Śląskiego projektu dokumentu "Śląskie 2020". <u>W wymienionym dokumencie proponuję zwrócić większą uwagę na zagadnienia:</u> – idei ekonomii społecznej – która pozwala na kreowanie, stymulowanie postaw przedsiębiorczych mieszkańców województwa, stwarzanie optymalnych warunków do powstawania i rozwoju podmiotów ekonomii społecznej, – rewitalizacji społecznej – kładącej nacisk nie na infrastrukturę lecz "tkankę społeczną", pobudzającej mieszkańców poszczególnych społeczności do przejawiania większej aktywności w rozwiązywaniu swoich problemów, zaangażowaniu w życie społeczności, – aktywizacji społeczności lokalnych jako integralnego elementu rzutującego na powodzenie wykonywanych w trakcie rewitalizacji działań – widocznego szczególnie w przypadku zaniedbanych obszarów, środowisk (przykładem są realizowane z powodzeniem Programy Aktywności Lokalnej). – integracji służb pomocy społecznej i instytucji rynku pracy – pozwalającej na wzmocnienie potencjału obu służb, umożliwiającej poprawę skuteczności oraz jakości wsparcia na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.	Urząd Miasta Katowice	02.07.2009	Uwagi natury ogólnej dotyczące podstaw formułowania wyzwań oraz celów strategicznych. W procesie opracowania strategii zagadnienia te stanowiły jedno z istotnych czynników formułowania zarówno wizji rozwoju jak i wyznaczania celów i kierunków działań.
	W ramach uwag o charakterze szczegółowym, proponuję: <u>w zakresie celów strategicznych:</u> – katalog typów działań oraz opis celu C.1.3 "Organizacja i uczestnictwo w przedsięwzięciach o zasięgu międzynarodowym" poszerzyć o funkcję kongresową (dla zachowania spójności z zaproponowanym dla celu C₁ wskaźnikiem: liczba międzynarodowych kongresów, imprez wystawienniczych i konferencji naukowych w regionie").			Uwaga zostanie uwzględniona – zapis zostanie przeformułowany.
	<u>w zakresie przedsięwzięć strategicznych:</u> – dla zachowania metodologicznej konsekwencji dokumentu, uzupełnić listę przedsięwzięć o "przedsięwzięcia społeczne". Zaproponowanym kierunkom strategicznym z dziedziny społecznej ("poprawa jakości kształcenia", "Poprawa			Przedsięwzięcia nie stanowią konkretnych projektów, lecz grupę zadań, projektów, działań planistycznych

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	zatrudnialności i aktywności zawodowej mieszkańców", "Podniesienie skuteczności polityki społecznej" czy "upowszechnienie i promocja aktywnego i zdrowego stylu życia") powinny odpowiadać przedsięwzięcia o charakterze społecznym, w obecnym kształcie przedsięwzięcia posiadają charakter głównie infrastrukturalny;			o zróżnicowanym charakterze. Sposób ich wdrożenia powinien opierać się na zasadach partnerstwa społecznego i powinien aktywować równych partnerów. Zaproponowane działania nie ograniczają się więc do zagadnień infrastrukturalnych, lecz sposób ich wdrożenia i realizacji będzie skupiał się na osiąganiu celów w tym w głównej mierze społecznych.
	– dokonać zmiany nazwy przedsięwzięcia P.C.4 "Organizacja Mistrzostw Europy w piłce nożnej EURO 2012", na skutek podjętej przez UEFA decyzji o lokalizacji rozgrywek w miastach poza Aglomeracją Górnośląską;			Proponuje się uwzględnienie uwagi – nazwa przedsięwzięcia zostanie przeformułowana.
	– wyłączyć z opisu przedsięwzięcia P.C.5 "Regionalne Obiekty Kultury Wysokiej", zapisy dotyczące indywidualnych obiektów instytucji kultury (np.: budowa sali koncertowej NOSPR, budowa nowej siedziby Muzeum Śląskiego) na rzecz stworzenia regionalnej listy zadań strategicznych zgłoszonych przez poszczególne samorządy w regionie. Wykaz projektów Miasta Katowice do regionalnej listy zadań strategicznych: 1. Budowa Międzynarodowego Centrum Kongresowego w Katowicach 2. Budowa Nowej siedziby Muzeum Śląskiego w Katowicach 3. Budowa siedziby NOSPR w Katowicach			Strategia nie formułuje zamkniętej listy zadań w ramach poszczególnych kierunkach czy przedsięwzięciach. Na kolejnych etapach prac planistycznych w poszczególnych obszarach możliwa powinna być tego typu inwentaryzacja w ramach

<i>Lp</i>	<i>Treść informacji (uwagi, wniosku)</i>	<i>Zgłaszający</i>	<i>Data zgłoszenia</i>	<i>Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie</i>
	4. Budowa Teatru Wielkiego Opery i Baletu w Katowicach 5. Budowa odcinka wschodniego Drogowej Trasy Średnicowej (Katowice – Mysłowice – Dąbrowa Górnicza – Jaworzno) 6. Zintegrowany Węzeł Przesiadkowy Komunikacji Międzynarodowej i Krajowej: dworzec główny PKP Katowice dworzec międzynarodowej i krajowej komunikacji autobusowej oraz połączenia drogowe z autostradą A4 i Drogową Trasą Średnicową. 7. Budowa połączenia szynowego Katowice-Pyrzowice 8. Modernizacja linii kolejowych E30, E65 9. Szybka Kolej Regionalna Tychy-Katowice-Sosnowiec-Dąbrowa Górnicza 10. Modernizacja infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej w Aglomeracji Górnośląskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą 11. Budowa Zakładu termicznej Utylizacji Odpadów 12. Centrum Informatyczne i Biblioteka Akademicka UŚ i AE w Katowicach 13. Budowa Wydziału Radia i Telewizji UŚ w Katowicach 14. Budowa obiektów dydaktycznych i kulturalnych Akademii Sztuk Pięknych wraz z zagospodarowaniem terenów zielonych na obszarze parku form przestrzennych 15. Modernizacja Hali Widowiskowo-Sportowej :Spodek" w Katowicach 16. Modernizacja Górnośląskiego Centrum Kultury w Katowicach 17. Budowa Śląskiego Rynku Rolno-Hurtowego 18. Modernizacja lotniska sportowo-biznesowego "Muchowiec" w Katowicach			zadań zgłaszanych przez poszczególne samorządy.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	Szczegółowe uwagi pozwalające na zapewnienie spójności regionalnego planowania strategicznego i przestrzennego W dziale 4 "Priorytety cele strategiczne, kierunki działań, przedsięwzięcia" w priorytecie A "Województwo Śląskie regionem nowej gospodarki kreującym i skutecznie absorbującym technologie" w zdaniu (strona 44) <i>"Wykorzystaniu szans związanych z położeniem regionu na szlaku korytarzy komunikacyjnych służyć powinno wspieranie budowy centrów logistycznych i terminali transportu kombinowanego oraz powiązań między nimi, w tym sieci dróg publicznych przystosowanych do ciężkiego transportu"</i> proponuję dopisać – sytuowanych poza terenami mieszkaniowymi w najbliższym sąsiedztwie arterii komunikacyjnych,			Uwaga uwzględniona – zostanie skorygowane.
	w priorytecie B "Województwo śląskie regionem o powszechnej dostępności do regionalnych usług publicznych o wysokim standardzie", w zdaniu (strona 46) <i>"Konieczny jest zatem wzrost jakości usług świadczonych przez transport publiczny i integracja systemu komunikacji pasażerskiej, w tym działania ukierunkowane powinny być na rozbudowę i modernizację infrastruktury kolejowej i tramwajowej"</i> proponuję dopisać – oraz zintegrowanie z aglomeracyjnym systemem transportu autobusowego,			Uwaga uwzględniona – zostanie skorygowane.
	w priorytecie C "Województwo śląskie znaczącym partnerem kreacji kultury, nauki i przestrzeni europejskiej" w zdaniu (strona 49) <i>"Przy planowaniu rozwoju infrastruktury transportowej prowadzone będą rozpoznania i wprowadzane rozwiązania techniczne uwzględniające wymogi ochrony środowiska"</i> proponuję dopisać - w szczególności ograniczające emisję hałasu,			Propozycja może stanowić zawężenie zagadnień ochrony środowiska tylko do zagadnień hałasu. Zapis pozostanie w dotychczasowym brzmieniu
	w zdaniu (strona 49) <i>"Rozwijając i integrując różne formy transportu należy wspomnieć o konieczności dalszej budowy Międzynarodowego Portu lotniczego "Katowice Airport" w Pyrzowicach"</i> proponuję dopisać – i jego połączeniu z centrami miast aglomeracji górnośląskiej poprzez budowę systemów transportu publicznego w tym kolei regionalnej zintegrowanych węzłów przesiadkowych,			Uwaga uwzględniona – zapis zostanie rozszerzony.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	w rozdziale "Cel strategiczny A.2 Rozwinięta infrastruktura nowej gospodarki w kierunku działań poprawa warunków inwestycyjnych w regionie" w zdaniu (strona 55) proponuję zmienić zdanie dotyczące tworzenia stref aktywności gospodarczej w następujący sposób: <i>Wymaga to przede wszystkim działań, zarówno o charakterze organizacyjnym jak i inwestycyjnym, w zakresie tworzenia, stref aktywności gospodarczej, parków technologicznych, przygotowania nowych uzbrojonych i dostępnych komunikacyjne terenów pod inwestycje, o uregulowanych stosunkach własności i zdefiniowanych wymaganiach w zakresie ład przestrzennego określonych w planach miejscowych,</i>			Uwaga uwzględniona – zostanie skorygowane.
	w rozdziale "Cel strategiczny B.2 – wysoka jakość środowiska naturalnego" zdanie (strona 64) " <i>ograniczenie ryzyka środowiskowego</i> " proponuję uzupełnić o – w tym między innymi przed negatywnymi wpływami eksploatacji górniczej,			Uwaga uwzględniona – zostanie skorygowane.
	w rozdziale "Cel strategiczny B2, kierunek działań B.2.3 – Ochrona przed hałasem" (strona 66) proponuję dopisać działanie – lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej poza strefami oddziaływania hałasu komunikacyjnego w oddaleniu od głównych szlaków komunikacyjnych – w rozdziale "Cel strategiczny B2, kierunek działań B.2.5 – Rewitalizacja terenów zdegradowanych" (strona 67) proponuję dopisać działanie: utworzenie specjalistycznych podmiotów publicznych współpracujących z samorządami i sektorem prywatnym (ze względu na zakres i złożoność procesów związanych z rekultywacją i rewitalizacją terenów oraz możliwość absorpcji środków unijnych w tym zakresie).			Propozycja bardzo szczegółowa oraz trudna w realizacji, np. rozwiązanie takie nie jest możliwe do realizacji w centrach miast Uwaga uwzględniona – odpowiednio zredagowany zapis zostanie dodany.
	W rozdziale "Cel strategiczny B2 – kierunek działań B.2.6 Zachowanie i odtworzenie bio- i georóżnorodności"(strona 68) proponuję dopisać działanie: wprowadzenie permanentnego monitoringu zmian ukształtowania powierzchni terenu – osiadań terenu związanych z negatywnymi skutkami eksploatacji górniczej oraz tworzeniem nowych niecek zalewowych i podejmowania odpowiednich działań			Uwaga uwzględniona – odpowiednio zredagowany zapis zostanie dodany.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	w rozdziale "Cel strategiczny B3, kierunek działań B.3.4 Rozwój i modernizacja komunikacji publicznej obszarów miejskich (strona 70) proponuję uzupełnić o działania: – tworzenie punktów i węzłów przesiadkowych A+T. A+T+K, T+K oraz miejsc typu "park & ride" na obrzeżach miast i park & walk na obrzeżach centrów miast powiązanych transportem publicznym oraz systemem ścieżek rowerowych, – organizację ruchu transportu publicznego, – opracowanie polityki transportowej zmierzającej do wzrostu znaczenia transportu publicznego i ograniczenia transportu indywidualnego w tym miejsc parkingowych w centrach miast,			Uwaga uwzględniona – odpowiednio zredagowany zapis zostanie dodany. Uwaga uwzględniona – odpowiednio zredagowany zapis zostanie dodany. Wnioskowane opracowanie zostanie dodane w zapisach dotyczących systemu wdrażania – układ instytucjonalny.
	w priorytecie C "Województwo Śląskie znaczącym partnerem kreacji kultury, nauki i przestrzeni" w przedsięwzięciu "P.C.1 Multimodalne centrum pasażersko-komunikacyjne MPL Katowice Airport" (strona 90) <i>"W ramach przedsięwzięcia planuje się podjęcie zadań zarówno o charakterze planistycznym, organizacyjnym i wdrożeniowym, w tym m.in.: budowa kolejnego terminalu, bazy cargo oraz nowego pasa startowego, rozwój i stworzenie nowych usług na terenie i wokół terenu portu lotniczego (noclegi, gastronomia, parkingi, rozrywka, ICT itp.), rozbudowa istniejących oraz stworzenie nowych szlaków komunikacyjnych, drogowych oraz szynowych prowadzących do lotniska z różnych części kraju, regionów sąsiednich i ośrodków miejskich województwa śląskiego"</i> proponuję dopisać na końcu zdania a także zintegrowanych węzłów przesiadkowych.			Uwaga uwzględniona – odpowiednio zredagowany zapis zostanie dodany.
	w priorytecie C w przedsięwzięciu "P.C.3 Zintegrowany system transportowo komunikacyjny" (strona 91) <i>"W ramach przedsięwzięcia planuje się podjęcie zadań</i>			Uwaga uwzględniona – odpowiednio zredagowany

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	zarówno o charakterze planistycznym, organizacyjnym i wdrożeniowym, w tym m.in.: opracowanie spójnej polityki transportowej integrującej różne formy i środki transportowe oraz wypracowanie, wdrożenie modelu i narzędzi zarządzania układem transportowym województwa. Drogowy układ transportowy powinien być scalony z istniejącymi i planowanymi szlakami kolejowymi oraz z europejską, krajową i regionalną infrastrukturą kolejową w ramach opracowania tzw. Studium zintegrowanego. Elementem systemu powinno być również tworzenie miejsc typu "park and ride" " proponuję dopisać park & walk .			zapis zostanie dodany.
	Listę wskaźników monitoringu (strona 104) proponuję rozszerzyć o rozmieszczenie potoków ruchu komunikacji indywidualnej i zbiorowej w obszarach głównych arterii komunikacyjnych			Propozycja nie możliwa do realizacji w obowiązkowym systemie rocznym prowadzenia monitoringu strategii.
50.	Uwagi oraz propozycje dodatkowych zapisów	Starostwo Powiatowe w Wodzisławiu Śląskim	02.07.2009	
	Na mapach zawartych w dokumencie zauważono brak lokalizacji miasta Wodzisławia Śląskiego, które stanowi centrum powiatu. Jakkolwiek zrozumiałe są tego przyczyny (prawdopodobny brak wystarczającej przestrzeni w świetle mapy), to jednak zwracamy się z prośbą o umieszczenie największego miasta powiatu i jego stolicy na mapie województwa.			Błąd zostanie skorygowany.
	W dokumencie zauważono powtarzający się problem nieadekwatności zamieszczonych wykresów i tabel z towarzyszącą im narracją (np. W zakresie sytuacji na rynku pracy s. 16-17). Ponadto dokument często operuje nieaktualnymi danymi (np. W zakresie poziomu bezrobocia czy też szczegółowej diagnozy strategicznej, np. W zakresie liczby uniwersytetów trzeciego wieku, liczby uczelni w subregionie).			Błędy zostaną skorygowane.
	Proponuje się wprowadzenie do dokumentu zapisu o skoncentrowaniu wsparcia dla współpracy sieciowej województwa z Ostrawą w subregionie zachodnim.			Uwaga nie uwzględniona - zbyt szczegółowa w stosunku

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
				do istniejących zapisów strategii. Propozycja mieści się w dotychczasowych zapisach kierunku działania C.2.1.
	W dziedzinie wsparcia "Kultura wysoka, nauka, turystyka kulturowa" proponuje się wprowadzenie do dokumentu zapisu o zwiększeniu środków (w tym nakładów inwestycyjnych) na instytucje kulturalne w subregionie zachodnim. Z diagnozy strategicznej wynika bowiem wprost, że zdecydowana większość instytucji kultury wysokiej znajduje się w subregionie środkowym. Subregion zachodni prezentuje się pod tym względem najgorzej w województwie i kraju, mimo znacznego potencjału demograficznego.			S Uwaga nie uwzględniona - zbyt szczegółowa w stosunku do istniejących zapisów strategii. Strategia nie określa wielkości środków w ramach poszczególnych celów czy kierunków działań.
	W części dokumentu dot. Analizy SWOT (s. 40-41) w "słabościach" proponuje się dodać: – koncentracja instytucji kultury wysokiej w centralnej części województwa – brak pełnego skatalogizowania zabytków i obiektów dziedzictwa narodowego – niski poziom efektywności, skoordynowania i zharmonizowania działań na rzecz integracji z przygranicznymi rejonami Kraju Morawskośląskiego, w szczególności z aglomeracją Ostrawy.			Uwagi nie uwzględniono gdyż w analizie wskazuje się na inny czynnik a mianowicie brak możliwości dostępu w wyniku barier przestrzennych i funkcjonalnych. Propozycja nie stanowi istotnego czynnika w prowadzonej analizie. Uwaga uwzględniona – odpowiednio zredagowany zapis zostanie dodany.
	Wniosek: w zakresie kierunku działań A.2.1 "Poprawa warunków inwestycyjnych w regionie" proponuje się dodać działanie: "wsparcie dla utworzenia na terenie Gminy Gorzyce Centrum Logistycznego".			Uwaga nie uwzględniona - zbyt szczegółowa - zgodna z zaproponowanymi już

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
				kierunkami działań. Strategia nie określa konkretnych zadań do realizacji.
	W zakresie <u>kierunku działań B.1.3</u> : "Podniesienie skuteczności polityki społecznej" proponuje się dodać działanie: "rozwój i podnoszenie poziomu szkolnictwa osób niepełnosprawnych".			Uwaga uwzględniona – odpowiednio zredagowany zapis zostanie dodany.
	W zakresie <u>kierunku działań B.2.1</u> : "Utworzenie systemu kształtowania i wykorzystania zasobów wodnych" proponuje się dodać działanie: "wsparcie dla rozwoju i ochrony Doliny Górnej Odry oraz zwiększenie stopnia wykorzystania rzeki dla celów transportowych i retencyjnych".			Uwaga uwzględniona – odpowiednio zredagowany zapis zostanie dodany.
	W zakresie <u>kierunku działań B.2.5</u> : "Rewitalizacja terenów zdegradowanych" proponuje się dodać działanie: "zapewnienie szczególnego wsparcia dla rekultywacji i rewitalizacji terenów zdegradowanych subregionu zachodniego". Z diagnozy strategicznej wynika bowiem wprost, że obszar ROW jest terenem o najwyższej w kraju ilości odpadów przemysłowych (8891,1 ton/km ²).			Uwaga nie uwzględniona - zbyt szczegółowa w stosunku do istniejących zapisów strategii. Strategia nie określa przestrzennego rozmieszczenia działań.
	W zakresie <u>kierunku działań B.3.1</u> "Zagospodarowanie centrów miast oraz zdegradowanych dzielnic" proponuje się dodać działanie: "wsparcie dla restauracji i rewitalizacji zabytkowych układów urbanistycznych miast historycznych województwa".			Uwaga uwzględniona – odpowiednio zredagowany zapis zostanie dodany.
	W zakresie <u>kierunku działań B.3.4</u> "Rozwój i modernizacja komunikacji publicznej obszarów miejskich" proponuje się dodać działanie: "integracja systemów transportu zbiorowego GOP i ROW".			Proponuje się dodanie – zapisu dotyczący „wspieranie integracji systemów transportu zbiorowego aglomeracji miejskich”.
	W zakresie <u>kierunku działań C.1.2</u> "Rozbudowa i integracja systemu transportowego" proponuje się dodać działania: "budowa Drogi Południowej (odciążenie szczególnie ruchem ciężkim dla miast: Wodzisław Śląski, Pszów i Rydułtowy)", "przebudowa zdegradowanych dróg wojewódzkich nr 930, 932 i 933			Uwaga nie uwzględniona - zbyt szczegółowa w stosunku do istniejących zapisów strategii. Strategia nie określa

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	szczególnie w kontekście budowanej autostrady A1".			konkretnych zadań do realizacji, będzie to dokonane na poziomie operacjonalizacji dokumentu.
	W zakresie <u>kierunku działań C.1.2</u> "Rozwój współpracy międzyregionalnej, transnarodowej, transgranicznej" proponuje się dodać działanie: "wsparcie dla inicjatyw utworzenia Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej".			Uwaga nie uwzględniona - zbyt szczegółowa w stosunku do istniejących zapisów strategii. Mieści się w dotychczasowych zapisach kierunku C.2.1.
	W zakresie <u>kierunku działań C.3.2</u> "Zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w kulturze i wzmocnienie środowisk twórczych" proponuje się dodać działanie: "pełna katalogizacja zasobów dziedzictwa narodowego na terenie województwa śląskiego".			Uwaga nie uwzględniona - Kierunek działań ma na celu zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w kulturze.
	W zakresie <u>przedsięwzięcia P.C.2</u> "Sieć drogowa województwa śląskiego" proponuje się dokonać korekty zapisu "(...) rozbudowa i wyznaczenie nowych szlaków komunikacyjnych, drogowych (...)" w następujący sposób: "(...) rozbudowa i wyznaczenie nowych szlaków komunikacyjnych, drogowych (...)" w następujący sposób: "(...) rozbudowa i wyznaczenie nowych szlaków komunikacyjnych, drogowych oraz remont już istniejących (...)"			Uwaga uwzględniona – odpowiednio zredagowany zapis zostanie skorygowany.
	W zakresie <u>przedsięwzięcia P.C.5</u> "Regionalne obiekty kultury wysokiej" proponuje się dokonać korekty zapisu "(...) budowa nowych obiektów i urządzeń kultury wysokiej (...)" w następujący sposób: "(...) budowa nowych obiektów i urządzeń kultury wysokiej ze szczególnym uwzględnieniem obszaru subregionu zachodniego (...)"			Uwaga nie uwzględniona - zbyt szczegółowa w stosunku do istniejących zapisów strategii. Strategia nie określa przestrzennego rozmieszczenia przedsięwzięć.
	Na stronie 164 dostrzeżono potknięcie językowe, które może skutkować popełnieniem przez czytelnika dokumentu błędu merytorycznego. Miasto			Błąd zostanie skorygowany.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	Wodzisław Śląski nie jest powiem miastem na prawach powiatu.			
51.	Uwagi do projektu "Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego. Śląskie 2020" Urząd Miejski w Bielsku-Białej W aneksie dokumentu – Szczegółowa diagnoza strategiczna – na str. 125 należy zmienić informacje na temat najważniejszych inwestorów: teren Fiat Auto Poland w Bielsku-Białej jest objęty KSSE, natomiast zakłady produkcyjne Fiata w Tych nie należą do strefy. Należy w odpowiedni sposób zredagować tą informację do największych inwestycji zlokalizowanych w KSSE proponuje się dodać Fiat – GM Powertrain Polska Sp. z o.o., Eaton Automotive System Sp. z o.o., oraz Avio Polska Sp. z o.o.	Urząd Miejski w Bielsku-Białej	06.07.2009	Uwaga uwzględniona – odpowiednio zredagowany zapis zostanie dodany.
	W zdaniu o największych inwestycjach poza KSSE proponuje się zmienić firmę Statoli na Finnveden Bulten Polska S.A. Z uwagi na fakt, że projekt dokumentu sformułowany jest na dość ogólnym poziomie oraz będzie stanowić punkt wyjścia do opracowywania strategii dziedzinowych i branżowych, a także programów, które rozwiną cele i kierunki działań – Urząd Miejski w Bielsku-Białej nie wnosi zasadniczych uwag do projektu "Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego. Śląskie 2020".			Uwaga uwzględniona – zapisy zostaną skorygowane.
52.	Uwagi do Projektu Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020” Założenia opracowania aktualizacji Strategii Uzasadnieniem aktualizacji SRWS były istotne zmiany w dokumentach strategicznych na poziomie krajowym oraz europejskim, jak również idące za tym zmiany o charakterze legislacyjnym. Dokument odzwierciedla w głównej mierze te uwarunkowania: wykorzystanie endogenicznych potencjałów regionu, wzmacnianie konkurencyjności regionu poprzez wykorzystanie przewag konkurencyjnych ukierunkowanie na wymiar terytorialny. Jednak nie wypełnia założeń co do: koncentracji na ograniczonej liczbie celów (co prawda w SRWS – trzy priorytety ale 9 celów i wielość kierunków działań, które wydają się niespójne) długofalowych	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Referat programowania i analiz regionalnych Wydział Rozwoju Regionalnego	07.07.2009	Zapisy koncentrują się na 3 priorytetach (obecnie priorytetów w aktualnej strategii jest 9) w obrębie których wyznaczono cele, kierunki działań oraz przedsięwzięcia służące realizacji określonych priorytetów. Należy również zauważyć iż przedsięwzięcia

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	inwestycji w regionalne determinanty wzrostu (w SRWS 19 przedsięwzięć, które wydają się być mało konkretnym zamysłem oraz ich przypadkowość)			te stanowią podstawę dalszych prac planistycznych oraz wdrożeniowym a więc stanowią próbę zainicjowania operacjonalizacji strategii co stanowi nowy element w tego typu dokumencie
	– brak odniesienia do istniejących dokumentów strategicznych w regionie takich jak np. RIS,			Dokumenty zostały przeanalizowane w trakcie prac nad strategią, jednak ze względu na konieczność ograniczenia wielkości dokumentu nie jest możliwe załączenie informacji o spójności ze wszystkimi możliwymi dokumentami branżowymi.
	– brak odniesienia się do raportu Polska 2030,			Raport Polska 2030 został opublikowany w miesiącu czerwcu br. natomiast projekt strategii przygotowany był w marcu br. Niemniej raport zostanie przeanalizowany a wyniki tych analiz zostaną uwzględnione w ostatecznym projekcie strategii
	W diagnozie nie uwzględniono uwarunkowań zewnętrznych, trendów światowych czy obecnych trendów w polityce regionalnej. Brak prognoz i tendencji, brak ujęcia dynamicznego zjawisk.			Odniesienia do trendów i prognoz zawarto w aneksie nr 2.

<i>Lp</i>	<i>Treść informacji (uwagi, wniosku)</i>	<i>Zgłaszający</i>	<i>Data zgłoszenia</i>	<i>Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie</i>
	Cele zawarte w strategii powinny być wypadkową informacji z diagnozy województwa a tak się nie stało.			Jest ścisły związek pomiędzy przeprowadzoną diagnozą a sformułowanymi celami. Ponadto w toku formułowania celów wzięto też pod uwagę prognozy wyniki analizy SWOT oraz wyniki wcześniejszych konsultacji.
	W strategii brakuje odniesienia do wersji z roku 2000 oraz z roku 2005, zebrania tego, co zmieniło się od tamtych lat, w przeciągu tych ponad 8 lat realizacji strategii (co zostało zrealizowane, jakie są tego efekty itp.			Dotychczas strategia monitorowana była poprzez realizację programów operacyjnych. Niezwykle trudno jest dokonać oceny skuteczności i efektywności w trakcie realizacji strategii regionu ze względu na wielość podmiotów ją realizujących często niezależnie od samorządu. Aktualnie prowadzony jest proces aktualizacji będący wynikiem zmian uwarunkowań a nie oceny skuteczności dotychczasowych zapisów.
	Błędem jest brak aktualnych danych w dokumencie, większość z nich - Wszystkie przedstawione dane, których źródłem jest BDR, albo GUS należy zaktualizować. Jest to szczególnie ważne gdyż te które występują, w większości z 2006 nie oddają			Podstawę opracowania analizy statystycznej są dane GUS które w momencie

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	obrazu istniejącej sytuacji gospodarczej województwa.			opracowania projektu były dostępne za rok 2006. Dane zostaną zaktualizowane do roku 2007.
	Wątpliwości budzi nader częste używanie sformułowania, w kontekście województwa śląskiego, „obszary metropolitalne”. Czy można mówić o takich obszarach, w liczbie mnogiej, w odniesieniu do województwa śląskiego? (s. 48, 72, 73) Z projektu wynika preferencja co do Górnośląskiego Obszaru Metropolitalnego			Zgodnie z PZPWS w docelowym układzie przestrzennym mamy 4 obszary metropolitalne (nie należy ich mylić z pojęciem metropolia).
	W strategii zabrakło obszarowego (terytorialnego) ukierunkowania zaproponowanych przedsięwzięć. Autorzy powinni wskazać obszary: – możliwie najskuteczniejszej/najefektywniejszej realizacji przedsięwzięć kluczowych dla rozwoju województwa jako całości, – wymagające strategicznej interwencji (problemowe). Podstawę dla ukierunkowania przedsięwzięć w obu przypadkach powinien stanowić potencjał endogeniczny poszczególnych obszarów.			Przedsięwzięcia powinny być konkretyzowane w ramach dalszych prac planistycznych.
	Należy rozważyć uwzględnienie w Priorytecie A – nowa gospodarka – na poziomie konkretnych przedsięwzięć zapisanych w działaniach następujących potrzeb: – dostosowania kształcenia do rozwoju nowoczesnych gałęzi przemysłu i wzrostu zaawansowania technologicznego procesów gospodarczych, – aktywizacji zawodowej, – samozatrudnienia. Potrzeba uwzględnienia wyżej wymienionych kwestii wydaje się być zasadna ze względu na konieczność odejścia w województwie śląskim od monokulturowej gospodarki opartej na przemyśle ciężkim na rzecz jej dywersyfikacji, w tym rozwój wysoko innowacyjnych i wysoko technologicznych branż, celem zwiększenia konkurencyjności regionu.			Propozycja koresponduje z zapisami przedsięwzięć np. P.A.2. Ponadto zagadnienia te są ujęte w kierunku działań A.1.3.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	Zastrzeżenie, ze względu na skalę problemu w województwie śląskim, budzi nieuwzględnienie wśród przedsięwzięć zapisanych na poziomie działań, potrzeb rewitalizacji terenów poprzemysłowych i rekultywacji terenów zdegradowanych.(KK)			W strukturze strategii wskazano kierunek działania rewitalizacja terenów zdegradowanych B.2.5 Ponadto w wyniku konsultacji proponuje się ujęcie dodatkowego przedsięwzięcia pn. Regionalny system rewitalizacji terenów poprzemysłowych i zdegradowanych.
	W strategii zabrakło odniesienia do wspierania oddolnych inicjatyw klastrowych			Zapisy w kierunku A.2.2 zostaną rozszerzone o wspieranie inicjatyw klastrowych.
	Wątpliwy jest dobór wskaźników, które wpływająca pozycję województwa w „syntetycznym wskaźniku konkurencyjności województw” Str. 26. Obecny zbiór wskaźników obejmujący min. „wyposażenie mieszkań w ustęp spłukiwany”, „galerie na 100 tys”, „odsetek powierzchni zajmowany przez parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej” nie w pełni oddaje rzeczywisty obraz konkurencyjności województwa. Może warto usunąć mało istotne wskaźniki i zastąpić je np. „ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych”, „koszty związane z zatrudnieniem.			Lista wskaźników zostanie rozszerzona o wskaźniki dotyczące podmiotów gospodarczych, zatrudnionych oraz osób w wieku po- i produkcyjnym.
	– Brak wyraźnego zapisu w rozdziale „Cele strategiczne i kierunki działań” o tym, że warunkiem powodzenia Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego jest „maksymalne wykorzystanie środków pochodzących z RPO WSL 2007 – 2013 oraz następnych okresów programowania”.			Zdanie zostanie dodane w zapisach dotyczący systemu wdrażania.
	– Bardzo małe zaznaczenie roli turystyki w priorytecie C. Jest to dziwne biorąc pod uwagę kampanię promocyjne przeprowadzone przez Województwo Śląskie. Należy wyodrębnić turystykę jako osobną dziedzinę wsparcia w priorytecie C.			Proponuje się rozszerzenie opisu dziedziny wsparcia mieszkalnictwo i regionalne

<i>Lp</i>	<i>Treść informacji (uwagi, wniosku)</i>	<i>Zgłaszający</i>	<i>Data zgłoszenia</i>	<i>Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie</i>
	Strategia... w bardzo niewielkim stopniu opisuje szeroko rozumianą problematykę społeczną. Na poziomie pożądanej wizji są one opisane, na poziomie celów i działań w niewielkim stopniu. Jeżeli dotykane są kwestie społeczne to wyłącznie w aspekcie rozwiązywania jakiś negatywnych problemów społecznych, ale też w niewielkim stopniu jest to uwzględnione (najszerzej w kierunku działania B.1.3, str. 62-63). Problem jest poruszany głównie z perspektywy instytucji, gdzie niegdzie jest zaznaczona konieczność współdziałania z organizacjami pozarządowymi. Na poziomie opisywania wizji województwa śląskiego jest wspomniana konieczność zmiany m.in. postaw roszczeniowych, ksenofobicznych czy postaw pasywnych i barier mentalnych (str. 33) (Problem ten pojawia się już w trakcie obowiązywania obecnej strategii, kiedy to trzeba uzasadnić konieczność realizacji projektu na rzecz wspierania organizacji pozarządowych poprzez odwołanie się do dokumentów strategicznych województwa. Niestety okazało się, że organizacje lub instytucje, które działają na rzecz społeczeństwa obywatelskiego, samoorganizacji obywateli czy chociażby wyrównywania szans i chcą realizować projekt, nie znajdują w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego albo w ogóle potwierdzenia uzasadnienia potrzeby przeprowadzenia takiego projektu albo w niewielkim stopniu mogą się odwołać do tego dokumentu (w odniesieniu do przeciwdziałania lub łagodzenia skutków negatywnych zjawisk społ.), Nie należy więc powielać tego błędu. Być może problem został celowo pominięty, gdyż postanowiono położyć akcent na inne kwestie. Konieczność udziału obywateli w rozwiązywaniu swoich problemów czy realizowaniu potrzeb jest w jakimś stopniu poruszony w Strategii Polityki Społecznej Województwa Śląskiego, stąd może taka decyzja. Ale też trzeba przyznać, że Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego jest pierwszym dokumentem, do którego się zagląda. Zbyt duża liczba przedsięwzięć a jednocześnie określenie składowych tych przedsięwzięć w postaci projektów lub programów uniemożliwia monitoring			przestrzenie publiczne o zagadnienia turystyki Proponuje się dodanie zapisów dotyczących zagadnień społecznych w priorytecie 1 oraz 2 (bez zmiany struktury dokumentu).

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	realizacji Strategii – jest to w obecnym stanie niewykonalne. Propozycja dotycząca umieszczenia zapisów dotyczących rozwoju społeczeństwa obywatelskiego/aktywności społecznej w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego. Najlepiej ten temat umieścić w ramach Celu strategicznego B.1 „Zdrowy i bezpieczny mieszkaniec województwa” priorytetu B. Proponuję zapisać to jako odrębny kierunek działań: B.1.5 „Wzmacnianie aktywności społecznej”. Myślę, że w ramach tego kierunku powinny znajdować się zapisy dotyczące: – wzmacnianie poczucia odpowiedzialności mieszkańców Śląska za innych współmieszkańców oraz własne otoczenie, – lokalne inicjatywy jako odpowiedź na najbardziej palące problemy społeczne, – aktywność społeczna obywateli jako możliwość formułowania i zaspokajania potrzeb obywateli, – podmioty III sektora jako obszar wzmacniania spójności społeczna - współpracy między różnymi grupami społecznymi, – III sektor jako miejsce aktywizacji różnych, często defaworyzowanych, grup społecznych – niepełnosprawnych, ludzi starszych, mniejszości, kobiety. Główne kierunki działań w zakresie tego kierunku: – promowanie edukacji obywatelskiej, postaw prospołecznych, – wspieranie potencjału instytucji III sektora, – wypracowywanie zasad współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi, – wspieranie inicjatyw lokalnych.			Proponuje się dodanie kierunku działań „Wzmacnianie aktywności społecznej”
53.	W nawiązaniu do pisma Pana Marszałka z dnia 6 maja 2009r. Znak SP.RS 0211-13/09 dotyczącego projektu Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2020", pozwolę sobie wyrazić opinię, że Strategia w jej obecnym kształcie pozwoli na realizację, przy zmieniających się uwarunkowaniach wewnętrznych i zewnętrznych, głównych celów rozwoju województwa śląskiego do roku 2020. W dokumencie tym dokonano takiej hierarchizacji priorytetowych działań istotnych	Wojewoda Śląski	06.07.2009	Uwaga nie wymaga zmian w dokumencie.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	dla rozwoju województwa, które, przy ograniczonych środkach finansowych, umożliwią przyszły rozwój województwa. Jednocześnie chciałbym zwrócić uwagę na fakt, iż w ramach kierunku działań A.1.2: Rozwój kompetencji i usług społeczeństwa informacyjnego zabrakło bardzo istotnego elementu, który, moim zdaniem, powinien się znaleźć w tym miejscu. Na rozwój regionu niezaprzeczalny wpływ ma liczba usług świadczona drogą elektroniczną przez instytucje publiczne. Jednakże, w ramach tego kierunku skupiono się na elementach, dotyczących podsektora samorządowego i zmarginalizowano istotę świadczenia tego typu usług przez administrację rządową. Myślę, iż wśród takich platform cyfrowych jak PeUP, SEKAP nie należałoby pomijać istoty platformy e-Urząd zainicjowanej i rozwijanej przez Śląski Urząd Wojewódzki. Wobec powyższego proszę o rozważenie możliwości wskazania, w ramach kierunku działań A.1.2, na udział usług świadczonych drogą elektroniczną przez administrację rządową na rynku e-usług w województwie. Pozwoli to na przedstawienie w strategii w sposób wyczerpujący obrazu planowanych działań na rzecz wspierania rozwoju i standaryzacji elektronicznych usług publicznych.			Zapis zostanie skorygowany.
54.	Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2020" została opracowana zgodnie ze znowelizowanymi przepisami dotyczącymi zasad prowadzenia polityki rozwoju, które weszły w życie w 2009 roku i prezentuje zintegrowane podejście do programowania i planowania rozwoju. W opracowaniu opisano zgodność z innymi dokumentami strategicznymi na szczeblu krajowym, wojewódzkim (m.in z planem zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego) oraz europejskim (Karta Lipska nt. Zrównoważonych Miast Europejskich, Agenda Terytorialna Unii Europejskiej). Należy stwierdzić, że jest to nowoczesny dokument odpowiadający na współczesne wyzwania związane z rozwojem regionalnym. Począwszy od motta strategii "Śląskie – Pozytywna energia", poprzez wizję rozwoju i przyjęte priorytety rozwoju województwa tj. "Rozwój nowej gospodarki opartej na kreacji i skutecznej absorpcji	Marszałek Województwa Łódzkiego	03.07.2009	Uwagi nie wymagają zmian zapisów strategii.

<i>Lp</i>	<i>Treść informacji (uwagi, wniosku)</i>	<i>Zgłaszający</i>	<i>Data zgłoszenia</i>	<i>Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie</i>
	technologii", "Powszechna dostępność do regionalnych usług publicznych o wysokim standardzie", "Śląskie jako znaczący partner kreacji kultury i nauki oraz przestrzeni europejskiej", jak również cele strategiczne, kierunki działań i przedsięwzięcia – aż po przedstawiony system wdrażania, finansowania i monitoringu – strategia ta całościowo i konsekwentnie podchodzi do rozwiązywania problemów rozwojowych regionu. Strategia uzupełniona jest o bardzo szczegółową diagnozę zawartą w zasadniczej części dokumentu oraz w aneksie, gdzie analizie poddano wszystkie działy regionalnej gospodarki, sfery społecznej oraz przestrzennej i którą zilustrowano licznymi wykresami i mapkami. Zawarte w aneksie prognozy i tendencje rozwoju województwa śląskiego odwołują się do istotnych czynników mających wpływ na rozwój regionu takich jak: zmiany demograficzne i społeczne, zmiany technologiczne, zmiany klimatyczne i środowiskowe, metropolizacja, integracja i spójność terytorialna, globalizacja, a przedstawione scenariusze rozwoju województwa (optymistyczny, realistyczny, pesymistyczny) uwzględniają warunki urzeczywistnienia scenariusza dla poszczególnych obszarów będących przedmiotem diagnozy. W rozdziale zatytułowanym "Metropolizacja regionu" odwołano się do zapisów eksperckiego projektu KPZK do 2033 rok, w którym jest mowa o tym, że największe miasta Polski, w tym Aglomeracja Śląska i Łódź będą współdziałać ze sobą w ramach tzw. Centralnego Sześciokąta. Poza tym autorzy zwrócili uwagę na niekorzystną sytuację demograficzną obu tych metropolii, co może w przyszłości zaważyć na ich możliwościach rozwojowych.			
	W rozdziale poświęconym współpracy terytorialnej podkreślono, że realizowana jest ona przez współpracę międzyregionalną, wewnątrzregionalną, transnarodową i transgraniczną, jednak opisano jedynie aktywność samorządu województwa śląskiego w dziedzinie współpracy międzynarodowej, natomiast nie zakreślono ram współpracy międzyregionalnej, w tym z sąsiadującym ze Śląskiem województwem			Zostanie dodany zapis o współpracy międzyregionalnej w układzie krajowym.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	łódzkim.			
55	Wnoszę o ujęcie w strategii zadania pod nazwą "Budowa Śląskiego Ogrodu Botanicznego w Mikołowie". Ogród botaniczny jest jednym ze znaczących przedsięwzięć infrastrukturalnych strategicznych dla naszego regionu. Obszar Śląskiego Ogrodu Botanicznego zajmuje teren o powierzchni ok. 100 ha, charakteryzujący się wyjątkowymi walorami przyrodniczymi, położony w samym centrum Aglomeracji Śląskiej. Budowa Ogrodu jest przedsięwzięciem o charakterze ponadregionalnym, którego celami są ochrona dziedzictwa przyrodniczego Śląska, edukacja i rozwój nauk przyrodniczych i ekologii. Przedsięwzięcie polegać będzie na budowie Centrum Edukacji Przyrodniczej i Ekologicznej (teren o powierzchni ok. 22 ha) oraz zagospodarowaniu pozostałego obszaru Śląskiego Ogrodu Botanicznego. Projekt "Rozbudowa Centrum Edukacji Przyrodniczej i Ekologicznej Śląskiego Ogrodu Botanicznego w Mikołowie" decyzją Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 24 marca br. został wybrany do dofinansowania w ramach działania 5.5 <i>Dziedzictwo przyrodnicze</i> Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013. Całkowita wartość projektu to 6 337 061,45 zł, zaś kwota dofinansowania wyniesie 5 386 502,23 zł. W kolejnych latach na bazie powstałego Centrum planowany jest dalszy rozwój działalności Śląskiego Ogrodu Botanicznego, w szczególności zaś ochrona różnorodności biologicznej, powstanie kolejnych kolekcji roślin, propagowanie edukacji ekologicznej a także zrównoważonej turystyki i rekreacji. Organem prowadzącym Śląski Ogród Botaniczny jest Związek Stowarzyszeń "Śląski Ogród Botaniczny" którego członkami są: Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Powiat mikołowski, Powiat raciborski, Gmina Mikołów, Gmina Racibórz, Gmina Lyski, Gmina Radzionków, Polska Akademia Nauk, Uniwersytet Śląski. Budowa Śląskiego Ogrodu Botanicznego to z pewnością przedsięwzięcie na skalę ponadregionalną i powinno znaleźć swoje odzwierciedlenie w Strategii Rozwoju	Radny Sejmiku Województwa Śląskiego	29.06.2009	Wnioskowane zadanie wpisuje się w Cel Strategiczny B.2 Wysoka jakość środowiska naturalnego oraz Kierunek działań B.2.6 Zachowanie i odtworzenie bio- i georóżnorodności, lecz ze względu na przyjęty w Strategii poziom szczegółowości w określaniu przedsięwzięć ujęcie tak szczegółowo zdefiniowanego zadania jest niewłaściwe.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	Województwa Śląskiego.			
56.	Szczegółowe uwagi do projektu Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2020" do ewentualnego wykorzystania. Wydaje się, iż mając na uwadze kierunki zmian w polityce państwa wobec województw i położenie nacisku na współpracę ponadregionalną, dokument w większym stopniu powinien wskazać potencjalne płaszczyzny współpracy, szczególnie w dziedzinie infrastruktury komunikacyjnej i energetycznej. Przedłożony do zaopiniowania projekt Strategii jest dokumentem programowania długookresowego o znacznym stopniu uogólnienia, który kompleksowo określa strategiczne kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego woj. Śląskiego, w obecnych realiach prawno-programowych. Odczuwa się natomiast pewien niedosyt konkretyzacji działań rozwojowych, co pozwoliłoby szerzej odnieść się do przedsięwzięć rzutujących na zagospodarowanie woj. Świętokrzyskiego. Analiza celów i strategicznych kierunków działań w zakresie powiązań zewnętrznych województwa śląskiego wskazuje, że główny nacisk w perspektywie najbliższych 11 lat zostanie położony na współpracę transgraniczną i międzynarodową, zaś współpraca międzyregionalna będzie skupiana na obszarach sąsiadujących z woj. dolnośląskim i małopolskim oraz na terenach położonych wzdłuż głównych korytarzy transportowych. Można, natomiast odnieść wrażenie, że niektóre obszary peryferyjne w tym położone w sąsiedztwie woj. Świętokrzyskiego zostały potraktowane zbyt marginesowo i nie zaproponowano im wystarczających czynników aktywizacji. Naszym zdaniem potencjał rozwojowy tych obszarów mógłby zostać wzmocniony m.in. poprzez zwiększenie rangi korytarzy transportowych wzdłuż dróg krajowych nr 78 i 46 jak też podniesienie pozycji miast przygranicznych w systemie osadniczym województwa śląskiego. Działania te uzasadniałyby fakt, że obszary sąsiadujące z woj. Świętokrzyskim charakteryzują się relatywnie najniższymi	Marszałek Województwa Świętokrzyskiego	06.07.2009	W rozszerzonych zapisach dotyczących współpracy międzyregionalnej zostaną wskazane główne obszary – tematy tej współpracy z uwzględnieniem zgłoszonych uwag. Wskazane kierunki działań są konkretyzowane poprzez zdefiniowanie typów działań oraz zdefiniowanie przedsięwzięć realizacyjnych które mogą stać się istotnym elementem współpracy zarówno wewnątrz jak i międzyregionalnej.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	wskaźnikami rozwoju społeczno-gospodarczego i wymagają zdecydowanych działań prorozwojowych. Mając na uwadze zapewnienie większej spójności polityki rozwoju obu województw poniżej przekazujemy wstępne propozycje i wnioski dotyczące wspólnych problemów stykowych, które mogłyby stanowić potencjalne płaszczyzny kooperacji i współdziałania na płaszczyźnie krajowej. <u>Ogólna charakterystyka obszaru sąsiadującego z woj. śląskim</u> Omawiany obszar charakteryzuje się niską i (lokalnie) średnią jakością rolniczej przestrzeni produkcyjnej, wysokim udziałem łąk i pastwisk, dominacją rolnictwa tradycyjnego oraz stosunkowo niskim poziomem rozwoju przedsiębiorczości i aktywności w ubieganiu się o środki pomocowe. Brak jest większych miast, które mogłyby silniej aktywizować otoczenie funkcjonalne. Zaliczony został również do obszarów słabo dosłużonych komunikacyjnie. Dominujące na tych terenach rolnictwo powinno być jak najszybciej uzupełnione innymi funkcjami gospodarczymi stosownie do lokalnych uwarunkowań. Należy odnotować rosnący popyt na działki budowlane ze strony mieszkańców Śląska, którzy planują powrót do rodzinnych stron jak też zainteresowanie ekoturystyką i agroturystyką rodzinną.			
	<u>Istniejące i potencjalne płaszczyzny współpracy</u> a) zagadnienia aktywizacji gospodarczej: – tradycyjne zaopatrzenie Aglomeracji Śląskiej w art. rolno-spożywcze gł. mleczarskie i mięsne; – współpraca w zakresie aktywnego rozwiązywania problemów wsi i rolnictwa, w tym rozwoju funkcji usługowych – agroturystyki oraz ekoturystyki na bazie zbiorników wodnych i stawów rybnych itp., celem ukształtowania pierścienia turystyczno-rekreacyjnego Metropolii Śląskiej; – oznakowanie i udostępnienie atrakcji turystycznych wzdłuż drogi nr 78 na odcinku Katowice-Jędrzejów;			Zaproponowane działania są zgodne z zapisami projektu strategii jednak ich szczegółowość jest zbyt duża w odniesieniu do struktury dokumentu.

<i>Lp</i>	<i>Treść informacji (uwagi, wniosku)</i>	<i>Zgłaszający</i>	<i>Data zgłoszenia</i>	<i>Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie</i>
	b) ochrona środowiska – możliwość realizacji wspólnej polityki proekologicznej (kompleksowa ochrona zlewni pilicy, w tym poprawa czystości wód powierzchniowych, zapewnienie funkcjonowania krajowego korytarza ekologicznego doliny tej rzeki, współdziałanie w sprawie ochrony przeciwpowodziowej); – ochrona obszarów źródliskowych Białej Nidy; – ochrona obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych nr 408 i 409; – poprawa stanu czystości powietrza – napływ zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego z województwa śląskiego uwidaczniający się uszkodzeniami drzewostanów w lasach; c) transport i komunikacja – podjęcie działań w kierunku osiągnięcia w przyszłości przez drogę krajową nr 46 klasy drogi ekspresowej i włączenie jej w postulowany przez Stowarzyszenie "Szlak Staropolski" ciąg drogowy który połączyłby Kudowę – Nysę – Opole – Częstochowę – Kielce – Kraśnik – Lublin – Włodawę (postulowana droga ekspresowa stanowiłaby alternatywę dla międzynarodowej E-40 i E-30 i dogodne połączenie Ukrainy z Europą Zachodnią); – wszczęcie starań o uwzględnienie w programach krajowych modernizacji drogi krajowej nr 78 na odcinku Jędrzejów – Siewierz docelowo w klasie S (droga ta na terenie województwa świętokrzyskiego planowana jest do przebudowy w pierwszym etapie na parametry drogi GP, a docelowo do parametrów drogi klasy S, bowiem należy do jednej z najbardziej obciążonych dróg krajowych województwa oraz stanowi najdogodniejsze połączenie Czech i południowej Europy z wschodnią Polską i Europą); – modernizacja dróg wojewódzkich: nr 786 Częstochowa – Kielce, nr 795 Secemin – Szczekociny, do pełnych parametrów dróg klasy G; – przystosowanie Centralnej Magistrali Kolejowej (CMK), znaczenia międzynarodowego (AGC) do podwyższenia biegu pociągów do 250 km/h;			

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	– modernizacja linii kolejowej znaczenia państwowego Psary (CMK) – Szczekociny – Kozłów – Kraków z przystosowaniem linii do prowadzenia ruchu pociągów z szybkością 160 km/h; – zagospodarowanie potencjału transportowego linii kolejowej LHS w obsłudze relacji krajowych i międzynarodowych; d) infrastruktura techniczna – ochrona korytarza linii 220 kV stacja systemowa Kielce 400 kV do Joachimowa oraz Łośnic, wraz z modernizacją przestarzałej infrastruktury energetycznej; – linie energetyczne 110 kV: Kielce – Sędziszów – Secemin – Włoszczowa – Joachimów; e) osadnictwo – nawiązanie współpracy głównych ośrodków osadniczych (Koniecpola, Szczekocin i Włoszczowy i Sędziszowa) na polu kompleksowego rozwoju rynków pracy, obsługi ruchu turystycznego oraz szerszego wsparcia rozwoju funkcji miastotwórczych.			
57.	Po przeanalizowaniu załączonych do pisma dokumentów tj. strategii i prognozy oddziaływania na środowisko sporządzonej dla tego dokumentu wnoszę następujące uwagi do: Projektu Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego. W zakresie działań <u>Kierunku B.2.1</u> “Utworzenie systemu kształtowania i wykorzystania zasobów wodnych” wskazano wdrażanie zasad zrównoważonego planowania i zagospodarowania dolin rzecznych. W ocenie tut. Organu działanie to może wiązać się z dopuszczeniem realizacji różnego rodzaju zainwestowania mogącego negatywnie oddziaływać na zachowanie dolin naturalnych lub stosunkowo mało zmienionych cieków wodnych oraz procesów hydrologicznych zachodzących w korycie. Doliny cieków wodnych powinny podlegać szczegółowym rygorom dotyczącym możliwości ich zagospodarowania i użytkowania. Doliny cieków wodnych są bezspornie uznawane za obszary bardzo cenne tak z gospodarczego, jak	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach	25.06.2009	Propozycja wpisuje się w działanie kierunku B.2.1. Wdrażanie zasad zrównoważonego planowania i zagospodarowania dolin rzecznych oraz zbieżna z rekomendacjami zawartymi w prognozie (rozdz.9 pkt 20), które zalecają wprowadzenie

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	i przyrodniczego punktu widzenia. Biocenozy naturalnych meandrujących odcinków dolin rzecznych charakteryzujące się specyficzną florą i fauną oceniane są jako szczególnie wartościowe, stanowią bowiem cenny korytarz ekologiczny umożliwiający migrację różnego rodzaju organizmów z tego względu mają znaczenie ponadlokalne wykraczające poza teren gminy, powiatu czy też województwa. Naturalne doliny rzeczne odgrywają też istotną rolę w ochronie przeciwpożarowej poprzez zwiększenie retencji dolinowej. W związku z powyższym proponuje się aby wśród działań Kierunku B.2.1 wskazać na konieczność wyłączenia dolin cieków z możliwości wyznaczania nowych terenów zainwestowania.			działania : ochrona naturalnych dolin rzecznych oraz renaturalizacja rzek.
	W opisie “Istoty przedsięwzięcia” <u>Priorytetu B.5</u> – Regionalny System Obszarów Chronionych wskazano, że “w ramach przedsięwzięcia planuje się podjęcie zadań zarówno o charakterze planistycznym, organizacyjnym i wdrożeniowym, w tym m.in.: utworzenie systemu chroniącego przyrodę o zróżnicowanej wartości i zagrożeniu oraz zapewniającego prawidłowe funkcjonowanie środowiska naturalnego, wpisującego się w już utworzone systemy np. Krajowy System Obszarów Chronionych Ekonet Polska..”. Należy zwrócić uwagę, że obowiązujące przepisy ustawy o ochronie przyrody nie wymieniają wśród form ochrony przyrody Krajowego Systemu Obszarów Chronionych oraz sieci Ekonet Polska. Nie ma zatem podstaw prawnych funkcjonowania ww. elementów.			W opisie regionalnego systemu obszarów chronionych nie określono, że ma on być nową formą ochrony przyrody, lecz że ma on chronić przyrodę o zróżnicowanej wartości i zagrożeniu oraz zapewniać prawidłowe funkcjonowanie środowiska naturalnego. Zaznaczając, że ma on się wpisywać systemy istniejące , np. Krajowy System Obszarów Chronionych, Ekonet-Polska, Europejska Sieć Ekologiczna – Natura 2000, wskazano aby swą strukturą system regionalny wpisywał się w systemy

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
				ochrony wyższego rzędu – krajowego i europejskiego i uwzględniał elementy tych systemów. Regionalny system obszarów chronionych to systemem obszarów chronionych o różnej randze, tworzonych na podstawie ustawy o ochronie przyrody. System ten powinien chronić reprezentatywną część całej różnorodności biologicznej na wszystkich poziomach organizacji przyrody w województwie śląskim oraz zapewniać utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów w rozumieniu art. 2 ustawy o ochronie przyrody. System ten powinien także spełniać wymagania z zakresu planowania przestrzennego, określone w art. 1 i 39 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz art. 71 i

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
				72 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Funkcjonowanie tego systemu musi być wspomagane w procesie planowania i zagospodarowania przestrzennego wszystkich szczebli. Utworzenie regionalnego systemu obszarów chronionych nie wymaga więc podstaw prawnych. Jego podstawą powinna być wiedza o stanie i zagrożeniu różnorodności biologicznej oraz skuteczności jej dotychczasowej ochrony w województwie śląskim, a także funkcjonowania środowiska naturalnego w aspektach przebiegu procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów. Należy dodać, że Ekspertcki Projekt Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do roku 2033 zakłada powstanie

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
				Krajowego Systemu Obszarów Chronionych. Taki system funkcjonował już w Polsce w latach 1991-2004 na podstawie art. 13 ustawy z dnia 16 października 1991 roku o ochronie przyrody. Został on zlikwidowany ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 roku. Proponuje się zmianę opisu przedsięwzięcia na „W ramach przedsięwzięcia planuje się podjęcie zadań zarówno o charakterze badawczym, planistycznym, organizacyjnym i wdrożeniowym, służących utworzeniu systemu chroniącego reprezentatywną część całej różnorodności biologicznej na wszystkich poziomach organizacji przyrody oraz zapewniającego utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów w województwie śląskim. System ten powinien być

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
				składnikiem krajowego i paneuropejskiego systemu obszarów chronionych. W ramach powstającego systemu należy wyznaczyć struktury ekologiczne i obszary chronione o znaczeniu światowym, krajowym, regionalnym i lokalnym oraz wdrożyć system informatyczny monitoringu i zarządzania obszarami chronionymi, adekwatny do znaczenia ich wartości przyrodniczych”.
	W zakresie wskaźników rezultatu dla <u>celu strategicznego B2</u> – wysoka jakość środowiska naturalnego – proponuję dopisać wskaźnik dotyczący powierzchni obszarów przyrodniczo cennych objętych formami ochrony, o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004r. O ochronie przyrody.			Wskaźnik ujęty w rekomendacjach zawartych w Prognozie (rozdz.9.pkt 32) jako „powierzchnia form ochrony przyrody (ha)” zostanie uwzględniony w systemie monitorowania.
	Należy zwrócić uwagę, że w analizowanym dokumencie bardzo często pojawia się powiązanie obszarów przyrodniczo cennych z obszarami rekreacyjnymi i wypoczynkowymi. Obszary przyrodniczo cenne nie powinny stanowić elementu bazy turystycznej tylko wzbogacenia oferty turystycznej. Analizowany dokument powinien wskazywać możliwości rozwoju turystyki w oparciu o turystykę i rekreację nieinwazyjną – nie związaną z negatywnym wpływem na zachowanie cennych elementów środowiska przyrodniczego, w tym siedlisk i gatunków			Proponuje się uwzględnienie rekomendacji wskazanej w prognozie oddziaływania na środowisko, tj. w kierunku działania B.3.6 wprowadzenie do opisu kierunku następującego

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	rzadkich podlegających ochronie, a także korytarzy ekologicznych, w tym korytarzy migracji zwierząt.			tekstu: „Istotne dla trwałości rozwoju gospodarki turystycznej są trwałość zasobów przyrodniczych i dobry stan środowiska. Toteż należy przyjąć, że rozwój turystyki będzie się odbywał z uwzględnieniem uwarunkowań wynikających z potrzeb ochrony środowiska i krajobrazu, w tym optymalizacji wielkości ruchu turystycznego i chłonności środowiska. Świadomość potrzeby zrównoważonego rozwoju poszczególnych typów turystyki powinna być kluczowym założeniem i jako takie wyznaczać podstawowy wymiar skali podejmowanych działań. Należy mieć na uwadze podrzędność funkcji turystycznych wobec funkcji ekologicznych na obszarach podlegających ochronie prawnej”, w działaniu 4 po słowach: „na terenach o walorach

<i>Lp</i>	<i>Treść informacji (uwagi, wniosku)</i>	<i>Zgłaszający</i>	<i>Data zgłoszenia</i>	<i>Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie</i>
				przyrodniczo krajobrazowych i kulturowych” dodać „ z uwzględnieniem uwarunkowań wynikających z potrzeb ochrony środowiska i krajobrazu oraz zachowania różnorodności biologicznej”, w działaniu 7 po słowach „zbiorników wodnych” dodać „ z uwzględnieniem uwarunkowań wynikających z potrzeb ochrony środowiska i zachowania różnorodności biologicznej”, dodanie działania: wspieranie tworzenia innowacyjnych produktów zmniejszających negatywny wpływ sezonowości ruchu turystycznego na środowisko poprzez przygotowanie produktów konkurencyjnych w czasie i przestrzeni do szczególnie obciążonych ruchem turystycznym obszarów cennych przyrodniczo.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	Mając na uwadze konieczność uwzględnienia zasady zrównoważonego rozwoju w realizacji poszczególnych Priorytetów zasadne jest uwzględnienie rekomendacji wskazanych w rozdziale 9 Prognozy “Ocena sposobu uwzględnienia problematyki zrównoważonego rozwoju oraz środowiska i jego ochrony w treści strategii wraz z rekomendacjami”. <u>Prognozy oddziaływania na środowisko do Projektu Strategii Województwa Śląskiego:</u> Na str. 76 Prognozy ...autorzy wskazali niepełną interpretację przepisów dotyczących możliwości realizacji na obszarze Natura 2000 przedsięwzięć/projektów mogących znacząco negatywnie oddziaływać na siedliska i gatunki, dla ochrony których wyznaczono obszar Natura 2000. Zgodnie z art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska, może zezwolić na realizację planu działań, mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 w przypadku łącznego spełnienia trzech warunków: realizacji inwestycji nadrzędnego celu publicznego, braku rozwiązań alternatywnych oraz zapewniając wykonanie kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000. W przypadku gdy znaczące negatywne oddziaływanie dotyczy siedlisk i gatunków priorytetowych, zezwolenie może zostać udzielone przez komisję Europejską wyłącznie w celu: – ochrony zdrowia i życia ludzi, – zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego, – uzyskania korzystnych następstw o pierwszorzędym znaczeniu dla środowiska przyrodniczego, – wynikającym z koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego. Wobec tego Prognoza w tym zakresie wymaga weryfikacji.			Rekomendacje i uwagi zawarte w prognozie po ich zredagowaniu zostaną uwzględnione. Tekst Prognozy odnoszący się do art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody został zweryfikowany i uzupełniony. Wprowadzone poprawki nie rzutują na ustalenia Prognozy i sformułowane rekomendacje.

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
58.	Odpowiadając na pismo znak SP.RS 0211-12/2009 z dnia 06.05.2009r. W sprawie uwag i wniosków do projektu Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2020" niniejszym zgłaszam następujące wnioski: rozszerzyć w strategii zakres oceny stanu zdrowotnego mieszkańców województwa z uwzględnieniem podziału na miasto i wieś, a także, w miarę możliwości regiony o różnym stopniu zanieczyszczenia środowiska, w działaniu dotyczącym infrastruktury transportu drogowego uwzględnić ścieżki lub gdzie to jest technicznie możliwe drogi dla rowerów, aby zapewnić korzystanie z tego ekologicznego środka transportu, zwłaszcza na krótkie odległości, na terenach wiejskich tworzyć sieć dróg dojazdowych do pól uprawnych wykorzystywanych do bezpiecznego i nie kolidującego z ruchem innych pojazdów poruszania się maszyn rolniczych,	Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Katowicach	16.06.2009	Odpowiedni zapis zostanie dodany w diagnozie. Dodane zostanie działanie w kierunku B.3.4 związane z promocją i rozwojem infrastruktury rowerowej. W kierunku B.3.5 zniesienie barier przestrzennych – czasu dostępu ludności wiejskiej do usług oferowanych na terenach miejskich, przy jednoczesnym zachowaniu i kształtowaniu krajobrazu, ochronie i wykorzystaniu zasobów środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego wsi; - zapis zostanie rozszerzony o zagadnienia kształtowania infrastruktury technicznej w tym drogowej na wsi.

<i>Lp</i>	<i>Treść informacji (uwagi, wniosku)</i>	<i>Zgłaszający</i>	<i>Data zgłoszenia</i>	<i>Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie</i>
	uwzględnienie przy wykonywaniu nawierzchni utwardzonych na terenach zurbanizowanych rozwiązań technicznych zapobiegających odpływowi wód opadowych do kanalizacji i odbiorników (maksymalne wykorzystanie opadów do nawilżania gleby)			Problem o którym mowa w uwadze zawiera się w działaniu: propagowanie i wdrażanie nietechnicznych form retencji (kierunek B.2.1).
	Ponadto zwracam uwagę na nieprecyzyjny zapis na stronie 159 streszczenia prognozy dotyczący przedsięwzięć wymagających przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000, który powinien być zgodny z treścią art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 3.10.2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zmianami).			Zapis w prognozie zostanie doprecyzowany.
59.	Po przeanalizowaniu załączonych do wniosku dokumentów stwierdzam, że Prognoza...generalnie obejmuje wszystkie elementy, o których mowa w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska, o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227) przeanalizowane i ocenione w stopniu i zakresie adekwatnym do charakterystyki obszaru objętego opracowaniem, natomiast zapisy Strategii... umożliwiają skuteczną ochronę przyrody.	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach	15.06.2009	
	Niepokojący jednak jest fakt, że wśród elementów Strategii Województwa Śląskiego wymienionych na stronach 34 i 35 ochrona środowiska znalazła się na ostatnich dwóch miejscach.			Układ i kolejność elementów w opisie wizji przyszłego wizerunku regionu nie ma znaczenia ani nie świadczy o randze danego czynnika – wszystkie są równie istotne.
	Kwestię ochrony wód i jakości ograniczono wyłącznie do chemizmu i czystości wody. Natomiast zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód			Zgodnie z rekomendacjami prognozy zostanie dodany w kierunku B.2.1 działanie

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	powierzchniowych z dnia 20 sierpnia 2008r. (Dz. U. Nr 162 poz. 1008) czynnikiem decydującym o jakości wód są parametry przyrodnicze oraz morfologiczne. Pominęto całkowicie kwestie: – ciągłości strugi, strumienia, potoku lub rzeki, – elementy hydromorfologiczne.			- ochrona torfowisk i obszarów wodno-błotnych jako obszarów naturalnej retencji wodnej. - odtworzenie ciągłości ekologicznej rzek, - ochrona naturalnych dolin rzecznych oraz renaturalizacja rzek. Ponadto proponuje się w diagnozie dodanie informacji „Rzeki województwa są silnie przekształcone pod względem hydromorfologicznym na skutek regulacji i zabudowy hydrotechnicznej. Występuje na nich ponad 3500 km zabudowy podłużnej i ponad 2300 obiektów zabudowy poprzecznej, w tym 277 o wysokości piętrzenia ponad 1m. Zabudowa poprzeczna jest jednym z głównych czynników ograniczających ciągłość rzek.
	Ponadto zbyt mało uwypuklono szkodliwy wpływ turystyki na środowisko przyrodnicze: – terenów górskich, – wód płynących oraz zbiorników wodnych,			Proponuje się uwzględnienie rekomendacji wskazanej w prognozie oddziaływania na środowisko, tj. w kierunku

Lp	Treść informacji (uwagi, wniosku)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
	– terenów leśnych.			działania B.3.6 wprowadzenie do opisu kierunku następującego tekstu: „Istotne dla trwałości rozwoju gospodarki turystycznej są trwałość zasobów przyrodniczych i dobry stan środowiska. Toteż należy przyjąć, że rozwój turystyki będzie się odbywał z uwzględnieniem uwarunkowań wynikających z potrzeb ochrony środowiska i krajobrazu, w tym optymalizacji wielkości ruchu turystycznego i chłonności środowiska. Świadomość potrzeby zrównoważonego rozwoju poszczególnych typów turystyki powinna być kluczowym założeniem i jako takie wyznaczać podstawowy wymiar skali podejmowanych działań. Należy mieć na uwadze podrzędność funkcji turystycznych wobec funkcji ekologicznych na obszarach podlegających ochronie prawnej”;

<i>Lp</i>	<i>Treść informacji (uwagi, wniosku)</i>	<i>Zgłaszający</i>	<i>Data zgłoszenia</i>	<i>Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie</i>
				w działaniu 4 po słowach: „na terenach o walorach przyrodniczo krajobrazowych i kulturowych” dodać „z uwzględnieniem uwarunkowań wynikających z potrzeb ochrony środowiska i krajobrazu oraz zachowania różnorodności biologicznej”, w działaniu 7 po słowach „zbiorników wodnych” dodać „z uwzględnieniem uwarunkowań wynikających z potrzeb ochrony środowiska i zachowania różnorodności biologicznej”, dodanie działania: wspieranie tworzenia innowacyjnych produktów zmniejszających negatywny wpływ sezonowości ruchu turystycznego na środowisko poprzez przygotowanie produktów konkurencyjnych w czasie i przestrzeni do szczególnie obciążonych

<i>Lp</i>	<i>Treść informacji (uwagi, wniosku)</i>	<i>Zgłaszający</i>	<i>Data zgłoszenia</i>	<i>Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie</i>
				ruchem turystycznym obszarów cennych przyrodniczo.

Uwaga. W toku prac redakcyjnych mogą ulec korekcie lub rozszerzeniu propozycje zmian powyżej wskazane do uwzględnienia. Ponadto w redakcji ostatecznego tekstu będą brane również pod uwagę rekomendacje i uwagi zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko.